

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU

KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA
2024. GODINU

Pripremili:	Kontrolisao:
Harita Čolaković, Pomoćnik direktora Emir Kepeš, Stručni savjetnik za ekonomske poslove Elma Reiz-Bešić, Šef službe za pravne i opće poslove	DIREKTOR Asad Jelešković, dipl.ing.polj.
Upravni odbor KJU za zaštićena prirodna područja	Usvaja se
Mario Vukasović, predsjednik Upravnog odbora	

SADRŽAJ

I - UVODNI DIO.....	4
II - NORMATIVNI DIO	4
II 1. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI.....	5
<i>II.1.1. Prijedlog pravilnika o internom prijavljivanju korupcije u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja</i>	<i>5</i>
<i>II.1.2. Prijedlog pravilnika o prevenciji i zaštiti od diskriminacije za zaposlenike u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja.....</i>	<i>5</i>
II 2. NEPROGRAMSKE AKTIVNOSTI	5
<i>II 2.1. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu.....</i>	<i>5</i>
<i>II 2.2. Poslovnik o radu vršioca dužnosti predsjednika i članova Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.....</i>	<i>6</i>
<i>II 2.3. Poslovnik o radu vršioca dužnosti predsjednika i članova Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.....</i>	<i>6</i>
<i>II 2.4. Poslovnik o radu vršioca dužnosti predsjednika i članova Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.....</i>	<i>6</i>
<i>II 2.5. Poslovnik o radu vršioca dužnosti predsjednika i članova Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.....</i>	<i>7</i>
<i>II 2.6. Poslovnik o radu Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja</i>	<i>7</i>
<i>II 2.7. Poslovnik o radu Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.....</i>	<i>7</i>
III TEMATSKI DIO	8
III 1. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI.....	8
<i>III 1.1. Plan nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu sa pripadajućim izmjenama i dopunama</i>	<i>8</i>
<i>III 1.2. Privremene upravljačke smjernice za Spomenik prirode “Skakavac”</i>	<i>8</i>
<i>III 1.3. Operativno-tehnički plan gašenja požara za 2024. godinu</i>	<i>9</i>
<i>III 1.4. Plan rodne ravnopravnosti spolova u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja .</i>	<i>9</i>
<i>III 1. 4.1. Smjernice za poduzimanje efikasnijih mjera za sprečavanje i zaštitu od uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja</i>	<i>9</i>
<i>III 1.5. Plan zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo 2024./2025. godina.....</i>	<i>10</i>
<i>III 1.6. Plan zaštite , upravljanja i održivog korištenja ihtiofonda u vodotocima u zaštićenim područjima Kantona Sarajevo.....</i>	<i>10</i>
IV KONTINUIRANI POSLOVI	11
IV 1. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI	11
<i>IV 1.1. Program zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu</i>	<i>11</i>
<i>IV 1.2. Godišnji obračun Javne ustanove za 2023. godinu</i>	<i>11</i>
<i>IV.1.3. Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove za 2023. godinu</i>	<i>11</i>
<i>IV 1.4. Program rada s finansijskim planom Javne ustanove za 2024. godinu</i>	<i>12</i>
IV 2. KAPITALNI PROJEKTI.....	12
V OCJENA STANJA I POSTIGNUTI REZULTATI	13
V 1. REALIZOVANE AKTIVNOSTI U ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA TOKOM IZVJEŠTAJNOG PERIODA	15
<i>V 1.1. Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti</i>	<i>15</i>

<i>V 1.2. Zaštita, očuvanje i promocija kulturno – historijskog naslijeđa</i>	<i>23</i>
<i>V 1.3. Realizacija projekata/sporazuma</i>	<i>24</i>
V 1.3.1. Realizacija projekata/aktivnosti koje su odobrene od strane drugih institucija	24
V 1.3.2. Projekti drugih institucija i nevladinih organizacija koji se implementiraju na zaštićenim područjima	27
V.1.3.3. Projekti kandidovani kroz programe međunarodne saradnje	30
V.1.3.4. Projekti aplicirani/kandidovani kroz programe prema drugim institucijama	31
V.1.3.5. Projekti aplicirani/realizovani kroz programe sufinansiranja zapošljavanja u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja	32
<i>V.1.4. Održavanje i razvoj infrastrukture u zaštićenim područjima.....</i>	<i>32</i>
<i>V 1.5. Promocija zaštićenih područja.....</i>	<i>36</i>
V 1.5.1. Edukacija sa školama (obilježavanje značajnih ekoloških datuma)	36
V 1.5.2. Promocija i saradnja sa nevladinim organizacijama.....	37
V 1.5.3. Program certificiranja za dobivanje sertifikata Green destination	38
V 1.5.4. Monitoring posjećenosti zaštićenih prirodnih područja	38
VI PROGRAMSKA ORIJENTACIJA.....	39
VII IZVRŠAVANJE PLANIRANIH KONTINUIRANIH POSLOVA	40
VIII PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE, KADROVSKE I MATERIJALNE OSPOSOBLJENOSTI.....	43
IX NAČIN OSTVARIVANJA SARADNJE S FEDERALNIM ORGANIMA, DRUGIM KANTONIMA, OPĆINAMA, GRADOM SARAJEVOM, OMBUDSMENIMA, NEVLADINIM SEKTOROM I DR.	45
X IZVJEŠTAJ O RADU UPRAVNOG ODBORA KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2024. GODINU	47
XI IZVJEŠTAJ O RADU NADZORNOG ODBORA KANTONALNE JAVE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2024. GODINU	50
XII IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2024. GODINU	53
XIII IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2024. GODINU	55
XIV IZVJEŠTAJ O JAVNIM NABAVKAMA S PODACIMA O PLANU JAVNIH NABAVKI, POKRETANJU I TOKU POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI I UGOVARANJU I REALIZACIJI JAVNIH NABAVKI	73

I - UVODNI DIO

U skladu sa članom 27. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH”, br. 6/92, 8/93 i 13/94) i Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 14/23- Prečišćeni tekst), Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja je pripremila Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2024. godinu.

Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2024. godinu se odnosi na obavljanje poslova iz djelokruga rada Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu: Javna ustanova), a odnose se na zaštitu, održavanje i promociju zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja nesmetanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzora nad provođenjem uslova i mjera zaštite na području na kojem upravlja shodno odredbama Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH”, broj 66/13).

Zaštita prirode provodi se očuvanjem sveukupne biološke i pejzažne raznolikosti na način propisan odredbama Zakona o zaštiti prirode, posebnim propisima, direktivama i međunarodnim ugovorima kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica.

Javna ustanova upravlja sa 5 (pet) zaštićenih prirodnih područja i to:

- Spomenikom prirode „Skakavac”,
- Spomenikom prirode „Vrelo Bosne”,
- Zaštićenim pejzažem „Bijambare”,
- Zaštićenim pejzažem „Trebević” i
- Zaštićenim pejzažem „Bentbaša”.

Površina zaštićenih prirodnih područja u Kantonu Sarajevo je 3.091,80 ha.

Poslovi i zadaci iz nadležnosti Javne ustanove obavljaju se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH”, broj 66/13), Uredbe o načinu rada i ovlastima nadzorničke službe zaštite prirode („Službene novine Federacije BiH”, broj 14/16), Zakona o proglašenju Spomenika prirode „Vrelo Bosne” („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 6/10- Prečišćeni tekst), Zakona o proglašenju Zaštićenog pejzaža „Bijambare” („Službene novine Kantona Sarajevo” broj 6/10 - Prečišćeni tekst), Zakona o proglašenju šireg područja vodopada „Skakavac” spomenikom prirode („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 11/10), Zakona o proglašenju Zaštićenog pejzaža „Trebević” („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 15/14), Zakona o proglašenju Zaštićenog pejzaža „Bentbaša” („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 31/17), Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 31/17), prostornih planova područja posebnih obilježja, planova upravljanja, te ostalih zakonskih i podzakonskih propisa kojima se reguliše oblast šume, vode, javnih nabavki, budžeta, izvršenje budžeta i dr.

II - NORMATIVNI DIO

Programom rada sa finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu su planirane priprema i donošenje:

II 1. Programske aktivnosti

II.1.1.

Naziv propisa: Prijedlog pravilnika o internom prijavljivanju korupcije u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao /donio: Upravni odbor

Rok: u toku 2024. godine

Kratak sadržaj:

Zakonom o prevenciji i suzbijanju korupcije („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 35/22) je prema institucijama javnog sektora propisana obaveza izrade i donošenja internog akta kojim se definiše procedura prijave korupcije i koruptivnih radnji. U tom kontekstu Javna ustanova je izvršila izradu internog akta, a Upravni odbor razmatrao i usvojio i isti je proslijeđen Uredu za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo, postavila na oglasne ploče i web stranicu, te objavila u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“. Međutim prilikom primjene internih akata od strane svih institucija javnog sektora ukazala se potreba za izradom modela pravilnika kojeg će pripremiti Ministarstvo pravde i uprave u saradnji s Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo.

Navedeni pravilnik nije pripremljen i dat na razmatranje i usvajanje iz razloga što su izvršene obuke od strane Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo i Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom za institucije javnog sektora iz date oblasti. Na obuci se diskutovalo o potrebi dorade internih pravilnika institucija javnog sektora u smislu detaljne razrade odredbi zaštite prava prijavitelja koruptivnih radnji kako od strane zaposlenih tako i od strane odgovornih lica u pravnom licu. Novi model Pravilnika zvanično nije objavljen na službenim stranicama, što je na poslodavcu da upotpuni ili eventualno izmijeni u onim segmentima u kojima je tokom rada uočen nedostatak.

II.1.2.

Naziv propisa koji se donosi: Prijedlog pravilnika o prevenciji i zaštiti od diskriminacije za zaposlenike u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Upravni odbor

Rok: u toku 2024. godine

Kratak sadržaj:

U Javnoj ustanovi se ukazala potreba za definisanjem oblasti rodne ravnopravnosti te će se u sklopu navedene oblasti urediti i oblast diskriminacije kao i uspostavljanje mehanizama prevencije i zaštite diskriminacije zaposlenih u Javnoj ustanovi kao što je i planirano važećim Planom integriteta Javne ustanove.

Navedeni pravilnik nije pripremljen i dat na razmatranje i usvajanje iz razloga što je bila priprema Plana rodne ravnopravnosti kao jednog od segmenata prevencije diskriminacije na spolnoj osnovi.

II 2. Neprogramske aktivnosti

II 2.1.

Naziv propisa koji je donesen: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Upravni odbor/Vlada Kantona Sarajevo je dala saglasnost

Rok: Normativni akt je razmatran i donesen u julu 2024. godine, a Vlada Kantona Sarajevo je dala saglasnost.

Kratak sadržaj:

U Javnoj ustanovi se ukazala potreba za izradom i donošenjem Pravilnika o izmjenama i dopunama važećeg Pravilnika o radu prevashodno radi usklađivanja plaća zaposlenika Javne ustanove sa ostalim budžetskim korisnicima jer su plaće bile najniže, kao i uvođenja naknada za radna mjesta koja su po procjeni rizika okvalifikovana kao radna mjesta sa povećanim rizikom po zdravlje i radnu sposobnost radnika. Upravni odbor je pomenute izmjene i dopune Pravilnika o radu usvojio na jednoj od svojih sjednica po prethodno pribavljenoj saglasnosti sindikalne organizacije radnika, te naknadno pribavljene saglasnosti od strane Vlade Kantona Sarajevo.

II 2.2.

Naziv propisa koji je donesen: Poslovnik o radu vršioca dužnosti predsjednika i članova Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Upravni odbor

Rok: Normativni akt je razmatran i donesen u martu 2024. godine.

Kratak sadržaj:

Po osnovu Rješenja Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-3936-29.2/24 od 09.02.2024. godine imenovan je v.d. predsjednika i članova Upravnog odbora Javne ustanove u mandatnom periodu do tri mjeseca. V.d. Upravni odbor je konstituisan i radi obavljanja poslova i aktivnosti iz svoje nadležnosti rada u skladu sa odredbama Zakona o ustanovama i Pravilima Javne ustanove donio je Poslovnik o radu Upravnog odbora.

II 2.3.

Naziv propisa koji je donesen: Poslovnik o radu vršioca dužnosti predsjednika i članova Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Nadzorni odbor

Rok: Normativni akt je razmatran i donesen u martu 2024. godine.

Kratak sadržaj:

Po osnovu Rješenja Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-3936-29.3/24 od 09.02.2024. godine imenovan je v.d. predsjednika i člaoa Nadzornog odbora Javne ustanove u mandatnom periodu do tri mjeseca. V.d. Nadzorni odbor je konstituisan i radi obavljanja poslova i aktivnosti iz svoje nadležnosti rada u skladu sa odredbama Zakona o utanovama i Pravilima Javne ustanove donio je Poslovnik o radu Nadzornog odbora.

II 2.4.

Naziv propisa koji je donesen: Poslovnik o radu vršioca dužnosti predsjednika i članova Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Upravni odbor

Rok: Normativni akt je razmatran i donesen u junu 2024. godine.

Kratak sadržaj:

Po osnovu Rješenja Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-27491-30.1/24 od 09.05.2024. godine imenovan je v.d. predsjednika i članova Upravnog odbora Javne ustanove u mandatnom periodu do

tri mjeseca. V.d. Upravni odbor je konstituisan i radi obavljanja poslova i aktivnosti iz svoje nadležnosti rada u skladu sa odredbama Zakona o ustanovama i Pravilima Javne ustanove donio je Poslovnik o radu Upravnog odbora.

II 2.5.

Naziv propisa koji je donesen: Poslovnik o radu vršioca dužnosti predsjednika i članova Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Nadzorni odbor

Rok: Normativni akt je razmatran i donesen u junu 2024. godine.

Kratak sadržaj:

Po osnovu Rješenja Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-27491-30.2/24 od 09.05.2024. godine imenovan je v.d. predsjednika i članova Nadzornog odbora Javne ustanove u mandatnom periodu do tri mjeseca. V.d. Nadzorni odbor je konstituisan i radi obavljanja poslova i aktivnosti iz svoje nadležnosti rada u skladu sa odredbama Zakona o ustanovama i Pravilima Javne ustanove donio je Poslovnik o radu Nadzornog odbora.

II 2.6.

Naziv propisa koji je donesen: Poslovnik o radu Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Upravni odbor

Rok: Normativni akt je razmatran i donesen u novembar 2024. godine.

Kratak sadržaj:

Po osnovu Rješenja Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-46354-29.2/24 od 10.10.2024. godine imenovan je Upravni odbor Javne ustanove u mandatnom periodu od četiri godine. Upravni odbor je konstituisan i radi obavljanja poslova i aktivnosti iz svoje nadležnosti rada u skladu sa odredbama Zakona o ustanovama i Pravilima Javne ustanove donio je Poslovnik o radu Upravnog odbora.

II 2.7.

Naziv propisa koji je donesen: Poslovnik o radu Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio: Nadzorni odbor

Rok: Normativni akt je razmatran i donesen u novembar 2024. godine.

Kratak sadržaj:

Po osnovu Rješenja Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-46354-30.2/24 od 10.10.2024. godine imenovan je Nadzorni odbor Javne ustanove u mandatnom periodu od četiri godine. Nadzorni odbor je konstituisan i radi obavljanja poslova i aktivnosti iz svoje nadležnosti rada u skladu sa odredbama Zakona o ustanovama i Pravilima Javne ustanove donio je Poslovnik o radu Nadzornog odbora.

III TEMATSKI DIO

Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa predviđeno je da tematski dio sadrži poslove i zadatke na provođenju programa rada i utvrđene politike sistematizovane po djelatnostima, a koje se izrađuju u obliku projekata, programa, planova i slično.

III 1. Programske aktivnosti

III 1.1.

Naziv materijala: Plan nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu sa pripadajućim izmjenama i dopunama

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/donio : Nadzorni odbor/Upravni odbor

Rok: februar 2024. godine te u skladu sa potrebama Javne ustanove

Kratak sadržaj:

Plan nabavke je pripremljen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14 i 59/22) i podzakonskim aktima iz date oblasti, a na bazi raspoloživih novčanih sredstava osiguranih Budžetom Kantona Sarajevo za izvještajni period, te ostvarenih vlastitih prihoda kao i novčanih sredstava odobrenih od projekata federalnog, kantonalnog i općinskog nivoa. Dokument je nakon razmatranja Nadzornog odbora i razmatranja i utvrđivanja Upravnog odbora objavljen na portalu Registra za javne nabavke pri Uredu za borbu protiv korupcije i upravljanja kvalitetom. Kako se tokom izvještajnog perioda ukazala potreba za izmjenama i dopunama važećeg plana nabavke vršene su izmjene i dopune po osnovu iste procedure i na način kako su donesene.

III 1.2.

Naziv materijala: Privremene upravljačke smjernice za Spomenik prirode „Skakavac“

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/ donio: Upravni odbor/ Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo je dalo saglasnost

Rok: Dokument je usvojen u februaru 2024. godine

Kratak sadržaj:

Ukazala se potreba za izradom Privremenih upravljačkih smjernica za Spomenik prirode „Skakavac“ iz razloga što je Plan upravljanja Spomenikom prirode „Skakavac“ za period 2011.-2021. godine istekao zaključno sa 31.12.2021. godine. Za period 2023. godine Upravni odbor je donio Privremene upravljačke smjernice koje su važila za kalendarsku 2023. godinu. Nakon što je Upravni odbor donio Privremene upravljačke smjernice za Spomenik prirode „Skakavac“ koje predviđaju aktivnosti koje će se realizirati tokom 2024. godine, dostavljene su Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo na saglasnost u skladu s članom 241. Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13).

Od nadležnog ministarstva je donesena Odluka br. 05-19-4629/24, od 20.02.2024. godine, kojom se daje saglasnost na izrađeni dokument i čime je omogućeno da se definišu i urede aktivnosti vezane za zaštitu, korištenje, promociju i interpretaciju prirodnih i kulturno-historijskih aktivnosti Spomenika prirode „Skakavac“.

Privremene upravljačke smjernice se donose i primjenjuju do donošenja plana upravljanja kao dokumenta koji važi 10 godina.

Za realizaciju aktivnosti po navedenom dokumentu novčana sredstva su se obezbijedila iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2024. godinu.

III 1. 3.

Naziv materijala: Operativno-tehnički plan gašenja požara za 2024. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok: mart 2024. godine

Organ koji je razmatrao/utvrdio: Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Javna ustanova je u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/12) pripremila Operativno-tehnički plan gašenja požara za 2024. godinu, za koje je Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja donio Odluku o usvajanju. Ovim planom se definiše organizacija, mjere, radnje, postupci, prava i dužnosti radnika u provođenju preventivnih i operativnih mjera zaštite i gašenja šumskih i drugih požara na zaštićenim područjima za 2024. godinu.

Dokument je na znanje dostavljen Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo-Upravi za šumarstvo. Za realizaciju aktivnosti po ovom planu novčana sredstva su obezbijeđena Budžetom Kantona Sarajevo za 2024. godinu, na budžetskoj organizaciji Javne ustanove.

III 1. 4.

Naziv materijala: Plan rodne ravnopravnosti spolova u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji razmatra/donosi: Upravni odbor

Rok: novembar 2024. godine

Kratak sadržaj:

Pozitivno zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini, primarno Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH, garantuje jednakost spolova za sve građanke i građane u svim sferama društva, uključujući, ali ne ograničavajući se na obrazovanje, ekonomiju, zapošljavanje i rad, socijalnu i zdravstvenu zaštitu, sport, kulturu, javni život i medije. Pored toga, Zakonom je propisana i obaveza svih državnih tijela da poduzmu sve odgovarajuće i potrebne mjere u cilju provedbe odredaba propisanih ovim zakonom, kao i Gender akcionim planom BiH, što pored svega navedenog uključuje i ravnopravnu zastupljenost oba spola na pozicijama donošenja odluka, ravnopravne mogućnosti napredovanja i usavršavanja i pružanja mogućnosti za usklađivanje privatnih i poslovnih obaveza. Plan rodne ravnopravnosti jednim dijelom i izrađen za potrebe pristupa fondovima Evropske unije, kao i budućih aktivnosti na realizaciji projekata finansiranih od strane Evropske unije kao i za uređivanje date oblasti na nivou Javne ustanove.

III 1. 4.1.

Naziv materijala: Smjernice za poduzimanje efikasnijih mjera za sprečavanje i zaštitu od uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja

Predlagač: Javna ustanova

Organ koji razmatra/donosi: Upravni odbor

Rok: novembar 2024. godine

Kratak sadržaj:

Smjernice za poduzimanje efikasnijih mjera za sprečavanje i zaštitu od uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu u KJUZZPP je pripremljen u okviru projekta „Međusektorsko partnerstvo za ljudska prava i rodnu ravnopravnost na tržištu rada“ (2023.-2025.),

finansijski podržanom od strane Evropske unije, a kojeg provode Fondacija INFOHOUSE, Sarajevo i Fondacija LARA, Bijeljina.

Davanje smjernica KJUZZPP kako bi se postigla efikasna prevencija i preduzimale konkretne mjere za sprečavanje i zaštitu od seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu spola kako bi se u KJUZZPP svi zaposleni ponašali u skladu sa najvišim etičkim standardima.

Smjernice su stoga namijenjene svim potencijalnim akterima u postupku efikasne prevencije i zaštite od uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu u KJUZZPP: poslodavci, zaposlenici žrtve i potencijalne žrtve, tima za provedbu Plana radne ravnopravnosti, kao i disciplinske komisije koje se formiraju u ovim slučajevima. Ove smjernice mogu biti podjednako korisne za poslodavce koji upošljavaju zaposlenike, državne službenike, namještenike i dr.

III 1.5.

Naziv materijala: Plan zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo 2024./2025. godina

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok: maj 2024. godine

Organ koji je razmatrao/donio: Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Pravni osnov za izradu navedenog dokumenta je sadržan u odredbama Zakona o lovstvu FBiH ("Sl. novine Federacije BiH", br. 4/06,8/10 i 81/14), te odgovarajućim podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona, a koji tretiraju gospodarenje s divljači u zaštićenim prirodnim područjima, za koje je Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja donio Odluku o usvajanju.

Prilikom izrade godišnjeg plana zaštite divljači pristupilo se konkretnim mjerama koje su definisale radnje, postupke, potrebna materijalno-tehnička i finansijska sredstva, kao i dužnosti radnika u provođenju mjera zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

Usvojenim Planom je nastavljena zaštita divljači na zaštićenim prirodnim područjima, gdje je jedan od osnovnih aktivnosti i monitoring zdravstvenog stanja divljači čime je obezbijeđen uvid u stabilnost ovih populacija na zaštićenim područjima.

Za realizaciju aktivnosti po planu novčana sredstva su obezbijeđena Budžetom Kantona Sarajevo za 2024. godinu, na budžetskoj organizaciji Javne ustanove koja su osigurana iz vlastitih prihoda.

III 1. 6.

Naziv materijala: Plan zaštite , upravljanja i održivog korištenja ihtiofonda u vodotocima u zaštićenim područjima Kantona Sarajevo

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/utvrdio: Upravni odbor

Rok: mart 2024. godine

Kratak sadržaj:

Javna ustanova je izradila plan zaštite ihtiofaune na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo za 2023. godinu. Na osnovu njega izvršene su terenske aktivnosti koje su dale odgovor na pitanje o kvalitativno-kvantitativnoj zastupljenosti ihtiopopulacija i predložena rješenja za dalje upravljanje. Na osnovu najnovijih preporuka i rezultata terenskih istraživanja koja su izvršena u saradnji sa Prirodno-matematičkim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, izrađen je i od strane Upravnog odbora usvojen srednjoročni Plan zaštite ihtiofonda zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo, koji važi za period od 2024-2028. godina. Novčana sredstva potrebna za izradu i

provođenje plana su obezbijedena Budžetom Kantona Sarajevo za 2024. godinu, na budžetskoj organizaciji Javne ustanove, a koja su osigurana od vlastitih prihoda.

IV KONTINUIRANI POSLOVI

IV 1. Programske aktivnosti

IV 1.1.

Naziv materijala: Program zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/utvrdio : Upravni odbor/Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove je dostavljen na znanje

Rok : mart 2024. godine

Kratak sadržaj:

Javna ustanova je shodno odredbama Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“ broj 66/13) izvršila izradu Programa zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja na godišnjem nivou radi efikasnijeg provođenja planova upravljanja zaštićenih prirodnih vrijednosti. Na osnovu Zakona o zaštiti prirode, Javna ustanova planira kontinuiranu realizaciju planova upravljanja sa ciljem stvaranja pretpostavki za održivo upravljanje i bogatiju turističku ponudu zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo.

Za realizaciju aktivnosti po navedenom programu sredstva su osigurana u Budžetu Kantona Sarajevo za 2024. godinu, na budžetskoj organizaciji Javne ustanove.

IV 1.2.

Naziv materijala: Godišnji obračun Javne ustanove za 2023. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za pripremu: mart 2024. godine

Organ koji razmatra: Nadzorni odbor/Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Godišnji obračun Javne ustanove za 2023. godinu se podnosi za period 01.01.2023.-31.12.2023. godine i sastoji se od sljedećih završnih (godišnjih) izvještaja: računa prihoda i rashoda, bilansa stanja, izvještaja o kapitalnim izdacima i finansiranju, posebnih podataka o plaćama i broju zaposlenih, te godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta za 2023. godinu. Pravni osnov je sadržan u odredbama Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ , br.102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16) i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 69/14).

IV.1.3.

Naziv materijala: Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove za 2023. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Organ koji je razmatrao/usvojio: Nadzorni odbor/Upravni odbor/Vlada Kantona Sarajevo/Skupština Kantona Sarajevo

Rok: april 2024. godine

Kratak sadržaj:

Pravni osnov je sadržan u odredbama Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, br. 6/92, 8/93, 13/94), Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16), Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 69/14,15/15 i 4/16), Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 31/17) i Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.

IV 1.4.

Naziv materijala: Program rada s finansijskim planom Javne ustanove za 2024. godinu

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok : januar 2024. godine

Organ koji je razmatrao/usvojio: Nadzorni odbor/Upravni odbor/Vlada Kantona Sarajevo/Skupština Kantona Sarajevo

Kratak sadržaj:

Pravni osnov za izradu Programa rada s finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja sadržan je u odredbama Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“ br. 6/92, 8/93 i 13/94), Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17) i Pravila Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.

Kako su u Programu rada navedene aktivnosti koje je potrebno poduzeti i realizovati u 2024. godini, Ustanova je iste pokrenula, a njihova realizacija se odvijala u skladu sa utvrđenom i planiranom dinamikom.

IV 2. Kapitalni projekti

Naziv projekta: „Osnivanje Planinske botaničke bašte na području Zaštićenog pejzaža Trebević“

Nosilac pripreme: Javna ustanova

Rok za realizaciju: juni, 2025. godine

Organ koji razmatra: Upravni odbor

Kratak sadržaj:

Imajući u vidu činjenicu da se radi o projektu od kapitalnog značaja kako za Ustanovu tako i za Kanton Sarajevo, za uspostavljanje ovog objekta u budućem periodu potrebna su značajna finansijska sredstva, kako za samu izradu projektne dokumentacije, tako i za izgradnju, opremanje i održivo funkcionisanje iste. U cilju analize ekonomsko-finansijskih, okolišnih i socioloških efekata osnivanja i funkcioniranja objekta ovakvog tipa, pokrenuta je izrada dokumenta pod nazivom “Studija društvene, ekonomske i ekološke opravdanosti uspostave botaničke bašte na području ZP Trebević”.

Ugovor o nabavci usluga izrade ove studije, a nakon obavljene javne nabavke, realizuje Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu koji će izvršiti analizu svih aspekata realizacije ovog kapitalnog projekta sa posebnim fokusom na cjelokupnu opravdanost projekta sa stanovišta javnog interesa, ali i očekivanih troškova i mogućih prihoda.

Studija će dati naučno – empirijske utemeljene odgovore o mogućim troškovima uspostave Planinske botaničke bašte, koja podrazumijeva izgradnju objekata, troškove nabavke opreme potrebne za njeno funkcionisanje, analizu mogućih načina upravljanja pojedinačnim sadržajima unutar cijelog kompleksa, kao i ostala važna pitanja vezana za moduse saradnje s drugim institucijama i organizacijama u realizaciji i funkcionisanju ovog objekta, a sve u cilju definisanja svrhe i opravdanosti pokretanja daljih aktivnosti i planiranja njegove provedbe.

Sredstva za izradu ovog dokumenta su obezbijeđena na osnovu Sporazuma o sufinansiranju i saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo, zaključenim sa Ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i zaštite okoliša kantona Sarajevo. Realizacija ove aktivnosti se očekuje u mjesecu junu 2025. Godine.

V OCJENA STANJA I POSTIGNUTI REZULTATI

Evaluacija rada Javne ustanove u 2024. godini se temelji na osnovu izrađenih dokumenata (Programa rada, Programa zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja, Plana nabavke, Privremenih upravljačkih smjernica) po kojima se organizuje i planira dinamika aktivnosti za tekuću godinu.

Posebno se analiziraju projekti kojima su obezbijeđena sredstva od strane drugih institucija, te stepen realizacije tih projekata.

Programom su obuhvaćene planirane aktivnosti koje su vezane za zaštitu, održavanje i promociju zaštićenih područja, koje osiguravaju preventivne mjere odvijanja prirodnih procesa. Nadzor realizacije Programa rada u segmentu zaštite, održavanja i promocije zaštićenih područja kontinuirano provodi Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, odnosno inspektor zaštite prirode.

U izvještajnom periodu su izvršeni inspekcijski nadzori od strane nadležnih inspektorata Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo.

Redovan inspekcijski nalaz izvršili su općinski komunalni inspektori, inspektor zaštite prirode i u više navrata je izvršen inspekcijski nadzor od strane kantonalnog šumarskog i vodnog inspektora. Nadzornička služba je putem direktora Ustanove prosljeđivala Zahtjeve za intervencije kantonalnog inspektora zaštite prirode, a također je uputila i veliki broj zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka protiv počinioca nelegalnih radnji na zaštićenim prirodnim područjima. Kada je u pitanju provođenje inspekcijskog nadzora od strane kantonalnog inspektora rada i zaštite na radu, izvršen je jedan inspekcijski nadzor po prijavi kandidata po provedenom javnom oglasu za zapošljavanje radnika na određeno vrijeme.

U izvještajnom periodu Javna ustanova je od strane Kantonalne uprave za inspekcijske poslove - Inspektorata poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije zaprimila osam prekršajnih naloga i to:

Prekršajni nalozi za pravno lice i odgovorno lice u pravnom licu zbog neizvršene upravne mjere naložene Rješenjem pomenutog inspektorata broj: UP-1-14-04-22-00402/24-04/07-003 od 24.01.2024. godine, a odnosi se na otklanjanju nedostataka te da se Spomeniku prirode "Skakavac" izvrši ili obezbijedi izvršenje sječe slučajnih užitaka (sušika, izvala i preloma), u skladu sa članom 22. stav 1.-6. Zakona o šumama Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 5/13 i 19/22) i člana 1.-10. Pravilnika o obimu mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njegovog provođenja ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 8/14) sa rokom najkasnije do 30. aprila 2024. godine;

Prekršajni nalozi za pravno lice i odgovorno lice u pravnom licu neizvršene upravne mjere naložene Rješenjem pomenutog inspektorata broj: UP-1-14-04-22-03988/24-04/07-002 od 11.03.2024. godine, a odnosi se na otklanjanju nedostataka te da se u odjelu 4GJ "Trebević" ŠGP Bistričko, Zaštićeni pejzaž "Trebević" izvrši doznaka sanitarnih užitaka, izrada projekta za izvođenje sječe istih u skladu sa članom 22. stav 1.-6. Zakona o šumama Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 5/13 i 19/22) i člana 1.-10. Pravilnika o obimu mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njegovog provođenja ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 8/14) sa rokom najkasnije do 30. aprila 2024. godine.

Prekršajni nalozi za pravno lice i odgovorno lice u pravnom licu po obavljenoj kontroli da li je provedena upravna mjera po Rješenju inspektorata broj: UP-1-14-04-22-00402/24-04/07-003 od 24.01.2024. godine izdati po članu 109. stav (2) Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 2/17).

Prekršajni nalozi za pravno lice i odgovorno lice u pravnom licu po obavljenoj kontroli da li je provedena upravna mjera po Rješenju pomenutog inspektorata broj: UP-1-14-04-22-03988/24-04/07-002 od 11.03.2024. godine izdatu po članu 109. stav (2) Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 2/17).

Javna ustanova je gore izrečene prekršajne naloge proslijedila Općinskom sudu u Sarajevu-Prekršajno odjeljenje na sudsko odlučivanje.

U 2024. godini na sudskom odlučivanju je bio predmet po izrečenom prekršajnom nalogu zbog neizvršenja upravne mjere doznake sanitarnih užitaka, izrade projekta za izvođenje sječe istih u odjelu 4GJ "Trebević" ŠGP Bistričko, Zaštićeni pejzaž "Trebević". Općinski sud u Sarajevu je donio Rješenje broj: 65 0 Pr 1083665 24 Pr od 10.12.2024. godine koje je postalo pravosnažno. Navedenim rješenjem se protiv ove Javne ustanove kao okrivljenog lica obustavlja prekršajni postupak po prekršajnom nalogu izdatog od strane Kantonalne uprave za inspeksijske poslove iz razloga što nije dokazano da je ova javna ustanova u svojstvu okrivljenog lica počinila prekršaj koji joj se stavlja na teret.

Radi mikrobiološke neispravnosti vode za piće na području Spomenika prirode „Skakavac“ (Ravne Skakavac i Plato Skakavac), Ustanova je realizovala naložene korektivne mjere Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo. Izvršeno je mehaničko čišćenje cisterne i kaptaža, hiperhlorinacija i dezinfekcija cisterne i kaptaža te mikrobiološke analize vode. Također, izvršena je ocjena sanitarno-higijenskog stanja vodnih objekata na lokalitetu SP „Skakavac“, koja podrazumijeva izlazak na teren, ocjenu zatečenog stanja, davanje preporuka i prijedloga mjera za sanaciju, poboljšanje i unapređenje sanitarno- higijenskog stanja vodnih objekata. Ocjenu sanitarno-higijenskog stanja vodnih objekata na lokalitetu SP „Skakavac“ izvršio je stručni tim JU Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo u kojoj su date preporuke po kojima će Ustanova u ovoj godini postupiti.

Pored izvršenih inspeksijskih nadzora od strane Inspektorata poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije u izvještajnom periodu su vršeni inspeksijski nadzori i od strane Kantonalnog inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu. Izvršen je inspeksijski nadzor i sačinjeni su zapisnici:

- Zapisnik broj: UP-1-14-10/12-33-10216/24 (Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu) i
- Zapisnik broj: UP-1-14-04-20-10839/24 od 11.06.2024. godine (Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije)

Na terenu uočen poklopac rezervoara koji je oštećen s jedne strane, odnosno nije potpuno zatvoren, kako je navedeno u zapisniku. U skladu s tim, Ustanova je obezbijedila izradu novog poklopca za

rezervoar koji je funkcionalan i u promjeru sa otvorom za cisternu. Inspektorati su obaviješteni o svim poduzetim radnjama.

U izvještajnom periodu je izvršena revizorska kontrola od strane Budžetske revizije ispred Ministarstva finansija Kantona Sarajevo. Tom prilikom su Javnoj ustanovi date slijedeće preporuke u segmentu izrade i donošenja dodatnih općih akata vezno za reprezentaciju: urediti interne procedure za dodjelu ugovora o djelu, zaposliti radnika za provođenju procedura javnih nabavki robe, usluga i radova po važećem pravilniku, detaljnije urediti interne procedure po pitanju ekonomsko-računovodstvenih poslova, te poslati inicijativu resornom ministarstvu radi usklađivanja Uredbe o određivanju visine plaća i naknada organa upravljanja i drugih institucija Kantona Sarajevo s odredbama Zakona o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija, a sve s ciljem decidnog određivanja naknada za rad u Upravnom i Nadzornom odboru.

Definisani su razvojni projekti, projekti održavanja postojeće infrastrukture, kao i nabavka osnovnih sredstava.

Operativnim planom zaštite od požara navedena je oprema i definisani su ljudski resursi za početno gašenje eventualnog požara, a Planom zaštite divljači utvrđene su uzgojne mjere koje bi se poduzele u cilju zadovoljenja životnih potreba pojedinih vrsta u kriznim situacijama (hrana, voda, zaklon), kao i izgradnja i održavanja potrebnih lovno-uzgojnih objekata.

Kako je značaj podizanja svijesti o zaštite prirode važan segment kontinuirano smo tokom realizacije aktivnosti opisanih u izvještaju, putem zvaničnih kanala komunikacije i naloga na društvenim mrežama, vršili promociju s ciljem upoznavanja javnosti sa rezultatima našeg djelovanja kao i o budućim planiranim aktivnostima.

Na osnovu analize Programa rada za 2024. godinu, možemo konstatovati da su planirane aktivnosti većim dijelom završene ili planirane za narednu godinu radi produžetka ugovora po projektima. Programske aktivnosti koje definišu prirodne vrijednosti su u cijelosti realizovane.

Pregled postupaka javne nabavke će biti u prilogu Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju za 2024. godinu.

Posmatranom analizom možemo konstatovati visoku realizaciju postavljenih ciljeva sadržanih kroz Program rada. Ostvarenim ciljevima je osiguran nivo zaštite i kontrole prirodnih vrijednosti što je rezultiralo nesmetanom razvoju prirodnih zajednica.

V 1. REALIZOVANE AKTIVNOSTI U ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA TOKOM IZVJEŠTAJNOG PERIODA

Programska orijentacija Javne ustanove je zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti, provođenje novih monitoringa čiji rezultati bi dali smjernice vezane za zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti, promocija i značaj tih vrijednosti i zaštićenih područja, te dalji infrastrukturni razvoj.

V 1.1. Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti

Kroz višegodišnje upravljanje zaštićenim prirodnim područjima, stručno osoblje Javne ustanove obezbijedilo je kontinuirani nadzor i provođenje poštivanja zakonskih procedura, kontinuiran monitoring prirodnih vrijednosti od strane nezavisnih i ovlaštenih pravnih lica te efikasnu protivpožarnu zaštitu.

U skladu sa Programom rada i Planom nabavki robe, usluga i radova za 2024. godinu, na zaštićenim područjima odvijale su se različite aktivnosti po pojedinim prostorima.

➤ **Monitoring i zaštita šumskih ekosistema**

Integralna zaštita šumskih ekosistema podrazumijeva primjenu svih raspoloživih metoda i sredstava koji mogu pružiti odgovarajuću zaštitu od štetnog uticaja svih abiotičkih i biotičkih faktora, a koji se primjenjuju istovremeno ili sukcesivno.

Sveobuhvatna primjena u praksi je riješena na način da se vrši kontinuirano čuvanje šuma od bespravnih sječa, zaštita šuma u smislu kontrole prisustva šumskih štetnika koja se odvija u skladu s utvrđenim naučnim i zakonskim procedurama, kao i efikasno uspostavljena protivpožarna zaštita.

Prema zakonskoj obavezi, početkom godine izrađen je i donesen Operativno-tehnički plan zaštite od požara, a koji se odnosi na sva zaštićena područja kojima upravlja Ustanova. Izvršena je i nabavka protivpožarne opreme kako bi svi požarni punktovi bili opremljeni planiranom opremom za gašenje požara. Putem SPA projekta u suradnji sa UNDP-om, izvršena je i nabavka određenih materijalno-tehničkih sredstava vezano za protivpožarnu zaštitu poput pumpe i crijeva za vodu, mobilnih rezervoara, autoprikolica i sl.

Treba istaći da, u toku 2024. godine, na zaštićenim prirodnim područjima kojima upravlja Ustanova, nije bilo registriranih požara, osim u kontaktnim zonama na što smo blagovremeno reagovali te na taj način spriječili širenje istih i ugrožavanje samih zaštićenih područja.

U cilju zaštite šuma od štetnih šumskih insekata, izvršena je nabavka feromonskih mamaca i materijala za prikupljanje ulova potkornjaka, te u skladu sa planom postavljanja na 51 lokaciji je izvršena distribucija i postavljanje 77 lovnihi klopki, te je vršeno njihovo kontinuirano održavanje i opsluživanje.

Kao i svake godine, sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu potpisan je Ugovor o vršenju usluga procjene zdravstvenog stanja šuma u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo, jer pregled i praćenje brojnosti populacije potkornjaka kao i njihova sezonska dinamika na lokalitetima zaštićenih prirodnih područja Zaštićeni pejzaž „Bijambare“, Spomenik prirode „Skakavac“ i Zaštićeni pejzaž „Trebević“ kao prostora kod kojih su dominantno zastupljeni šumski ekosistemi, predstavlja izuzetno važne rezultate s naučnog i praktičnog značaja.

Prema rezultatima monitoringa, brojnosti populacije potkornjaka je u toku 2024. godine značajno povećana. Zabrinjavajuća informacija je da su tokom ove godine vrlo visoki nivoi brojnosti ovih štetnih šumskih insekata na pojedinim lokalitetima zabilježeni i tokom cijele sezone.

Opća vitalnost i stabilnost sastojina smrče na lokalitetima ovih zaštićenih prirodnih područja je niska, a na ovo upućuje činjenica i da se dalje sušenje stabala javlja na već saniranim „žarištima“, te da se u okviru prostora (naročito je zabrinjavajuće stanje na prostoru Zaštićenog pejzaža „Bijambare“) javljaju i nova grupimična sušenja stabala smrče.

Provođenje sanitarnih sječa u cilju očuvanja zdravstvene stabilnosti šuma u državnim šumama riješeno je sporazumom s Kantonalnim javnim preduzećem za gospodarenje državnim šumama “Sarajevo-šume” d.o.o. Sarajevo.

Radovi na vršenju sječe, izvoza i otpreme šumskih drvnih sortimenata koji su predmet sanitarne sječe na području Zaštićenog pejzaža Bijambare, otpočeli su u martu mjesecu 2024. godine, međutim intenzitet i dinamika, kao i sam način i kvalitet izvršenja radova nije zadovoljavao postavljene ciljeve koji se odnose na pravilno provođenje mehaničkih mjera zaštite šuma od potkornjaka koje bi u budućnosti zaustavile ili smanjile prijetnje po očuvanje ovih izuzetno važnih prirodnih vrijednosti.

Obzirom na kašnjenje izvođača radova, tj. KJP „Sarajevo-šume“ na poslovima sječe i izvoza šumskih drvnih sortimenata, te izostanka konzervacije šumske transportne infrastrukture, Ustanova je vlastitim sredstvima izvršila konzervaciju jednog dijela šumskih traktorskih puteva u najosjetljivijim dijelovima kao što je područje tresetišta. Također, uposlenici Ustanove su aktivno radili na dodatnoj uspostavi šumskog reda, guljenju novonastalih izvala, spaljivanju preostalih ostataka i granjevine u sječini, a sve sa ciljem smanjenja uticaja provedenih sječa te smanjenja populacije štetnih insekata u sastojinama.

U toku izvještajne godine kontinuirano su se o ovom problemu izvještavala resorna ministarstva, kao i nadležna šumarska inspekcija što je rezultiralo rješenjima koja nisu dugoročnog karaktera, te se izvjesno očekuje da će se sa navedenom problematikom koja se odnosi na „borbu“ sa progradacijom potkornjaka, posebno na Zaštićenom pejzažu „Bijambare, nastaviti i u narednom periodu.

I nakon više upućenih zahtjeva za doznaku sanitarnih užitaka prema KJP „Sarajevo – šume“ d.o.o., nije odgovoreno upućenim zahtjevima, pa nije na prostorima Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Trebević“ ni realizovana sanitarna sječa, što bi moglo usložniti mjere na zaštiti šumskih sastojina na ovim prostorima.

Treba napomenuti da je, osim negativnog uticaja ekoloških promjena te osjetljivosti sastojina smrče, prisutan problem zakašnjelog djelovanja kada je u pitanju doznaka, izrada izvedbenih projekata te realizacija sanitarnih sječa. Od osnivanja Javne ustanove za zaštićena prirodna područja, pomenute radove, na osnovu Sporazuma, izvodilo je KJP „Sarajevo-šume“. Međutim, zbog nejasnih zakonskih rješenja u smislu nadležnosti i obaveza kada su u pitanju radovi poput doznake stabala, izrade projekata, sječe izvoza i otpreme šumskih drvnih sortimenata, Javna ustanova je prema Ministarstvu privrede i Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, uputila Inicijativu za preduzimanje aktivnosti u svrhu izmjena i dopuna zakonske regulative u odnosu na ulogu i status Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja.

Kako KJU za zaštićena prirodna područja kao korisnik šuma sa Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo nije nikada potpisala ugovor o prenosu poslova gospodarenja državnim šumama kojim bi bila jasno definisana njena prava, zadaci i odgovornosti i to naročito kada je u pitanju sanitarna sječa, niti je trenutno ova vrsta aktivnosti precizno definisana osnivačkim i drugim općim aktima Ustanove, niti su razvijeni vlastiti kapaciteti za organizaciju i provođenje sanitarne sječe kao i mogućnost stavljanja u prodaju šumskih drvnih sortimenata koji bi nastali izvršenjem iste.

U navedenoj inicijativi je navedena hitnost u potrebi za iznalaženje rješenja koje podrazumijeva potrebne izmjene i dopune zakonske regulative koja će jasno definirati ulogu KJU za zaštićena prirodna područja, kao i po potrebi proširiti djelokrug rada ove ustanove kako je definiran Odlukom o osnivanju koja je donesena od strane Skupštine Kantona Sarajevu, a sve u cilju provođenja svih adekvatnih mjera radi zaštite šuma u zaštićnim prirodnim područjima.

Zbog neizvršenja sječe sanitarnih užitaka, Ustanova u posljednje vrijeme od nadležne šumarske inspekcije dobija rješenja kojima se nalaže izvršenje ili obezbjeđenje izvršenja sječe slučajnih užitaka i čije neizvršenje nosi izdavanje prekršajnih naloga.

Uklanjanje nedostataka koje je Ustanova samostalno dužna otkloniti donesenim rješenjima prevazilazi njene trenutno stečene zakonske, tehničke i organizacione mogućnosti.

Način upravljanja šumama u privatnom vlasništvu, koje su u obuhvatu zaštićenih područja, riješen je potpisivanjem Sporazuma o poslovno-tehničkoj saradnji s Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo – Upravom za šumarstvo.

➤ **Mjere zaštite i aktivnosti na provođenju zaštite od požara**

Javna ustanova je u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 31/12) pripremila Operativni plan zaštite od požara za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu, te dostavila Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo - Upravi za šumarstvo na znanje. U skladu s usvojenim operativnim planom zaštite od požara, u okviru redovnih aktivnosti koje se odvijaju u službi nadzora, vršeni su poslovi vezani za osmatranje i dojavu eventualno nastalih požara.

U cilju osposobljavanja i popunjavanja protivpožarnih punktova izvršena je nabavka opreme za represivno djelovanje odnosno nabavka protivpožarnih aparata i ručnog alata za gašenje požara. Putem SPA projekta UNDP-a, nabavljena je vrijedna protivpožarna oprema poput autoprikolice, mobilnih rezervoara, pumpe za vode te raznih crijeva, koja će unaprijediti i poboljšati uslove za preventivno i represivno djelovanje kada je u pitanju protivpožarna zaštita.

U skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, vršeno je redovno održavanje i ispitivanje, odnosno periodični i kontrolni pregled aparata za gašenje požara, kao i pregled ispravnosti sistema za dojavu požara koji je instaliran u sklopu Informativno-edukativnog centra na Bijambarama. U izvještajnom periodu nisu evidentirani požari u obuhvatu zaštićenih prirodnih područja zahvaljujući upozoravanju posjetioca i nadzoru uposlenika o pojavi požara te pridržavanja protivpožarnih mjera. Izuzetak je pojava nekoliko manjih prizemnih požara koji su se javili u kontaktnim zonama na području Zaštićenog pejzaža „Trebević“ i Spomenika prirode „Skakavac“, a isti su, blagovremenim djelovanjem uposlenika Ustanove, uočeni te neutralisani uz pomoć vatrogasnih službi.

➤ **Nastavak kontinuiranog monitoringa biodiverziteta šumskih ekosistema na području Spomenika prirode "Skakavac"**

Nastavak kontinuiranog monitoringa šumskih ekosistema na području Spomenika prirode „Skakavac“ obuhvata inventarizaciju staništa i šumskih ekosistema u svim fenološkim fazama. U protekloj godini izvršen je pregled postojećih literaturnih podataka iz prethodnih snimanja, na osnovu kojih su određeni parametri koji će se snimati na terenu i kreirani odgovarajući obrasci za prikupljanje podataka. Na lokalitetu u slivu Peračkog potoka izvršeno je kartiranje potencijalnog nalazišta prirodne bukove prašume koje su reprezentativne za eventualna dalja istraživanja ovih ekosistema u cilju njihove dugoročne zaštite. Nakon terenskih aktivnosti slijedi period u kojem će se odrediti standardni indeksi diverziteta npr.: Shannon- Winnerov index, Simpsonov indeks, indeks izjednačenosti, indeks konkurencije i horizontalne strukture.

➤ ***Sanacija i primjena uzgojnih mjera na stablima na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“***

U cilju zaštite i očuvanja dendroflоре kao integralnog dijela baštine, te zaštite i sigurnosti posjetilaca i njihovog bezbjednijeg kretanja, planirane su redovne mjere zaštite dendroflоре koje će omogućiti poboljšanje statusa i njihovo adekvatno održavanje i prezentiranje unutar zaštićenog područja. Redovne mjere zaštite su stručno i pravovremeno orezivanje grana osušenih i polomljenih krošnji stabala na području SP „Vrelo Bosne“. U cilju zaštite i očuvanja dendroflоре kao integralnog dijela baštine te zaštite i sigurnosti posjetilaca i njihovog bezbjednijeg kretanja, planirane su redovne mjere zaštite dendroflоре koje će omogućiti poboljšanje statusa i njihovo adekvatno održavanje i prezentiranje unutar zaštićenog područja. Redovne mjere zaštite su:

- stručno i pravovremeno orezivanje grana osušenih i polomljenih krošnji stabala;
- reduciranje krošnji;
- korekcija krošnji u cilju smanjenja i opterećenosti glavne grane ili čitavog stabla i smanjenja opasnosti od prelamanja ili izvaljivanja;
- obilježavanje letalnih, opasnih i ostataka stabala visokih panjeva;
- sječa rizičnih stabala;

- uklanjanje panjeva specijaliziranom namjenskom mašinom čijom primjenom ne dolazi do oštećenja korjenovog sistema susjednih stabala;
- sadnja mladih stablašica istovjetnih vrsta.

U protekloj 2024. godini izvršena je sječa rizičnih stabala u nukleus zoni. A u tekućoj godini realizovane su aktivnosti na uklanjanju panjeva posječenih stabala u prvoj i drugoj zoni zaštite te sječi rizičnih stabala u Velikoj aleji. U narednoj godini planirana je sadnja mladih stablašica u nukleus zoni i to istovjetnih vrsta u skladu s definisanim mjerama zaštite prema projektnoj dokumentaciji Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa. Uklanjanje rizičnih stabala takođe je izvršeno u skladu s ovim definisanim mjerama zaštite i uz prethodno pribavljene saglasnosti nadležnih institucija.

Javna ustanova ima za cilj primijeniti sve mjere zaštite od pravno-administrativnih, tehničkih, uzgojno-zaštitnih i svih drugih u cilju očuvanja, održanja i unapređenja postojećeg stanja stabala te istima omogućiti što duži vijek egzistencije. Važno je istaći da se realizacijom mjera zaštite vodi posebna pažnja kako ne bi došlo do narušavanja prirodne ravnoteže niti do negativnog uticaja na okoliš.

➤ **Monitoring i mjere njege stabala u Aleji ambasadora - Zaštićeni pejzaž „Bentbaša“**

Na osnovu izrađenog i usvojenog dokumenta „Zdravstveno stanje lipa u Aleji ambasadora-Zaštićeni pejzaž Bentbaša“ izrađenog od strane Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, te preporuka za sanaciju ili eventualno uklanjanje i zamjenu oboljelih jedinki koje su navedenim dokumentom predložene. Shodno navedenome dokumentu mjere sanacije podrazumijevale su uklanjanje 29 stabla lipe oboljelih radi biotskih i abiotskih faktora. Na njihovim mjestima posađene su mlade i zdrave jedinke velelisne lipe (*Tilia platyphyllos*).

➤ **Monitoring i zaštita ekosistema livada i očuvanje zelenih površina**

U cilju očuvanja ekosistema livada i zelenih površina s brojnim vrijednim i endemičnim vrstama biljaka, na svim zaštićenim prirodnim područjima vršena je redovna kosidba ovih staništa posebno kako isti ne bi podlegli daljnjem procesu primarne sukcesije i zarasli u šume i šikare.

U slučaju zarastanja, vrijedne vrste biljaka i ekosistemi mogli bi biti zauvijek izgubljeni za prostor. Ovim aktivnostima doprinosi se očuvanje autohtone vegetacije, kao i sprečavanju pojave invazivnih vrsta.

Na osnovu odobrenog projekta „Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode Skakavac i Zaštićenog pejzaža Trebević“, pokrenuta je nabavka usluga monitoringa, te je sa Prirodno-matematičkim fakultetom potpisan ugovor putem kojeg će ova relevantna naučna institucija na osnovu terenskih istraživanja izvršiti identifikaciju i ocijeniti stanje biodiverziteta livadskih ekosistema.

Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na uspostavljenim trajnim ploham izvršit će se s ciljem zaštite ovih staništa kroz kontinuirano prikupljanje podataka koji služe za praćenje stanja identificiranih vrsta i definisanja odgovarajućih mjera očuvanja prirodnih vrijednosti, unapređenje zaštite i konzervacije elemenata prirodnog diverziteta.

➤ **Ekološka revitalizacija prostora na lokalitetu Dariva**

Ustanovi su odobrena sredstva putem poziva za odabir korisnika sredstava „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Akcioni plan Strategije okoliša“ za 2023. godinu od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Jedna od aktivnosti ovog projekta jeste i ekološka revitalizacija i rekultivacija površine sa desne strane šetališta Dariva prema Kozijoj ćupriji na području Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“. Rekultivaciji je prethodio odvoz otpada i nasipanje površine zemljom u cilju pripreme terena za ozelenjavanje. Nakon toga izvršen je dovoz zemlje i zemljište je nasuto u

potrebnoj količini, uz uvažavanje potrebnih specifičnosti koje se odnose na vrstu zemlje i njenu strukturu. Nakon dopremanja zemlje, izvršeno je razasipanje i fino planiranje terena. Nivelacija je izvedena kako bi se postigla potrebna ravnost površine, a zatim je izvršeno zasijavanje trave. Upravo sa ovim aktivnostima, u protekloj godini izvršeno je formiranje drenaže. Nakon uočenih nedostataka, u narednom periodu dogovoreno je da se izvrši korekcija drenaže kako bi se omogućio bolji priliv vode u drenažni sistem kao i dosijavanje trave ako bude potrebno. Ovisno o stanju terena, bit će izvršena i prva košnja trave.

➤ **Uklanjanje invazivne vrste *Ailanthus altissima* (žljezdasti pajasen)**

Nakon uspješne realizacije aktivnosti uklanjanja invazivne vrste *Ailanthus altissima* na području Bentbaše u cilju zaštite staništa i vrsta, aktivnost je nastavljena i tokom 2024. godine, a novčana sredstva za realizaciju aktivnosti su obezbijeđena putem projekta koji je sufinansiralo Federalno ministarstvo okoliša i turizma.

➤ **Plan reintrodukcije i reintrodukcija divlje orhideje - gospina papučica (*Cypripedium calceolus* L.)**

Prošlogodišnjim istraživanjima utvrđeno je stanište ove ugrožene vrste iz porodice Orchidaceae. Kako postoje uslovi staništa dobivenim dokumentom, predložena je njena ponovna reintrodukcija. U cilju reintrodukcije vrste, a u skladu sa svim pozitivnim pravnim aktima izrađen je Plan reintrodukcije za vraćanje u njeno prirodno stanište što u konačnici ima za cilj zaštitu biljnih vrsta i nastojanje da se omogući ponovni opstanak vrste u području iz kojega je nestala.

Na osnovu izrađenog dokumenta, pribavljene su saglasnosti za reintrodukciju vrste za ponovno vraćanje ove vrste u prirodu, a što će se provesti u narednoj godini.

➤ **Kontinuirani monitoring ihtiofaune i aktivnosti na oplemenjivanju ribljeg fonda**

Izradom studije „Uspostava kontinuiranog monitoringa ihtiofaune na zaštićenim prirodnim područjima“ i nakon izvršene analiza stanja ekosistema i uslova u kojima ihtiofauna obitava, dobijene su određene smjernice za očuvanje ribljeg fonda evidentiranih vrsta.

Jedan od prijedloga nakon provedenih terenskih istraživanja i dostavljenog izvještaja je da se izvrši oplemenjivanje vodotoka rijeke Bosne na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ od izvorišta do Rimskog mosta sa 1.500 jedinki potočne pastrmke - *Salmo trutta* m. *fario* Dunavskog sliva, veličine od 30-35 cm. To je i učinjeno krajem mjeseca juna, kad su to dozvolili vremenski uslovi, a prema preporukama i pod nadzorom stručnjaka sa Prirodno-matematičkog fakulteta Sarajevo, koji su radili terenska istraživanja.

Takođe, prilikom navedenih terenskih istraživanja izvršen je i izlov ribe babuške - *Carassius auratus gibelio* Bloch kao utvrđene invazivne vrste iz jezera na Stojčevcu. Sve navedeno je bilo usklađeno sa zakonom o zaštiti prirode kao i zakonima o proglašenju područja.

➤ **Monitoring i zaštita divljači i vodenih ptica**

Planom zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo, a koji se donosi na godišnjem nivou, obezbjeđuje se određena količina soli i hrane za prihranu divljači i vodenih ptica tokom zimskih mjeseci. Lovno-uzgojni objekti se održavaju u kontinuitetu kako bi se na zaštićenim područjima mogle provoditi planirane aktivnosti na zaštiti i monitoringu divljači. Jedan od načina monitoringa divljači je postavljanje fotozamki na već određene lokacije čime se zabilježava prisustvo i kretanje krupne i sitne divljači.

Praćenje zdravstvenog stanja divljači duži period se odvija u saradnji s Veterinarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu s kojim je potpisan ugovor o vršenju monitoringa i procjene zdravstvenog stanja divljači, šišmiša i vodenih ptica u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

U okviru monitoringa zdravstvenog stanja ptica na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne", izvršeno je uzorkovanje dijagnostičkog materijala (feces i brisevi iz okoliša u kojem su ptice boravile), i izvršen uvid u kondiciju i zdravstveno stanje životinja. Prikupljeni uzorci, kod crvenokljunih labudova i patki gluhara, testiraju se na prisustvo virusa visokopatogene influence ptica (virusi ptičije gripe, HPAI) u cilju zaštite ove skupine organizama.

U cilju zaštite labudova na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ provedene su i aktivnosti na prstenovanju labudova koje su realizovane u saradnji sa stručnim osobljem iz udruženja „Naše ptice“. Ova aktivnost je izvršena s ciljem da jedinke populacije labudova koji obitavaju na području Vrela Bosne budu obilježene kako bi se zaštitilo njihovo zdravstveno stanje i kako bi se izbjeglo da se na prostor dovode jedinke koje su odbjele sa nekih drugih područja. Crvenokljuni labudovi (Cygnus olor) na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" prvi labudovi u Bosni i Hercegovini koji su označeni prstenom!

➤ **Monitoring otpadnih voda na zaštićenim područjima**

Monitoring otpadnih voda je ključan iz nekoliko razloga koji uključuju zaštitu zdravlja ljudi, očuvanje životne sredine i usklađenost sa zakonodavstvom. Kontinuiranim monitoringom omogućava se pravovremeno otkrivanje opasnih supstanci i preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite, a sve u cilju sprečavanja negativnih uticaja na ekosisteme, biodiverzitet i kvalitet vode.

S aspekta zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti, monitoring otpadnih voda je redovna aktivnost Javne ustanove i od primarnog je značaja u cilju postizanja dobrog stanja vodnih objekata. Odvodnja i tretman otpadnih voda koje nastaju unutar objekata vrši se putem bioprečištača do nivoa prerade koji zadovoljava propisanu zakonsku regulativu za upuštanje u prirodni recipijent ili sistem javne kanalizacije mreže. Prema Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije, minimalni broj uzoraka tokom jedne godine sa aglomeracijom opterećenja manjom od 2.000 ES je 2 uzorka. Pošto se radi o uređajima manjeg kapaciteta od 2.000 ES, uzimaju se po 2 uzorka za svaki vodni objekat.

Na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" nalaze se dva bioprečištača koja su u sklopu fijkerskih stajališta i služe za prečišćavanje otpadnih i oborinskih voda sa platoa stajališta:

- Vrelo Bosne, tip uređaja: AS-VARIOcomp K10
- Velika aleja, tip uređaja: BP ASP K15

Na području Zaštićenog pejzaža "Bijambare" nalazi se poslovni objekat Edukacijski centar Bijambare u sklopu kojeg je ugrađen bioprečištač za prečišćavanje sanitarno-fekalnih voda. Tip uređaja: SBR REG 40 PE. Takođe, na ovom području nalaze se i tri mastolova:

Dva mastolova za odstranjenje ulja i masti iz otpadne vode sa vanjske česme i kuhinje Edukaciono-informacionog centra (NV1, kapaciteta po 1,0l/s) i

jedan mastolov u sklopu parking-prostora Bijambare za tretman oborinskih onečišćenih voda (AQUAREG 60 bp 6).

Putem ovlaštene firme, izvršena je redovna kontrola otpadnih voda. Izmjereni parametri zadovoljavaju granične vrijednosti emisije otpadnih voda koje se ispuštaju u prirodne recipijente u skladu s Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije.

➤ **Servisiranje i održavanje vodnih objekata (bioprečištača)**

Servisiranje i održavanje vodnih objekata redovna je aktivnost koja je potrebna radi kontrole stanja ispravnosti rada bioprečištača, jer ukoliko uređaji nisu u ispravnom stanju, postoji velika mogućnost od zagađenja otvorenih vodotoka. Ukoliko uređaji nisu u ispravnom stanju, vrlo moguće je da niti analiza otpadnih voda neće biti u referentnim graničnim vrijednostima čiji parametri moraju zadovoljavati kriterije Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Na području SP „Vrelo Bosne“ nalaze se dva vodna objekta koja su u sklopu fijkerskih stajališta na lokalitetima Vrelo Bosne i Velika aleja, dok je na području ZP „Bijambare“ jedan vodni

objekat. Za realizaciju ovih aktivnosti zaduženo je pravno lice koje je registrovano za ovu vrstu djelatnosti. Budući da su uređaji iz asortimana različitih dobavljača, za uređaj na Velikoj aleji zadužena je firma Borplastika Eko d.d. Tuzla, a za uređaj na Vrelu Bosne i Bijambarama firma Regeneracija d.o.o. Velika Kladuša, kao ovlašteni distributeri odnosno proizvođači uređaja za tretman i prečišćavanje otpadnih voda i mastolova.

Putem ovlaštenih firmi izvršena je redovna kontrola stanja ispravnosti rada bioprečištača na područjima na kojima se nalaze vodni objekti. Dostavljeni su izvještaji u kojima se navodi da su uređaji na Vrelu Bosne i Velikoj aleji u ispravnom i funkcionalnom stanju, dok je na uređaju na Bijambarama konstatovan kvar na kompresoru i pumpama. Kvarovi su otklonjeni, izvršena je nabavka i ugradnja nove opreme (kompresor i pumpe) te je uređaj ponovno u ispravnom i funkcionalnom stanju.

Nadzornici su zaduženi za neposredni nadzor kontrole rada bioprečištača i putem operativnog dnevnika, na nivou godine, vode evidenciju o stanju uređaja.

➤ **Generalno čišćenje i crpljenje otpadne vode iz šahtova bioprečištača zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorima**

Generalno čišćenje i crpljenje otpadne vode iz šahtova bioprečištača zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorima redovna je aktivnost potrebna radi održavanja vodnih objekata, kao i održavanja dozvoljene količine otpadne vode koja se prikuplja u sabirnim taložnim tankovima. Broj pražnjenja otpadne vode zavisi od količine iste, te se pražnjenje vrši u skladu sa potrebama.

Na području SP „Vrelo Bosne“ nalaze se dva vodna objekta koja su u sklopu fijakerskih stajališta na lokalitetima Vrelo Bosne i Velika aleja, dok se jedan vodni objekat u sklopu poslovnog objekta Informativno-edukativnog centra “Bijambare”.

Crpljenje otpadne vode i generalno čišćenje sabirnih separatora te pročepljenje kanala i slivnika realizovano je u saradnji sa ovlaštenim preduzećem KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo.

➤ **Kontrola kvaliteta vode za piće na zaštićenim područjima**

Monitoring vode za piće na zaštićenim prirodnim područjima je redovna aktivnost koja s aspekta zaštite i sigurnosti korisnika ima primarni značaj u smislu da se istim može utvrditi da li i u kojoj mjeri potencijalni faktori mogu negativno uticati na kvalitet voda. Monitoringom se utvrđuje kvalitet i ispravnost vode, što podrazumijeva uzorkovanje i analizu mikrobioloških, fizičko-hemijskih parametara kao i kontrolu rezidualnog hlora te uzorkovanje i analizu parametara na sadržaj teških metala. Monitoring vode za piće se radi u skladu sa Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće. Ispitivanje stanja kvaliteta vode za piće je realizovano u saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Kantona Sarajevo. Monitoring vode za piće je realizovan na sljedećim područjima:

1. ZAŠTIĆENI PEJZAŽ „BIJAMBARE“, LOKALITET INFORMATIVNO-EDUKACIONI CENTAR:

- Mikrobiološka analiza vode sa uzorkovanjem tokom cijele godine (12 mjeseci)
- Fizičko-hemijska analiza vode sa uzorkovanjem, 4× tokom godine (proljeće, ljeto, jesen i zima);
- Kontrola rezidualnog hlora tokom cijele godine (12 mjeseci).

2. SPOMENIK PRIRODE „SKAKAVAC“, LOKALITETI:

2.1. PLATO SKAKAVAC:

- Mikrobiološka analiza vode sa uzorkovanjem - 6× tokom godine (maj, juni, juli, august, septembar i oktobar);

- Fizičko-hemijska analiza vode sa uzorkovanjem - 4× tokom godine (juni, juli, august, septembar).

2.2. RAVNE SKAKAVAC:

- Mikrobiološka analiza vode sa uzorkovanjem - 6× tokom godine (maj, juni, juli, august, septembar i oktobar);
- Fizičko-hemijska analiza vode sa uzorkovanjem - 4× tokom godine (juni, juli, august, septembar).

2.3. RAVNE SKAKAVAC, TEŠKI METALI:

- Fizičko-hemijska analiza vode na sadržaj teških metala: olovo (Pb), kadmij (Cd) i cink (Zn) - 4× tokom godine (juni, juli, august, septembar).

2.4. PLATO SKAKAVAC, TEŠKI METALI:

- Fizičko-hemijska analiza vode na sadržaj teških metala: olovo (Pb), kadmij (Cd) i cink (Zn) - 4× tokom godine (juni, juli, august, septembar).

3. SPOMENIK PRIRODE „VRELO BOSNE“, IZVORIŠTE RIJEKE BOSNE, PRVA ZONA, TEŠKI METALI:

- Fizičko-hemijska analiza vode na sadržaj teških metala: olovo (Pb), kadmij (Cd), cink (Zn), arsen (As) i živa (Hg) 4× tokom godine (proljeće, ljeto, jesen i zima).

Monitoringom su planirana i vanredna uzorkovanja i analize vode za piće.

➤ ***Mehaničko čišćenje, dezinfekcija i hiperhlorinacija kaptaža i rezervoara distributivnog sistema za vodu sve do istočišta SP "Skakavac" i ZP "Bijambare"***

Na prostoru Spomenika prirode "Skakavac" nalazi se lokalna kaptaža i cisterna koja služi za vodosnabdijevanje, dok se na prostoru Zaštićenog pejzaža "Bijambare" nalazi glavni rezervoar za istu namjenu.

U cilju higijenske ispravnosti objekata putem kojih se vrši vodosnabdijevanje i zdravstvene ispravnosti vode za piće, te samim tim zaštite i sigurnosti korisnika, izvršeno je mehaničko čišćenje, dezinfekcija i hiperhlorinacija kaptaže, cisterne i rezervoara distributivnog sistema za vodu sve do istočišta, u redovnom postupku.

V 1.2. Zaštita, očuvanje i promocija kulturno – historijskog naslijeđa

Na zaštićenim prirodnim područjima su evidentirani lokaliteti kulturno – historijskog naslijeđa koji zajedno sa prirodnim i pejzažnim vrijednostima ovih prostora čine neodvojivu cjelinu koju je neophodno zaštititi od daljeg propadanja. Zaštita, očuvanje i promocija kulturno-historijskog naslijeđa u zaštićenim prirodnim područjima ključni su za održiv razvoj i očuvanje identiteta, tradicije i cjelokupnih vrijednosti područja. Ova dva aspekta, prirodno i kulturno naslijeđe, često su međusobno povezani i moraju biti zaštićeni i promovisani na način koji omogućava očuvanje njihove autentičnosti, a u isto vrijeme omogućava i razvoj održivog turizma, obrazovanja i lokalne zajednice.

U tom cilju Ustanova je u saradnji sa Zavodom za kulturno – historijsko i prirodno naslijeđe Kantona Sarajevo izradila projektne zadatke kao i Program konzervacije, zaštite i prezentacije za arheološka istraživanja dva lokaliteta koja su proglašena nacionalnim spomenicima BiH i to Arheološko područje – ostaci srednjovjekovnog grada i nekropola sa stećcima Luka, koji se nalazi u obuhvatu Spomenika prirode „Skakavac“, i Srednjovjekovno nalazište Vrutci, predromanička crkva i srednjovjekovna nekropola koja se nalazi u okviru historijskog područja - ostaci predromaničke crkve i srednjovjekovno groblje Crkvina kod sela Vrutci na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne.“

Na osnovu izrađenih programa u narednom periodu će se planirati realizacija aktivnosti koje će osigurati zaštitu, pravilno korištenje i promociju navedenih lokaliteta.

U cilju zaštite i očuvanja kulturno-historijske i geološke baštine prostora Zaštićenog pejzaža Trebević, u saradnji sa Zemaljskim muzejom pokrenute su pripremne aktivnosti na izvođenju istraživačkih radova na arheološkim ostacima i evidentiranom arheološkom lokalitetu „Historijski lokalitet Fort Draguljac, prahistorijsko i srednjovjekovno arheološko nalazište“, koji je evidentiran kao dobro baštine i kao takvo stavljeno pod prethodnu zaštitu. Ovim aktivnostima će se utvrditi postojanje i definisanje hronološki nedefinisanih arheoloških lokaliteta, a sve u cilju njegove trajne zaštite.

V 1.3. Realizacija projekata/sporazuma

U skladu s Programom rada i Planom nabavki robe, usluga i radova za 2024. godinu, kao i vanprogramskih aktivnosti na zaštićenim područjima završeni su, realizovani ili dijelom realizovani projekti i aktivnosti po zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

V 1.3.1. Realizacija projekata/aktivnosti koje su odobrene od strane drugih institucija

Projekat : Genetički monitoring šumskog drveća na području Zaštićenog pejzaža “Trebević”

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo je finansiralo realizaciju projekta genetičkog monitoringa šumskog drveća koji je imao za cilj istraživanje genetičkog fonda, koje do sada nije rađeno na području istraživanja, te određivanje fenologije čime bi se utvrdila fenologija cvjetanja, listanja, plodonosjenja, odbacivanje listova i morfoloških svojstava glavnih šumskih vrsta Zaštićenog pejzaža “Trebević”. Navedene aktivnosti će dati podatke o stanju genetičkog fonda, kao i smjernice na koji način se dalje treba vršiti genetički monitoring na svim zaštićenim područjima Kantona Sarajevo.

U sklopu navedenog projekta su se provele slijedeće aktivnosti:

- Po osnovu zaključenog ugovora sa Šumarskim fakultetom urađena je edukacija i obuka osoblja, te fenološka osmatranja i morfološka mjerenja, na osnovu kojeg je dostavljen finalni izvještaj „Prijedlog modela genetičkog monitoringa zaštićenih područja“ u kojem su nevedeni zaključci svih mjerenja.
- Na osnovu ugovora koji je zaključen s Institutom za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju – INGEB definisano je uzorkovanje biljnog materijala za molekularnu analizu s područja ZP „Trebević“, ZP „Bijambare“ i SP „Skakavac“, s izolacijom DNK, kvantitativno-kvalitativna analiza izolovane DNK, amplifikacija fluorescentno obilježenih parova nuklearnih mikrosatelitskih lokusa i njihova detekcija na genetičkom analizatoru, te obrada podataka i izrada završnog izvještaja koji će definisati indikator nultog stanja vrste – smrča (*Picea abies* L.) na analiziranim zaštićenim područjima.
- U sklopu projekta nabavljena je oprema koja će služiti za prikupljanje podataka s terena u morfološkim osmatranjima, kao i opremu kojom će se prikupljati biljni materijal za analizu u kontinuitetu.

Projekat : Obnova šumskih progala nastalih usljed posljedica prenamnoženja potkornjaka smrče na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo je osiguralo sredstva za realizaciju projekta pod nazivom „Obnova šumskih progala nastalih usljed posljedica prenamnoženja potkornjaka smrče na području Zaštićenog pejzaža Bijambare“ koji ima za cilj obnovu šumskih sastojina smrče koje su karakteristične za sjeverne i borealne klime. Zbog nepovoljnih vremenskih uslova došlo je do prenamnoženja potkornjaka koja su dovele do sušenja velikog broja stabala smrče. rezultat projekta je, uz korištenje svih raspoloživih sredstava u integralnoj zaštiti šuma, blagovremeno očuvanje narušenog šumskog

ekosistema borealnih smrčevih tajgi i omogućavanje prirodne obnove na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“.

Projekat : „Unapređenje upravljanja otpadom na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo“

Projekat „Unapređenje upravljanja otpadom na zaštićenim prirodnim područjima KS“ prijavljen je na poziv Fonda za zaštitu okoliša FBiH, s ukupnom finansijskom vrijednošću od 163.500,00 KM, od čega Fond učestvuje sa 97.000,00 KM. Cilj projekta je nabavka specijalizovanog vozila za selektivno sakupljanje otpada na pet zaštićenih područja, s posebnim naglaskom na ona s najvećim turističkim pritiskom, poput Spomenika prirode „Vrelo Bosne“, zaštićenih pejzaža „Bentbaša“, „Trebević“ i „Bijambare“. Ustanova je nakon zaprimanja obavijesti o dodjeli sredstava potpisala ugovor s Fondom i obavezala se na periodično izvještavanje. Nabavljeno specijalizovano vozilo je pušteno u funkciju i već donosi pozitivne rezultate. Velika aleja unutar Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ je konstantno čista i oslobođena od animalnog i komunalnog otpada, što se direktno odražava na poboljšanje stanja okoliša na tom području. Efekti ovog projekta su već vidljivi na terenu.

Projekat : „Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Trebević“

Unutar zaštićenih područja nalaze se mnogi vrijedni ekosistemi koji su indikatori stanja područja, a na kojima je potrebno vršiti kontinuirani monitoring. Javnoj ustanovi su odobrena sredstva za sufinansiranje projekta putem Javnog konkursa Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti iz područja zaštite okoliša za 2023. godinu-JK 2023, koji će se odnositi na sljedeću programsku aktivnost iz područja zaštite prirode LOT 6, sa sljedećim projektom: „Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području Spomenika prirode „Skakavac“ i Zaštićenog pejzaža „Trebević“.

Projekat se realizuje u saradnji sa stručnjacima Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, koji iza sebe imaju adekvatna iskustva iz ove oblasti. Aktivnosti realizovane u ovoj godini obuhvatale su obuku nadzorničke i stručne službe za rad na GPS uređajima sa instaliranim GIS aplikacijom koji su nabavljeni u sklopu ovog projekta, kako bi se unaprijedio nadzor na zaštićenim prirodnim područjima. Takođe izvršeno je istraživanje literaturnih podataka iz prethodnih monitoringa kao i označavanje ploha za fitocenološke analize koje slijede u narednom periodu.

Projekat: Ekološka revitalizacija i rekultivacija površine i uklanjanje invazivne vrste *Ailanthus altissima* - žljezdasti pajasen na području Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“

Projekat je sufinansiran od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma putem poziva za odabir korisnika sredstava „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Akcioni plan Strategije okoliša“ za 2023. godinu.

Projektne aktivnosti su podrazumijevale sakupljanje i odvoz korova i građevinskog otpada, zaravnavanje terena, nasipanje površinskog sloja zemlje i zasijavanje travnim smjesama, te formiranje drenaže čime bi se spriječila dalja degradacija, kako zemljišta tako i rijeke Miljacke.

Kratka komentar o stepenu realizacije:

U toku realizacije programskih sktivnosti Javna ustanova putem izabranog ponuđača izvršila je uklanjanje invazivne vrste *Ailanthus altissima* prema propisanoj metodologiji. Također je za potrebe obilaska terena i kontinuiranog monitoringa nabavljen i manji eko-traktor sa svim priključcima, što će zasigurno obezbijediti bolju efikasnost u radu Javne ustanove, kao i funkcionisanje ovog zaštićenog područja. Nabavkom potrebne i adekvatne mehanizacije moći ćemo samostalno, bez angažovanja vanjskih kompanija, raditi monitoring i suzbijanje invazivnih vrsta na ovom području. Osim toga, eko-

traktor će poslužiti i za prikupljanje otpada, te stalno i efikasnije održavanje postojeće infrastrukture. Glavni cilj projekta jeste stavljanje površine u funkciju održivog upravljanja i očuvanje biodiverziteta kroz uklanjanje invazivnih vrsta. U narednom periodu izvršiti će se korekcije na formiranoj drenaži, te dosijavanje trave ukoliko bude potrebno kao i prvo košenje.

Projekat: Unaprjeđenje mehanizama održivog upravljanja Zaštićenim pejzažem „Bijambare“ kroz jačanje kapaciteta Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja

Ustanovi su odobrena sredstva putem poziva Federalnog ministarstva okoliša i turizma na Javni poziv „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Akcioni plan Strategije okoliša“ za 2024. godinu, **PROGRAM 5** sa projektom pod nazivom „Unaprjeđenje mehanizama održivog upravljanja Zaštićenim pejzažem Bijambare kroz jačanje kapaciteta Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja“.

Projektni tim izvršio je pripremu i izradu dokumentacije za objavu tendera i javnih nabavki za odabir najpovoljnijih ponuđača za nabavku robe - nabavka, isporuka i montaža slobodnostojećeg objekta u cilju uspostave prezentacijskog paviljona, kao i nabavke usluge stručnog nadzora za potrebe uspostave montažnog slobodno-stojećeg objekta paviljonskog karaktera na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“. Nabavljeno je i patrolno vozilo za potrebe kapacitiranja nadzorničke službe te su izabrani ponuđači za usluge uspostave slobodnostojećeg objekta. Potpisan je i ugovor za usluge na izradi projektne dokumentacije-za uređenje i opremanje prezentacijskog paviljona za uspostavu speleološke postavke. Prema idejnom rješenju i projekciji troškova, izvršit će se opremanje enterijera nakon uspostavljanja objekta.

Sporazum o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo

Od strane Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo je u mjesecu junu zaprimljen Prijedlog za sporazumni raskid Sporazuma broj 05-19-20056/23 od 18.10.2023. godine u kojem je Ustanova informisana o objektivnim razlozima koji su nastupili prilikom realizacije istog i u kojem je predloženo da se u cilju poboljšanja stepena zaštite, održivog korištenja i promocije zaštićenih prirodnih područja u Kantonu Sarajevo izvrši sporazumni prekid navedenog sporazuma i potpisivanje novog u kojem bi se obuhvatile i dodatne aktivnosti koje bi se potpisivanjem novog sporazuma mogle realizovati.

U skladu sa dostavljenim prijedlogom, Ustanova je dostavila novi prijedlog aktivnosti koje bi mogle biti predmet realizacije ugovoren novim sporazumom, a sve su se odnosile na implementaciju važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima kojima upravlja Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja.

Na osnovu istog, zaključen je novi Sporazum o sufinansiranju i saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo, br. 05-11-32520/24, od dana 13.06.2024.

Za realizaciju aktivnosti po zaključenom sporazumu obezbijeđena su finansijska sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo za 2024. godinu u ukupnom iznosu od 563.600,00 KM, od čega učešće resornog ministarstva iznosi 460.000,00 KM, dok učešće Ustanove iznosi 103.600,00 KM koje će obezbijediti iz vlastitih prihoda (vlastita sredstva).

Na osnovu dodatnih aktivnosti koje su planirane potpisivanjem novog sporazuma, izvršene su izmjene i dopune usvojenog Plana nabavke roba, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu i pokrenule su se aktivnosti na realizaciji istih.

Rok za realizaciju aktivnosti definisanih potpisanim sporazumm i utroška sredstava na osnovu realizacije istih je novembar 2025. godine.

Pojedinačne aktivnosti koje su realizovane po navedenom sporazumu će biti razrađene u poglavlju

Sporazum o sufinansiranju realizacije projekta/elaborata/tehničkog rješenja/ zamjene postojeće rasvjete s novim efikasnijim sistemom rasvjete na lokalitetu Vrelo Bosne u obuhvatu Spomenika prirode „Vrelo Bosne“

Sporazum je potpisan između Općine Ilidža i Javne ustanove, a sporazumom je ugovorena realizacija aktivnosti na zamjeni postojeće rasvjete s novim energentski efikasnijim sistemom rasvjete na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“. Tenderske procedure su bile obustavljane zbog uložених žalbi od strane ponuđača (tri žalbe na isti postupak javne nabavke). Međutim, Ured za razmatranje žalbi BiH je žalbu ponuđača na odluku o dodjeli ugovora odbio kao neosnovanu, Ugovor je zaključen sa izvođačem radova, te su u izvještajnom periodu okončane sve aktivnosti na uspostavi javne rasvjete na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“- lokalitet Vrelo Bosne. Nadzor nad izvođenjem radova je provodio Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo.

U tom kontekstu pored realizacije radova po osnovnom Ugovoru o izvođenju radova provedeni su i dodatni radovi te su dodatno postavljena još tri stuba javne rasvjete.

Javna ustanova je pribavila sve potrebne dozvole kako sa aspekta Zakona o prostornom uređenju tako i sa aspekta Zakona o zaštiti prirode te propisa iz oblasti javne rasvjete na području Kantona Sarajevo.

Javna ustanova je Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo zapisnički predala na upravljanje i održavanje uspostavljene javne rasvjete na području Vrela Bosne.

Sporazum o realizaciji projekata interpretacijske infrastrukture-edukativne staze na potezu nukleus-arheološki lokalitet Crkvina kod sela Vrutci unutar Spomenika prirode „Vrelo Bosne“

Na osnovu sporazuma koji je potpisan između Općine Ilidža, Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo i Javne ustanove, ugovorena je realizacija aktivnosti koje se odnose na očuvanje i interpretaciju kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“.

U skladu sa instrukcijama Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa na potezu od ulaza u nukleus Vrela Bosne do lokaliteta Crkvina-Vrutci unutar spomenika prirode „Vrelo Bosne“, izvršena je nabavka, montaža i ugradnja interpretacijskih oznaka kod kojih je prethodno definisan sam izgled konstrukcije i usklađivanje grafičkog dizajna.

Cilj realizacije samog Sporazuma je omogućiti posjetiocima komunikaciju i edukaciju preko interpretativnih panoa i sadržaja koji obuhvataju veliki broj različitih informacija (o historiji, arheologiji, baštini, flori, fauni i drugo) . Cjelovita interpretacija u sadržajnom ali i oblikovnom smislu (produkt i grafički dizajn) omogućiće da jedinstvena baština Vrela Bosne bude dostupna svim posjetiocima prostora. Sredstva za realizaciju ovih aktivnosti obezbijeđena su od strane Općine Ilidža.

V 1.3.2. Projekti drugih institucija i nevladinih organizacija koji se implementiraju na zaštićenim područjima

Projekat : UNDP-GEF Project: “Sustainability of Protected Areas-SPA”

Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini je krajem 2022. godine započeo sa implementacijom projekta pod nazivom “Sustainability of Protected Areas-SPA” - održivost

zaštićenih područja u Bosni i Hercegovini. Učešće Javne ustanove ogleda se kroz sufinansiranje koje se odnosi na aktivnosti što doprinose praktičnom unapređenju upravljanja zaštićenim područjima kroz jačanje otpornosti ključnih vrijednosti biološke raznolikosti na uticaje klimatskih promjena i poboljšane promocije prirodnih vrijednosti, proizvoda i usluga u ciljanim zaštićenim područjima. Trajanje projekta je pet godina, shodno dinamici UNDP-a. U 2024. godini na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo realizovane su slijedeće aktivnosti:

- Izvršena je prilagodba Plana upravljanja Spomenikom prirode Vrelo Bosne u klimatskoj komponenti, isti je u fazi usvajanja.
- U cilju razvoja i operacionalizacija sistema ranog upozoravanja izrađen je akcioni plan zaštite od požara za područje Spomenika prirode Skakavac sa prioritarnim mjerama prevencije. Jedna od prvih mjera je bila nabavka protivpožarne opreme i ista je finansirana sredstvima UNDP-a.
- U toku je izrada Studije upravljanja šumskim ekosistemima Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ i Spomenika prirode „Skakavac“ sa mjerama za njihovo održavanje i zaštitu.
- Osnovano je i Udruženje upravljača zaštićenih prirodnih područja Federacije BiH s ciljem prevazilaženja izazova u upravljanju zaštićenih prirodnih područja. Formiranje ovakvog udruženja je rezultat zajedničkog interesa svih upravljača.
- UNDP je angažovao konsultanta za izradu koncept note projektnog prijedloga, koji je Ustanova uz određene prilagodbe uslovima poziva aplicirala na javni poziv za prekograničnu saradnju Bosna i Hercegovina-Srbija putem IPA fondova.

Uposlenici Ustanove su uzeli aktivno učešće u realizaciji pokrenutih aktivnosti, učestvovali su u izradi pomenutih dokumenata kao i na radionicama koje su organizovane u cilju implementacije projekta.

Kako je jedan od ciljeva projekta i identifikacija inovativnih mehanizama održivog finansiranja zaštićenih prirodnih područja, koji bi omogućio smanjenje trenutnih nedostataka u finansiranju, uveo nove elemente finansiranja, te preporučio i testirao poboljšane finansijske modele, Ustanova je prisustvovala nizu sastanaka i radionica dajući doprinos u razvoju i implementaciji ovog dijela projekta.

U nizu radionica značajno je i održavanje radionice pod nazivom "SPA projekat- strateški pristupi i praktični alati za održivo finansiranje zaštićenih područja", koja je organizovana od strane UNDP-a, a ciljevi radionice su bili promocija dijaloga, razmjena informacija i zajedničkog učenja kako bi se utvrdio uži popis mehanizama održivog finansiranja zaštićenih područja.

KJU ZPP je korisnik usluga, te ne sudjeluje u finansiranju projekta. Rok realizacije projekta: 2025. godina.

Projekat: USAID projekat razvoja održivog turizma u Bosni i Hercegovini (USAID Developing sustainable tourism Activity in bosnia and Herzegovina)

Projekt USAID Turizam ima za cilj unapređenje konkurentnosti Bosne i Hercegovine na globalnom turističkom tržištu kroz jačanje ljudskih resursa u turizmu, poboljšanje pristupa finansijama, razvoj inovativnih turističkih proizvoda, usklađivanje politika i regulacija te unapređenje brendiranja i promocije destinacije. Aktivnosti USAID Turizma obuhvataju implementaciju poboljšanog upravljanja posjetiteljima i angažovanja zajednice u zaštićenim prirodnim područjima, s ciljem razvoja novih turističkih ponuda koje će omogućiti održivo iskustvo za posjetitelje, podstaknuti duže i ponovne posjete te privući nova tržišta. Na taj način, projekt doprinosi povećanju prihoda od turizma, koji će podržati održavanje i očuvanje zaštićenih područja, čime se poboljšava ekonomski i kulturni razvoj lokalnih zajednica. U tom kontekstu, USAID je angažovao priznate konsultante pravne, ekonomske struke na izradi akcionih planova za područje Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ i Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ kako bi Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja olakšao izradu procedura i što preciznije ukazao na pravnu prirodu poboljšanog upravljanja, kao i mogućnosti generisanja prihoda unutar postojećeg pravnog okvira. Dokument će rezultirati preporukama i akcijama koje je potrebno poduzeti kako bi se prevazišli postojeći izazovi u praksi. Drugi konsultant je

izradio dva nova turistička paketa koja će Ustanova, u skladu sa svim pozitivnim pravnim aktima, uvrstiti u svoju turističku ponudu, čime će generisati prihode na održiv način i bez negativnog uticaja na biodiverzitet.

U izradi navedenih dokumenata uposlenici Ustanove imali uzeli su aktivno učešće u smislu radnih sastanaka te davanja sugestija i prijedloga kako bi dokumenti što bolje bili pripremljeni. Ustanova nije u ovome projektu imala finansijsko učešće. Dokumenti su finalizirani i čekaju zvanično odobrenje od USAID-a.

Projekat: Međusektorsko partnerstvo za ljudska prava i rodnu ravnopravnost na tržištu rada

Javna ustanova iskazala je svoje opredjeljenje za unapređenje ravnopravnosti spolova i u tu svrhu dala svoju saglasnost u okviru projekta „Međusektorsko partnerstvo za ljudska prava i rodnu ravnopravnost na tržištu rada“ (2023-2025), finansijski podržanom od strane Evropske unije a kojeg provode Fondacija INFOHOUSE, Sarajevo i Fondacija LARA, Bijeljina, za stručnu i konsultativnu podršku u pripremi Plana ravnopravnosti spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.

Plan za ravnopravnost spolova zasniva se na obavezama sveobuhvatnog zakonskog okvira za rodnu ravnopravnost u Bosni i Hercegovini kojim se uređuje zabrana diskriminacije na radu i zaštita ličnog integriteta zaposlenih, uključujući zaštitu od uznemiravanja, ali i dozvoljavaju privremene posebne mjere za unapređenje ravnopravnosti spolova u onim oblastima i pitanjima gdje su analizom uočene velike razlike u korist jednog spola.

Plan ravnopravnosti spolova (Plan) predstavlja mehanizam za efikasno unapređenje ravnopravnosti spolova u oblastima, sektorima, područjima i organizacijama u kojima postoje utvrđene nejednakosti po spolu kao rezultat društveno konstruiranih i percipiranih razlika između žena i muškaraca.

Dakle, usklađivanjem standarda korporativnog upravljanja (ESG) i ciljeva održivog razvoja (COR) kroz nove prakse i procedure, Ustanova postupa u skladu sa zakonom i standardima koji doprinose pozitivnim promjenama u poštovanju ljudskih prava kroz pravedno upravljanje, objavljivanje informacija, sprečavanje korupcije kako bi se omogućila različitost i stvorile jednake mogućnosti, transparentne procese donošenja odluka, kibernetičku sigurnost i privatnost itd. Investitori u regiji i BiH također počinju sve više zastupati ovu agendu, fokusirajući se na poslovnu opravdanost i utjecaj na okoliš i društvo.

Plan je razmatran i utvrđen na prvoj konstituirajućoj sjednici Upravnog odbora koja je održana 22.11.2024. godine te i učinjen dostupnim svim zaposlenicima i zaposlenicama putem službene web stranice, a i dostavljen svakom radniku lično, te su na osnovu toga potpisali Izjavu da su upoznati sa odredbama Plana rodne ravnopravnosti KJUZZP, Smjernica kao i da su upoznati sa donošenjem Odluke direktora o politici nulte tolerancije prema djelima seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu spola.

Plan će se provoditi u periodu od 2024.-2026. Godine, što znači i provođenje aktivnosti predviđenih samim planom te će imenovati i Komisija koja će raditi na implementaciji plana.

Također, u sklopu projekta je planirano i iznalaženje rješenja/aplikacije putem koje će se moći podnijeti i anonimna prijava. Dalje održavanje aplikacije i samo sprovođenje Plana rodne ravnopravnosti spolova KJUZZP pada na teret poslodavca.

Projekat: Javno- privatno partnerstvo za javne nabavke inovacija u okviru Inbroker modela

Projekat je implementiran od strane Sarajevske razvojne agencije (SERDA) koji se finansira iz sredstva Evropske unije. Cilj projekta je razviti, poboljšati i pokazati relevantnost i efikasnost poslovnog, modela Innobroker, čineći ga samoodrživim, ubrzati uvođenje i jačanje javne nabavke inovativnih rješenja u cijeloj EU i zemljama koje pristupaju EU, razviti i ojačati odgovarajuće veze između javnih kupaca u EU inovativnih malih i srednjih preduzeća i novoosnovanih preduzeća u EU, stvarajući novi poslovni rast i povećavajući mogućnosti za iskorištavanjem kupovnog potencijala javnog sektora.

Fokus realizacije projekta je bio na pružanje konsultantskih usluga za provođenje specifičnih procedura za inovacije u javnim nabavkama, a različite metode su korištene za uključivanje tržišta u proces nabave inovativnih rješenja.

Kantonalna javna ustanova za zaštićena područja Kantona Sarajevo je uz tehničku podršku Sarajevske regionalne razvojne agencije (SERDA) unutar projekta P5 Innobroker pokazala interes za iskustva kompanija u različitim rješenjima i alatima za prikupljanje i valorizaciju podataka iz svakog zaštićenog područja u Kantonu Sarajevo. Putem otvorenih tržišnih konsultacija održanih u okviru projekta, ostvareni su kontakti sa kompanijama koje posjeduju iskustva u različitim rješenjima i alatima za prikupljanje i valorizaciju podataka iz zaštićenih područja u Kantonu Sarajevo, a koji su potrebni s ciljem održivog razvoja, smanjenja uticaja na okoliš te dekarbonizacije.

Tržišne konsultacije koje su se odvijale uz konsultacije Sarajevske regionalne razvojne agencije SERDA, dale su rezultate i osnove za izradu određenih preporuka, a koje će Ustanovi u budućnosti pomoći u cilju dobijanja kvalitetnih rješenja za svoje potrebe u nabavljanju i realizaciji složenih i specifičnih javnih nabavki. KJU ZPP je korisnik usluga, te ne sudjeluje u finansiranju projekta.

V.1.3.3. Projekti kandidovani kroz programe međunarodne saradnje**Projekat : Cross-border fire prevention initiative in National Park Tara and Protected Landscape Trebević through the LFM Framework –**

Kroz projekat pod nazivom „Prekogranična inicijativa za prevenciju požara u Nacionalnom parku Tara i Zaštićenom pejzažu Trebević kroz LFM okvir“ KJU za zaštićena prirodna područja sa FEA-om (Inicijativa za šumarstvo i okoliš) i Nacionalnim parkom „Tara“ Bajina bašta imaće priliku za implementaciju projektnih aktivnosti koji imaju za cilj razmjenu iskustava za daljinsku detekciju požara kao i izradu tehničke dokumentacije za daljinsku detekciju požara na području Zaštićenog pejzaža „Trebević“, koji će služiti kao pilot-područje za sprečavanje pojave požara tokom cijele godine. Trajanje ovog projekta je planirano od 2. 12. 2024. godine do 2. 1. 2026. godine.

Projekat: Bolje upravljanje i korištenje gradskih šuma kao prirodne baštine u mediteranskim gradovima – URBforMED (Management and Utilization of Urban Forests as Natural Heritage and Nature Based Solutions in Mediterranean Cities)

Planirane aktivnosti projekta usmjerene su na urbano šumarstvo, s ciljem zaštite, obnove i unapređenja životne sredine i prirodnog naslijeđa, kao i promocije zelenih urbanih područja. Planira se aplicirati za izradu nekoliko ključnih dokumenata, uključujući reviziju Plana upravljanja Zaštićenim područjem „Trebević“, kreiranje mehanizama za upravljanje posjetiteljima ovog područja, te dokumenta koji će se baviti ublažavanjem uticaja klimatskih promjena, s posebnim fokusom na potkornjak. Takođe, planira se izrada smjernica za upravljanje Velikom alejom i Alejom ambasadora - zaštićenim drvoredom na području Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“, kao i upravljanje invazivnim

vrstama i sanacija invazivnih biljnih vrsta na Bentbaši. Jedan od ključnih dokumenata biće i Plan upravljanja posjetiocima ZP „Bentbaša“, uz uređenje drvoreda prema preporukama stručnjaka.

Misija ovog projekta je doprinos očuvanju i unapređenju prirodnih resursa, kao i promicanje održivog razvoja u urbanim sredinama. Partneri na projektu uključuju Grad Ljubljano, Šume Slovenije, Grad Barcelonu, Centar za nauku i tehnologiju Katalonija, Grad Bergamo, Parco de Colli, Nacionalni park Serra de Collserola i Grad Podgoricu. Aplikacija projekta je već predana, a sada se očekuju rezultati javnog poziva.

V.1.3.4. Projekti aplicirani/kandidovani kroz programe prema drugim institucijama

Projekat: Izgradnja šumske transportne infrastrukture u cilju očuvanja šumskih ekosistema na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo finansira realizaciju projekta koji ima za cilj održivo upravljanja šumskim ekosistemima na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“, kao i smanjenja negativnog uticaja šumske mehanizacije na vegetaciju i vodotoke u zaštićenom području koja je prisutna tokom odvijanja sanitarnih sječa, a zbog čega je potrebna izgradnja prelaza preko vodotoka čija nosivost je pogodna za prelazak radnih mašina na izvozu posječenog drvne mase. Izradom prelaza riješit će se i spriječiti dosadašnji problem zamućenja vode, kao i potencijalno zagađenje i ugrožavanje vodenog ekosistema.

Ovim projektom je KJU za zaštićena prirodna područja aplicirala na javni poziv za finansiranje - sufinansiranje projekata iz namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz Budžeta Kantona Sarajevo Ministarstva privrede Kantona Sarajevo za 2024. godinu i njegova realizacija se očekuje u toku 2025. godine.

Projekat: Zaštita i unapređenje šumskih ekosistema na prostoru Zaštićenog pejzaža „Trebević“ i Spomenika prirode „Skakavac“

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo finansira realizaciju projekta koji ima za cilj poboljšanje zdravstvenog stanja šuma, kao i poduzimanja preventivnih aktivnosti na sprečavanju šumskih požara, kroz koji je planirano pokrenuti aktivnosti vezane za čišćenje sastojina u smislu uklanjanja potencijalno gorivog materijala, kao i materijala koji je pogodan za prezimljavanje i razviće potkornjaka.

Šume u zaštićenim područjima imaju jasnu naglašenu funkciju koja se međusobno dopunjava, a to je: zaštitna funkcija – doprinijeti očuvanju pejzaža i raznolikosti ekoloških zajednica, vrsta i genetskih resursa, razvojna funkcija – poticati ekonomski i ljudski razvoj koji je socio-kulturno i ekološki održiv, logistička funkcija – davati podršku istraživanju, monitoringu, obrazovanju i razmjeni podataka vezanih uz lokalne, nacionalne i globalne probleme zaštite i održivog razvoja. Prostori koji se koriste za odmor i rekreaciju smatraju se i naročito ugroženim od pojave i nastanka požara, pa je zbog toga potrebno pooštriti mjere koje se odnose na zaštitu ovih područja.

KJU za zaštićena prirodna područja je aplicirala projekat na javni poziv za finansiranje -sufinansiranje projekata iz namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz Budžeta Kantona Sarajevo Ministarstva privrede Kantona Sarajevo za 2024. godinu i njegova realizacija se očekuje u toku 2025. godine

V.1.3.5. Projekti aplicirani/realizovani kroz programe sufinansiranja zapošljavanja u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja

Odobrena finansijska sredstva za programe /projekte sufinansiranja zapošljavanja koji su odobreni i čija realizacija je započeta u 2024. godini i realizacija projekata je u toku

- Program sufinansiranja zapošljavanja 2024.-Tražim poslodavca 2 2024 odobren od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje. Pomenutim programom zaposlena je jedna osoba na period od 12 mjeseci.
- Program zapošljavanja "Posao za sve" odobren od strane JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Po ovom programu u Javnoj ustanovi je zaposleno jedanaest osoba sa evidencije nezaposlenih u Kantonu Sarajevo na period od po 12 mjeseci.
- Program zapošljavanja "VSS i VŠS" odobren od strane JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Po ovom programu u Javnoj ustanovi su zaposlene dvije osobe sa evidencije nezaposlenih u Kantonu Sarajevo na period od po 12 mjeseci.
- Program zapošljavanja šehidskih porodica i porodica poginulih boraca-branitelja, maloljetnih demobilisanih boraca, ratnih vojnih invalida i članova njihovih porodica odobren od strane JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Po ovom programu u Javnoj ustanovi su zaposlene dvije osobe sa evidencije nezaposlenih u Kantonu Sarajevo na period od po 24 mjeseca.

Odobrena finansijska sredstva za programe /projekte sufinansiranja zapošljavanja iz 2024. godine koji su odobreni i okončani

- Program zapošljavanja u komunalnoj privredi, šumsko-uzgojnim radovima, socijalnoj zaštiti, kulturi i sajamskim manifestacijama. Po ovom programu u Javnoj ustanovi zaposlene su dvadeset dvije (22) nezaposlene osobe u periodu od po osam mjeseci.

Odobrena finansijska sredstva za programe /projekte sufinansiranja zapošljavanja iz ranijeg perioda koji su završeni u 2024. godini

- Program zapošljavanja šehidskih porodica i porodica poginulih boraca-branitelja, maloljetnih demobilisanih boraca, ratnih vojnih invalida i članova njihovih porodica odobren od strane JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Po ovom programu u Javnoj ustanovi je bilo zaposleno šest (6) osoba sa evidencije nezaposlenih u Kantonu Sarajevo na period od po 24 mjeseca.
- Program sufinansiranja zapošljavanja žena 50+ odobren od strane JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ putem kojeg je zaposlena 1 (jedna) osoba na određeno vrijeme u trajanju od 12 mjeseci.

V.1.4. Održavanje i razvoj infrastrukture u zaštićenim područjima

Kao upravitelj zaštićenih prirodnih područja, uz realizaciju projekata od značaja za razvoj Ustanove, redovno provodimo aktivnosti održavanja infrastrukture na svim zaštićenim područjima. Svakodnevno se bavimo kontinuiranim radovima na održavanju i uređenju šetnica, staza, igrališta, zelenih površina, drvenog i urbanog mobilijara kao i postavljanjem turističke signalizacije.

Ustanova je pripremila značajan broj projektnih rješenja u cilju razvoja i planiranja velikih infrastrukturnih projekata koji će biti realizovani u narednom periodu. Projektnom dokumentacijom obuhvaćeni su različiti segmenti, sa posebnim naglaskom na očuvanje i zaštitu prirodnih vrijednosti.

Ovi projekti imaju za cilj smanjenje negativnog pritiska na biodiverzitet, uz adekvatno upravljanje posjetiocima i implementaciju održivih rješenja koja omogućavaju balans između razvoja i zaštite prirodnih resursa. Realizacija projekata biće u skladu sa obezbijedenim finansijskim sredstvima, koja će se obezbijediti iz različitih izvora.

U nastavku je dat pregled realizovanih infrastrukturnih projekata po područjima.

Spomenik prirode „Skakavac“

U sklopu redovnog održavanja zaštićenih područja, na području Spomenika prirode “Skakavac” u 2024. godini provodile su se redovne aktivnosti na održavanju i uređenju zaštićenog područja, kao i redovno održavanje propusta na stazama kako ne bi došlo do odnošenja površinskog sloja staze zbog djelovanja bujičnih voda, a takođe je urađeno tekuće održavanje turističke infrastrukture. Uklanjanje sušika s područja kretanja posjetilaca zbog sigurnosti istih, kao i uređenje staze kod vodopada. Tokom 2024. godine je rađena popravka na rampama koje služe za zaustavljanje saobraćaja u zaštićenom području.

Spomenik prirode „Vrelo Bosne“

▪ Sanacija i rekonstrukcija drvenih mostova

U skladu sa izrađenom projektnom dokumentacijom izvršena je sanacija i rekonstrukcija 8 drvenih mostova koji se nalaze u nukleusu područja gdje se tokom cijele godine kreće veliki broj posjetilaca. Ova aktivnost je realizovana na osnovu sufinansiranja putem Sporazuma o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo koji je Ustanova zaključila sa Ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.

▪ Zamjena i postavljanje zaštitne drvene ograde oko jezera u nukleusu područja

U cilju sprečavanja pristupa određenim dijelovima vodenih površina u nukleusu područja koji su važni kako zbog očuvanja ekosistema tako i same sigurnosti velikog broja posjetilaca, na ovom prostoru su u prethodnim godinama postavljene drvene ograde koje zbog svoje dotrajalosti više nisu zadovoljavale kako sigurnosnu, tako ni estetsku komponentu zbog koje su u prethodnom periodu i postavljene. Zbog navedenog izvršena je zamjena ove ograde na dužini od cca 150 m.

▪ Postavljanje zaštitne ograde na mostovima na lokalitetu Stojčevca

Izvršeno je postavljanje zaštitne ograde na tri mala mosta iznad vodotoka na lokalitetu Stojčevac II zona zaštite Spomenika prirode “Vrelo Bosne”, a u cilju poboljšanja sigurnosti posjetilaca, djece prije svega, koja su najčešći korisnici ovoga prostora.

▪ Sanacija javne rasvjete

Na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ izvršena je sanacija javne rasvjete. Glavni cilj ove aktivnosti jeste sigurnosni aspekt za posjetioce. Bitno je istaći da su jačina i boja svjetlosti apsolutno prilagođeni prirodnom okruženju i bez negativnog uticaja na prirodu uz energetski efikasniju rasvjetu.

Ovaj projekat je sufinansirala Općina Ilidža, a značajnu podršku u realizaciji projekta pružili su Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo kao i Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo.

▪ Postavljene interpretacijske table na području SP “Vrelo Bosne

Prema elaboratu “Plan interpretacije prirodnog i kulturno-historijskog naslijeđa od izvorišta Vrela Bosne do Nacionalnog spomenika Crkvina kod sela Vrutci unutar SP Vrelo Bosne”, postavljena je interpretacijska infrastruktura u formi tabli. Bogato prirodno i kulturno naslijeđe ovog područja predstavljeno je dvojezično tako da će svi posjetioči moći saznati više o bogatstvu ovoga vrijednog

prostora. Projekat je finansijski podržan od Općine Ilidža, a aktivnosti su realizovane uz stručni nadzor Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Kantona Sarajevo.

▪ **Postavljanje stolova za stoni tenis na Stojčevcu**

Lokalitet Stojčevca je veoma posjećen te Ustanova kontinuirano ulaže u sadržaje za posjetioce. S tim u vezi postavljena su tri stola za stoni tenis na prostoru nekadašnjeg igrališta. Bitno je istaći da je sva infrastruktura na mjestima adekvatnim za tu namjenu, i postavljajući sadržaje nikako ne uzurpiramo staništa biljnih i životinjskih vrsta ovoga prostora.

▪ **Izrada saobraćajnog elaborata za putnu komunikaciju Velika aleja – Vrelo Bosne**

U toku je izrada saobraćajnog elaborata. Zadaci izrade saobraćajnog elaborata su: Analiza stanja putne komunikacije Velika aleja – Vrelo Bosne; Uspostavljanje kontrolisanog saobraćaja; Smanjenje konflikata na ovoj dionici puta; Rješenje za regulisanje saobraćaja uključujući sve korisnike ove putne komunikacije. Realizacija izrade elaborata je planirana u narednoj godini.

Zaštićeni pejzaž „Bijambare“

▪ **Nastavak izgradnje drvene pješačke staze**

U cilju zaštite i očuvanja izvornih prirodnih vrijednosti, osiguravanja nesmetanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara na području Bijambara u I zoni zaštite u prethodnom periodu počeli su radovi na izgradnji drvene staze-podesta kroz područja visoke zaštitne vrijednosti koja bi smanjila negativne uticaje gaženja i sabijanja zemljišta koji se odvijaju korištenjem posjetilaca.

Kako bi posjetioци ograničili svoje kretanje isključivo po ovoj stazi, nastavkom njene izgradnje spriječilo bi se dalje uništavanje vrijednih staništa koji su u ovoj zoni zaštite. Nastavak izgradnje drvene staze izvršio se u dužini od 350 m. Predmetna aktivnost predviđena je kroz akcioni plan upravljanje posjetama i to kroz cilj razvoja infrastrukture za posjetioce, edukacije posjetilaca i interpretacije prostora pod aktivnošću finalizacije izgradnje te održavanja šumske drvene staze.

Ova aktivnost je realizovana na osnovu sufinansiranja putem Sporazuma o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo koji je Ustanova zaključila sa Ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.

▪ **Postavljanje dodatnog dječijeg mobilijara**

U cilju unapređenja i poboljšanje sadržaja i ponude za djecu i porodice u okviru postojećeg dječijeg igrališta izvršeno je postavljanje novih sadržaja koji bi najmlađem uzrastu omogućili bolji sadržaj i igru na otvorenom.

▪ **Izrada montažnog slobodnostojećeg objekta u cilju uspostave prezentacijskog paviljona sa speleo postavkom**

U sklopu kompleksa bijambarskih pećina na lokaciji na kojoj se nalazio oronuli i neupotrebljivi hladnjak, u toku je izrada zamjenskog montažnog slobodnostojećeg objekta paviljonskog karaktera, lagane konstrukcije koji bi bio uspostavljen u cilju proširenja turističke ponude i prezentacije speleoloških objekata i popularizacije nalaza speleoloških istraživanja. U sklopu planiranih enterijerskih radova vodilo se računa o izradi i izboru opreme koja bi vodila prilagođenim interpretacijskim rješenjima i razvoju turističkih potencijala ovog prostora.

Za uspostavljanje i opremanje ovog objekta, a na osnovu projektnog zadatka koji je sačinio Zavod za kulturno – historijske i prirodno naslijeđe Kantona Sarajevo, završena je izrada projekata koji je precizno definisao količine i vrste svih potrebnih radova za koje je ukazana potreba, a vezani su za izgradnju i opremanje ovog objekta, kao i ulaznog portala u kompleks bijambarskih pećina. Na osnovu istog, sa odabranim ponuđačima pokrenuti su radovi na njegovom uspostavljanju.

Ova aktivnost se realizuje na osnovu sufinansiranja putem Sporazuma o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo koji je Ustanova zaključila sa Ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, kao i putem sredstava obezbijedenih putem Ugovora potpisanog sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma, a na osnovu odobrenog projekta „Unapređenje mehanizama održivog upravljanja Zaštićenim pejzažem Bijambare kroz jačanje kapaciteta Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja“.

- **Pokrenute aktivnosti na izradi idejnog rješenja (projekta) na izgradnji prelaza – visećeg mosta preko jezera u sklopu izgradnje kružne drvene staze**

Krajem godine pokrenuta je aktivnost na izradi, odnosno iznalaženju idejnog rješenja za izgradnju visećeg mosta koji bi bio sastavni dio kružne ture, odnosno, gore pomenute drvene pješačke staze, što bi svakako doprinijelo očuvanju biodiverziteta na način da bi se posjetitelji usmjeravali namjenski izgrađenim stazama te bi se tako smanjio pritisak na okolnu floru.

Zaštićeni pejzaž „Trebević“

- **Razvoj i opremanje prostora infrastrukturom za prihvata posjetilaca**

U obuhvatu zaštićenog područja, na lokacijama koje su registrovane kao zone najčešćeg zadržavanja posjetilaca, završeno je postavljanje planinskog mobilijara koji je bio predviđen za predah i odmor posjetilaca. U sklopu ove aktivnosti izvršena je nabavka i 7 hladnjaka opremljenih stolom i klupama, 25 klupa za kratki odmor i 25 posuda za smeće.

Svi elementi uređenja tretirani su kao „planinski“ mobilijar i montirani uz uslov nenarušavanja prirodnog ambijenta u formi i materijalima pripadajućeg okruženja.

Ova aktivnost je realizovana na osnovu sufinansiranja putem Sporazuma o saradnji na realizaciji aktivnosti iz važećih planova upravljanja zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo koji je Ustanova zaključila sa Ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.

Zaštićeni pejzaž „Bentbaša“

- **Opremanje područja infrastrukturom za prihvata posjetilaca**

Na području zaštićenog pejzaža „Bentbaša“ s ciljem poboljšanja uslova boravka i povećanja udobnosti posjetilaca, realizirane su aktivnosti postavljanja dodatnih nadstrešnica sa kompletnim setovima za sjedenje na strateškim lokacijama, posebno u dijelovima gdje je zabilježeno veće zadržavanje posjetilaca. Na svim ključnim lokacijama u zaštićenom pejzažu, osim nadstrešnica, postavljene su i klupe za sjedenje te korpe za otpad, kako bi se poboljšala estetika prostora i podigla ekološka svijest među posjetiocima. Ove aktivnosti imaju za cilj stvaranje komfornijeg okruženja za posjetioce, kao i očuvanje prostora čistim kroz adekvatnu raspodjelu kanti za otpad.

Slične aktivnosti su provedene i na lokalitetu Popovog gaja, koji je također opremljen potrebnim sadržajem za posjetioce. Ovaj projekat je realizovan u saradnji sa KJP „Sarajevo-šume“ i Općinom Stari Grad, a koji je imao za cilj obogatiti sadržaj i infrastrukturu na tom lokalitetu.

Aktivnosti na postavljanju dodatnog mobilijara na području zaštićenog pejzaža Bentbaša provele su se planiranom dinamikom, uz maksimalnu pažnju prema očuvanju prirodnih resursa i estetike prostora. Kroz ove aktivnosti, stvoreni su uslovi za ugodniji boravak posjetilaca, kao i očuvanje okoliša.

V 1.5. Promocija zaštićenih područja

Imajući u vidu da Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja ima važnu ulogu u raznim procesima ekološkog, edukativnog i promotivnog karaktera na području Kantona Sarajevo, nije iznenađujuće da obim komunikacijskih i promotivnih aktivnosti iziskuje strukturiran i strateški pristup. S tim u vezi, izrađen je dokument „Komunikacijska strategija sa planom promocije“ ove ustanove, sa ciljem da prikaže osnovne aspekte komunikacijskih aktivnosti, definiše ciljeve i elaborira pristup komunikaciji u zavisnosti od planiranih upravljačkih aktivnosti i funkcija zaštićenih prirodnih područja.

Komunikacijske aktivnosti se nadovezuju i prate različite upravljačke aktivnosti i intervencije, te predstavljaju način da se interna i eksterna javnost adekvatno i pravovremeno upozna i informiše o radu KJU za zaštićena prirodna područja, omogući edukacija i kreiranje partnerstava sa različitim institucionalnim i vaninstitucionalnim partnerima, i stvore pretpostavke za građanski aktivizam usmjeren ka zaštiti i očuvanju prirodnih vrijednosti.

Javna ustanova kontinuirano postiže informisanje javnosti o zaštiti prirode i njezinom očuvanju putem medija, predavanja i izdavačke djelatnosti, te izvještava o prirodnim vrijednostima radi njihovog posjećivanja u cilju obrazovanja, razgledanja i rekreacije.

Jedna od aktivnosti koje je Ustanova poduzela kao promociju važnosti zaštite prirode i održivog upravljanja zaštićenim područjima jeste i proces certificiranja područje Spomenika prirode „Skakavac“ kao zelene destinacije od strane Green Destinations, koja je prepoznata u svijetu kao organizacija koja se zalaže i promoviše zaštitu prirode i održivi turizam u destinacijama koje se bave zaštitom prirode širom svijeta.

Putem web stranice, Facebooka, You Tubea i Instagrama javnost se informiše o novostima i vijestima sa zaštićenih područja kao i o radu Javne ustanove. Njeguje se saradnja s printanim i elektronskim medijima, turističkim agencijama, nevladinim organizacijama i školama.

V 1.5.1. Edukacija sa školama (obilježavanje značajnih ekoloških datuma)

Ustanova je tokom 2024. godine organizovala obilježavanje značajnih ekoloških datuma s osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo i učestvovala u organizaciji sajмова i sportskih događaja koje su se odvijale na zaštićenim područjima.

- Na Trebeviću je 21. marta na platou ispred dolazne stanice žičare obilježen Svjetski dan zaštite šuma. Bogat i interesantan program, koji se sastojao od recitala i plesnih tačaka, te na kraju horski izrečenih slogana o šumama i njihovom značaju za planetu, izveli su učenici osnovne škole "Nafija Sarajlić" iz Sarajeva.
- Povodom obilježavanja Svjetskog dana voda, 22. marta, u amfiteatru Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu, održana je prezentacija rezultata projekta „Uspostava kontinuiranog monitoringa ihtiofaune na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo“.
- U sklopu obilježavanja Dana planete Zemlje, 22. aprila učenici Srednje škole za okoliš i drvni dizajn iz Sarajeva su radili na uređenju šumskih sastojina na području Zaštićenog pejzaža „Trebević“.
- Na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ 22. maja je obilježen Svjetski dan biološke raznolikosti. Učenici osnovne škole "Fatima Gunić" iz Sarajeva su pripremili vrlo bogat i interesantan program. Izvođeni su igrokazi, recitali, plesne i pjevačke numere koji su za temu imali ovaj globalno značajan dan.
- U organizaciji KJU za zaštićena prirodna područja, uz podršku UNDP-a, 4. i 5. juna na Bijambarama su održani „Dani zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo“. Ova druga

po redu manifestacija okupila je brojne učesnike na različitim aktivnostima koje su se ticale zaštićenih prirodnih područja, bilo da se radi o istraživanju biodiverziteta ili o umjetničkim radovima. U sklopu manifestacije obilježen je i Svjetski dan zaštite okoliša.

- U sklopu obilježavanja Evropskog dana bez automobila, KJU za zaštićena prirodna područja organizovala je 20. septembra biciklijadu na Vrelu Bosne, na kojoj je učestvovalo više od 300 učenika ilidžanskih osnovnih i srednjih škola. Start biciklijade je bio na početku Velike aleje kod fijakerskog stajališta, a učenici su vozili do kraja Stojčevačke aleje i nazad uz policijsko i medicinsko obezbjeđenje.
- Na platou kod dolazne stanice žičare na Trebeviću je 17. oktobra obilježen oktobar – mjesec zaštite od požara. Predavanje o požarima učenicima osnovne škole "Vrhbosna" iz Sarajeva održao je pripadnik Profesionalne vatrogasne jedinice Kantona Sarajevo. Učenici su imali priliku i da se upoznaju s vatrogasnom opremom i sredstvima za gašenje požara. Takođe im je pokazano kako se ponašati i koga obavijestiti u slučaju požara.

V 1.5.2. Promocija i saradnja sa nevladinim organizacijama

Na zaštićenim područjima Kantona Sarajevo održane su brojne manifestacije u organizaciji drugih udruženja i institucija, uz saradnju s našom ustanovom, koje su imale za cilj promociju tih područja i njihovih izuzetnih prirodnih vrijednosti.

- Likovna okupacija Sarajevo 2024 - Ustanova je drugi put zaredom podržala manifestaciju „Likovna okupacija Sarajevo 2024“. Ovaj događaj okupio je umjetnike sa prostora bivše države, koji su boravili na Vrelu Bosne i Bentbaši gdje su slikali prizore s ovih zaštićenih područja. Na otvaranju izložbe koja je bila upriličena u sarajevskoj Vijećnici bile su izložene slike posvećene stvaralaštvu Maka Dizdara. Manifestacije je izvanredan primjer prožimanja prirode i umjetnosti, a slike su nesumnjivo ovjekovječile nezaboravne i prelijepe detalje s ovih područja kojima upravlja Ustanova.
- Na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ je 26. maja održano Federalno takmičenje u pružanju prve pomoći Crvenog križa Federacije BiH. Ovo 25. po redu takmičenje okupilo je preko 250 učesnika - učenika osnovnih i srednjih škola iz svih kantona u Federaciji, te jednu gostujuću ekipu iz Crvenog krsta Vojvodine.
- Na području Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“ 29. maja je održana revija kulturno- umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova Kantona Sarajevo i ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo pod nazivom „Igre nekad i sad“. Manifestaciju su organizovali Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, uz saradnju Ustanove, a učestvovalo je više od 300 djece iz deset predškolskih ustanova s područja općina Stari Grad i Centar.
- U organizaciji Općine Ilidža, uz tehničku realizaciju JU Kulturno-sportsko i rekreacionog centra Ilidža, te u saradnji s KJU za zaštićena prirodna područja, 22. juna održana je 3. humanitarna trka pod nazivom „Stojčevac 5K“ čija je cijela trasa u dužini od pet kilometara bila na zaštićenom području Vrela Bosne. Start i finiš trke bili su na Stojčevcu, a u njoj je učestvovalo više od 700 takmičara iz Australije, Hrvatske, Palestine, Poljske, Sirije, Sjedinjenih Američkih Država, Srbije i Bosne i Hercegovine.
- U organizaciji Udruženja za promociju sporta i turizma „SporTur“ iz Sarajeva, u saradnji s brojnim institucijama, među kojima i s KJU za zaštićena prirodna područja, 4. augusta je na području Bentbaše održano 10. izdanje takmičenja u skokovima u vodu „Bentbaša Cliff Diving“. Svoje umijeće pred brojnom publikom pokazali su najbolji skakači iz Bosne i Hercegovine i regiona, a nakon takmičenja dodijeljene su nagrade pobjednicima.
- U organizaciji Planinarskog društva „Skakavac“ iz Sarajeva, u saradnji s KJU za zaštićena prirodna područja i mnogim drugim institucijama, 7. i 8. septembra na zaštićenom području Skakavca održan je 8. Sarajevo Outdoor Festival koji je okupio veliki broj učesnika i

posjetilaca. U okviru ovog festivala, održan je Skakavac trail na kojem su učestvovali takmičari iz Francuske, Hrvatske, Italije, Mađarske, Njemačke, Rusije, Sjedinjenih Američkih Država, Srbije, Slovačke, Švajcarske Velike Britanije te iz zemlje domaćina – Bosne i Hercegovine.

- **Mires of Bosnia and Herzegovina** - Projekat pod nazivom „Mires of Bosnia and Herzegovina - Important and Fragile Habitat Types and Refugium for Boreal and Circumboreal Fungal Species” realizovali su članovi Mikološkog udruženja MycoBH, a podržan je od strane Rufford fondacije iz Londona, naše ustanove i Zemaljskog muzeja BiH. Ovim projektom je po prvi put nekoliko vrsta registrovano za BiH, a ukupan broj registrovanih vrsta premašuje 150. Glavni rezultati projekta su knjiga „Diverzitet gljiva na tresetištima u Bosni i Hercegovini” u kojoj su kreirane kvalitetne smjernice za dalja konzervacijska djelovanja i kvalitetno upravljanje ovim osjetljivim područjima i dokumentarni film „Carstvo gljiva u carstvu mahovine” u trajanju 18 minuta koji je moguće pogledati na YouTube kanalu Mikološkog udruženja MycoBH.

V 1.5.3. Program certificiranja za dobivanje certifikata Green destination

Uz angažman certificirane organizacije za pružanje usluga edukacije za zelenu destinaciju KJU za zaštićena prirodna područja je u sredinom 2024. godine aplicirala na dodatne kriterije za certificiranje Spomenika prirode „Skakavac” kao jedne od zelenih destinacija iz Bosne i Hercegovine. Rezultati popunjavanja dodatnih kriterija su pokazali da je Ustanova prešla prag od 60% te je na osnovu toga mogla da aplicira u TOP 100 priča sa dobrom pričom o dobroj praksi za 2024 godinu. U mjesecu augustu 2024. godine KJU za zaštićena prirodna područja je dobila potvrdu od Green Destinations da je priča o dobroj praksi bila uspješna, te je certifikat o ulasku u TOP 100 priča o dobroj praksi Ustanova dobila i za 2024. godinu. Ovaj put KJU za zaštićena prirodna područja sama snosi troškove aplikacije za zelenu destinaciju. Naredni korak koji je pred Ustanovom je apliciranje za nagrade, koje su u trećoj godini od početka popunjavanja kriterija.

V 1.5.4. Monitoring posjećenosti zaštićenih prirodnih područja

Zaštićena prirodna područja mogu biti pod velikim turističkim pritiskom. Kontrola broja posjetilaca pomaže u sprečavanju prekomjerne posjećenosti koja može dovesti do degradacije prirodnih vrijednosti. Monitoring omogućava upraviteljima da bolje planiraju kapacitete, sadržaje, kontrolu pristupa i druge mjere koje omogućavaju bolje planiranje i održivo upravljanje.

U konačnici, monitoring posjetilaca doprinosi održivom korištenju i zaštiti prirodnih resursa, omogućavajući ravnotežu između očuvanja prirode i koristi koje lokalne zajednice i turizam mogu imati od zaštićenih područja.

U narednim tabelama predstavljen je pregled posjeta na zaštićenim prirodnim područjima na kojima je uspostavljena kontrolisan ulaz i naplata u prostor, a radi se o nukleusu Spomenika prirode „Vrelo Bosne” i prostoru Zaštićenog pejzaža „Bijambare”.

Tabela 1. Pregled ostvarenih posjeta u 2024. godini - Zaštićeni pejzaž "Bijambare"

R.Br.	VRSTA ULAZNICA	JANUAR	FEBRUAR	MART	APRIL	MAJ	JUNI	JULI	AUGUST	SEPTEMBAR	OKTOBAR	NOVEMBAR	DECEMBAR	UKUPNO (po kategorijama)
1	Strani posjetioci i turisti- odrasle osobe- 5,00 KM	50	39	69	437	664	2.542	5.622	4.307	1.348	278	96	195	15.647
2	Strani posjetioci i turisti- djeca 6-18 godina- 3,00 KM	5	3	7	30	25	419	1.424	1.165	92	30	7	3	3.210
3	Domaći posjetioci- odrasle osobe- 2,00 KM	921	1.122	1.759	2.899	3.918	3.844	5.465	7.051	3.385	2.324	1.609	1.246	35.543
4	Domaći posjetioci- penzioneri, djeca 6-18 godina- 1,00 KM	397	430	582	1.247	3.357	2.562	2.540	3.102	1.334	2.554	600	263	18.968
5	Domaći posjetioci- dodatno povlaštena lica- 1,00 KM	7	0	66	36	10	71	105	39	32	28	19	10	423
6	Karta za turistički voz- strani posjetioci- 2,00 KM	0	0	0	380	628	4.258	10.836	8.263	2.085	343	83	0	26.876
7	Karta za turistički voz- domaći posjetioci- 1,00 KM	0	0	0	1.292	5.193	4.102	6.528	8.543	3.198	2.780	688	0	32.324
8	Ulaznica u pećinu- strani posjetioci, odrasle osobe- 6,00 KM	0	0	0	323	471	2.112	5.021	3.851	1.126	250	80	0	13.234
9	Ulaznica u pećinu- strani posjetioci, djeca 6- 18 godina- 4,00 KM	0	0	0	28	17	383	1.247	1.118	91	32	5	0	2.921
10	Ulaznica u pećinu- domaći posjetioci, odrasle osobe- 4,00 KM	0	0	0	510	871	1.192	2.034	2.888	1.047	506	295	0	9.343
11	Ulaznica u pećinu- domaći posjetioci, penzioneri, djeca 6- 18 godina- 3,00 KM	0	0	0	109	242	377	796	1.013	275	155	75	0	3.042
12	Ulaznica u pećinu- grupne ulaznice za studente i djecu 6- 18 godina- 2,00 KM	0	0	0	259	1.200	528	61	0	36	1.003	0	0	3.087
UKUPNO :		1.380	1.594	2.483	7.550	16.596	22.390	41.679	41.340	14.049	10.283	3.557	1.717	164.618
UKUPAN BROJ PRODATIH ULAZNICA (od 01.01. - 31.12.2024.)														

Tabela 2: Pregled ostvarenih posjeta u 2024. godini - Spomenik prirode "Vrelo Bosne"

R.Br.	VRSTA ULAZNICA	JANUAR	FEBRUAR	MART	APRIL	MAJ	JUNI	JULI	AUGUST	SEPTEMBAR	OKTOBAR	NOVEMBAR	DECEMBAR	UKUPNO (po kategorijama)
1	Strani posjetioci i turisti- odrasle osobe	3.845	6.480	7.858	13.591	19.084	26.568	41.528	37.174	18.271	13.130	6.986	3.448	197.963
2	Strani posjetioci i turisti- djeca 6- 18 godina	466	951	988	2.574	2.004	4.753	9.946	8.809	1.634	1.328	905	513	34.871
3	Domaći posjetioci- odrasle osobe	1.314	2.136	4.935	9.557	10.054	11.315	15.602	16.818	4.522	3.661	1.434	455	81.803
4	Domaći posjetioci- penzioneri, djeca 6- 18 godina	256	443	1.007	3.149	5.181	4.783	6.101	5.965	1.613	1.952	373	81	30.904
5	Domaći posjetioci- dodatno povlaštena lica	0	2	2	33	48	8	10	19	9	94	3	2	230
UKUPNO :		5.881	10.012	14.790	28.904	36.371	47.427	73.187	68.785	26.049	20.165	9.701	4.499	345.771
UKUPAN BROJ PRODATIH ULAZNICA (od 01.01. - 31.12.2024.)														

VI PROGRAMSKA ORIJENTACIJA

Programska orijentacija Javne ustanove je zasnovana na temelju utvrđene vizije i smjernica zaštićenih područja i obavljanju poslova koji će proisteći iz Programa rada.

Programska orijentacija u narednom periodu će se zasnivati na kontinuiranom održavanju, obnavljanju i zaštiti utvrđenih prirodnih vrijednosti u skladu sa zakonskim propisima.

Nastavit će se provođenje monitoringa prirodnih vrijednosti zaštićenih područja.

U narednom periodu Javna ustanova će shodno raspoloživim finansijskim sredstvima i odobrenim projektima nastojati da ulaže u infrastrukturu s ciljem poboljšanja sadržaja koja su usmjerena prema edukaciji posjetilaca i obogaćivanju ponude s novim sadržajima u zaštićenim područjima.

Planirano je i dalje apliciranje na projekte prema programima Evropske unije, te na projekte prema domaćim izvorima finansiranja.

VII IZVRŠAVANJE PLANIRANIH KONTINUIRANIH POSLOVA

Na osnovu Zakona o zaštiti prirode, Zakona o proglašenju zaštićenih prirodnih područja, važećih planova upravljanja, privremenih upravljačkih smjernica, programa rada sa finansijskim planom za 2024. godinu, Programa zaštite, očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih područja i pojedinačnih projekata, Javna ustanova je obavljala i provodila kontinuirane poslove u okviru svoje redovne djelatnosti, a radi se o slijedećim aktivnostima:

- ✓ Kontinuirani poslovi na monitoringu i očuvanju prirodnih vrijednosti prostora;
- ✓ Neposredan nadzor u zaštićenim prirodnim područjima;
- ✓ Kontrola rada s mjerama zaštite fizičkih i pravnih lica koja obavljaju odgovarajuće djelatnosti u zaštićenim područjima;
- ✓ Provođenje mjera operativnog programa protivpožarne zaštite;
- ✓ Provođenje mjera iz Plana zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima;
- ✓ Provođenja mjera iz Plana zaštite ihtiofaune na zaštićenim prirodnim područjima;
- ✓ Provođenje mjera iz Plana upravljanja otpadom (na osnovu već izrađenog plana);
- ✓ Kontinuirana dopuna i ažuriranje informacija web gis preglednika o zaštiti biodiverziteta i geodiverziteta;
- ✓ Održavanje i čišćenje putnih komunikacija i vodotoka u zaštićenim područjima;
- ✓ Održavanje putnih komunikacija u zimskom periodu;
- ✓ Održavanje web stranice i društvenih mreža Ustanove s ciljem informisanja javnosti;
- ✓ Saradnja s nevladinim sektorom, udruženjima i lokalnim zajednicama;
- ✓ Kontinuirana komunikacija, davanje saglasnosti i obavještenja različitim interesnim grupama i institucijama;
- ✓ Kontinuirani poslovi na analizi, evidentiranju različitih vrsta podataka i izvještavanje;
- ✓ Priprema i realizacija projekata;
- ✓ Aktivno učešće na svim sastancima, radionicama i javnim raspravama organizovanim od strane međunarodnih i domaćih institucija i organizacija;
- ✓ Stručno obrazovanje i usavršavanje;
- ✓ Pravni poslovi koji obuhvataju izradu internih akata, planova programa, uputstava, smjernica, uputstava, kadrovsko personalne poslove, vođenje Upravnog i Nadzornog odbora, učestvovanje u komisijama, provođenje procedura javnih oglasa, vođenje postupaka pribavljanja dozvola i odobrenja, provođenje aktivnosti iz oblasti borbe protiv korupcije, sukoba interesa, vođenje i ažuriranje registara, provođenje procedura javnih nabavki, zatim organizaciju rada na pružanju usluga obilaska Srednje bijambarske pećine i vožnje turističkim vozom na elektro pogon, aktivnosti iz oblasti uspostave procedura na zasnivanju ravnopravnosti spolova;
- ✓ Opći administrativni poslovi koji uključuju kontinuirano obavljanje poslova kancelarijskog poslovanja (primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje pošte, odnosno akata, zavođenje akata i njihovo združivanje, dostavljanje predmeta i akata u rad, rad s aktima, razvođenje predmeta i akata, rokovnik predmeta, otpremanje pošte i stavljanje predmeta i akata u arhivu /arhiviranje/ i njihovo čuvanje);
- ✓ Ekonomski poslovi koji obuhvataju izradu nacрта i prijedloga Budžeta Javne ustanove, izrada izvještaja o radu JU, izrada finansijskog izvještaja i finansijskog plana, usaglašavanje bruto bilansa Ustanove, priprema operativnog plana izvršenja budžeta, evidencija i praćenje

realizacije izvršenja budžeta, izrada fiskalne procjene i odgovornosti, tromjesečno planiranje i izvještavanje o utrošku sredstava iz budžeta, unos i raspored vlastitih prihoda, popunjavanje obrazaca FUK-a, izrada DOB-a, prijem, kontrola i raspored ulaznih faktura, izrada naloga za plaćanje, vođenje knjige ulaznih (KUF) i izlaznih (KIF) faktura, vođenje poslova blagajne, obračun i prijava PDV-a, unos podataka u E-kuf i E-kif, obračun LD uposlenika, evidencija i koordinacija refundacija sa Zavodom za zapošljavanje; izvršenje popisa sredstava, obaveza i potraživanja JU, evidencija vlastitih prihoda; saradnja sa turističkim agencijama i evidencija o uplatama.

Za realizaciju gore navedenih aktivnosti zadužene su bile Nadzornička služba i Stručna služba zaštite, održavanja, unapređenja i promocije, Ekonomska služba i Pravna služba, svaka u okviru svog dijela definisanih radnih obaveza.

Realizacija i provođenje aktivnosti koje su vezane za očuvanje staništa i vrsta na ovim prostorima, kao i poslovi na monitoringu i očuvanju prirodnih vrijednosti prostora, pored stalnih aktivnosti izvršeni su iskoraci u zaštiti pojedinačnih staništa i vrsta. Posebno smo bili posvećeni introdukciji i reintrodukciji vrsta poštujući sve zakonske propise. Shodno navedenom, na području Vrela Bosne oplemenjeni su vodotoci autohtonom vrstom *Salmo trutta*-potočna pastrmka dunavskog sliva. Na lokalitetu Stojčevca uspostavljena su testna vodena tijela kako bi pokušala privući i zaštititi ugrožene vodozemce ovog područja. Već ove godine je postignut izuzetan uspjeh i napredak jer je evidentirano prisustvo vrste alpski triton (*Ichthyosaura alpestris*), koji je među najugroženijim vrstama vodozemaca u ovom području. Na ovim vodenim tijelima su dodatno evidentirane i druge vrste vodozemaca, uključujući šumsku žabu (*Rana dalmatina*), barsku žabu (*Pelophylax ridibundus*) i malog vodenjaka (*Lissotriton vulgaris*). Na osnovu Studije o procjeni rizika ponovnog uvođenja gospine papučiće (*Cypripedium calceolus*) na području Spomenika prirode „Skakavac“ data je zaključna procjena rizika za ponovno uvođenje ove vrijedne vrste na odabranoj lokaciji na području Spomenika prirode „Skakavac“ na način koji neće ugroziti postojeću prirodnu ravnotežu i biološku raznolikost ovog područja. Označavanje jedinki labuda prstenom izvršeno je ove godine na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ u cilju zaštite zdravstvenog stanja ovih ptica. Prikupljeni su i prvi molekularno-genetički podaci o trenutnom stanju genetičkog diverziteta vrste *Picea abies*-smrča na područjima ZP „Trebević“, ZP „Bijambare“ i SP „Skakavac“ kako bi se očuvao i zaštitio ovaj vrijedni prirodni resurs.

Naš osnovni cilj ostaje zaštita prirode i neometano odvijanje prirodnih procesa na područjima kojima upravljamo.

Neposredan nadzor u zaštićenim prirodnim područjima se vršio u skladu s odredbama Uredbe o načinu rada i ovlastima nadzorničke službe zaštite prirode („Sl. novine Federacije BiH“, broj 14/16). Nadzornici u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo vrše neposredan nadzor, te prate stanje flore i faune, geomorfoloških, hidroloških i drugih prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti u zaštićenim područjima, daju inicijalne informacije posjetiocima, pomažu prilikom obilaska i razgledanja zaštićenih područja, nadgledaju, prate i kontrolišu dopuštene djelatnosti i radnje posjetilaca i vlasnika nekretnina u zaštićenim područjima, te drugih pravnih i fizičkih lica, sprečavaju neovlaštenom licu ulazak u zaštićena područja i objekte, pružaju pomoć i sarađuju s lokalnim stanovništvom i drugim nosiocima stvarnih prava na nekretninama u zaštićenim područjima u cilju zaštite prirodnih i drugih vrijednosti, nadziru i pomažu organizatore i učesnike edukacijskih aktivnosti, naučnih i drugih istraživanja, sprečavaju loženja vatre i primjenjuju pravila i mjere zaštite od požara, čuvaju šume i šumska zemljišta od bespravnog oduzimanja i korištenja, od bespravne sječe, kao i druge radnje u skladu s propisom kojim se reguliše upravljanje šumama, prate pojave i kretanja biljnih bolesti i štetočina i štete nanese šumi od divljači, sprečavaju postavljanje ljetnih bašti bez dozvola, sprečavaju bespravne gradnje, kretanja motornih vozila u zonama zabrane, kao i zaustavljanje i parkiranja istih, i druge bespravne radnje u

područjima, učestvuju u regulisanju fijkerskog saobraćaja, sarađuju s nadležnom jedinicom policijske uprave, Upravom za šumarstvo i vatrogasnim jedinicama, te po potrebi traže od istih asistencije.

Nadzornici prirode su na terenu sačinjavali službene zabilješke, zapisnike, te iste dostavljali glavnom nadzorniku koji ih je prosljeđivao nadležnim organima na daljnje postupanje.

Najveći broj sačinjenih službenih zabilješki, ukupno 146, odnosio se na kršenje propisa o zabrani saobraćaja i parkiranja za motorna vozila u zaštićenim područjima. Iste su prosljeđene nadležnom kantonalnom inspektoratu za zaštitu prirode koji je za počinioce izdao prekršajne naloge. Ove vrste prekršaja posebno su izražene na zaštićenim područjima Spomenik prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićeni pejzaž "Trebević", te u manjoj mjeri na Zaštićenom pejzažu „Bentbaša“.

Pored navedenog, poseban problem u radu na zaštiti prirodnih vrijednosti odnosi se na čuvanje šumskih kompleksa od bespravnih sječa, što je posebno izraženo na području Spomenika prirode "Skakavac" gdje je toku 2024. godine bespravno posječeno 88,04 m³ drveta, za što su, za poznate počinioce, podnesene prijave nadležnoj inspekciji.

Također, prekršaji poput nelegalne gradnje i nedozvoljenog odlaganja otpada koji su posebno izraženi na području Zaštićenog pejzaža „Bentbaša“ blagovremeno su uočeni te su o istima službenim putem upoznate nadležne inspekcije.

Također, nelegalne aktivnosti poput nelegalne gradnje, nelegalnog odlaganja otpada, oštećenja mobilijara i sl., bile su predmet nadzora od strane nadzornika prirode. U saradnji sa nadležnom kantonalnom inspekcijom, općinskim službama i policijskim agencijama, većina nelegalnih aktivnosti su blagovremeno uočene, a prema počiniocima izrečene sankcije. Poseban problem pokušaja nelegalne gradnje izražen je na Zaštićenom pejzažu "Bentbaša", gdje su kantonalni i općinski inspeksijski organi, nakon upoznavanja od strane Nadzorničke službe Ustanove, blagovremeno obustavljali pomenute nelegalne aktivnosti.

Treba napomenuti i da je prisutan bespravan ulazak članova lovačkih organizacija u zonu Spomenika prirode „Skakavac“, na što nadzornici prirode blagovremeno reaguju. Po tom osnovu, Ustanova je pisanim putem izdavala upozorenje lovačkim organizacijama o nelegalnim aktivnostima članova istih.

Što se tiče zastupničkih pitanja i inicijativa tokom 2024. godine, Javna ustanova u izvještajnom periodu nije zaprimila niti jednu zastupničku inicijativu niti pitanje.

Kada se radi o vijećničkim pitanjima i inicijativama tokom 2024. godine, Javnoj ustanovi nije bilo upućenih vijećničkih inicijativa i pitanja.

U izvještajnom periodu se obavljala korespondencija s organima uprave, upravnim organizacijama na svim nivoima vlasti, sudovima, te ostalim pravnim i fizičkim licima, tako da je Javna ustanova vodila oko 1.341 različit predmet.

Tokom obavljanja poslova iz svog djelokruga rada vršila se pismena korespondencija s organima uprave, upravnim organizacijama, javnim preduzećima, javnim ustanovama, udruženjima, te drugim pravnim i fizičkim licima. Korisnicima zaštićenih prirodnih područja su se davala odobrenja za provođenje dozvoljenih aktivnosti pod uslovom da iste ne ugrožavaju i ne štete prirodnim vrijednostima koje se štite.

U izvještajnoj godini su se poduzimale aktivnosti na prikupljanju dokumentacije i izradi projekata u svrhu prijave na javne pozive za odobravanje finansijskih sredstava.

Obrazovanje i usavršavanje kadrova se obavljalo putem učešća na seminarima iz oblasti pripreme i apliciranja projekata prema EU fondovima, stručnih seminara iz oblasti zaštite šuma, prirodnih vrijednosti voda, zatim ekonomskih poslova upravljanja i menadžmenta.

Pored navedenih poslova, kontinuirano su se obavljali stručni poslovi, zatim pravni, ekonomski, kao i ostali administrativni poslovi, te poslovi neposrednog nadzora na terenu.

Što se tiče pravnih poslova, vršile su se pripreme materijala za održavanje sjednica Upravnog odbora i Nadzornog odbora, obavljali su se kadrovski poslovi izrade ugovora, odluka, prijava i odjava radnika, provodili disciplinski postupci zbog postojanja povreda radne obaveze, provodile zakonske procedure javnih nabavki robe, usluga i radova. Također, Javna ustanova je provodila konkursne procedure zapošljavanja radnika kao i dodjele u zakup poslovnih prostora.

Javna ustanova je uz saradnju s Uredom za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo sudjelovala u antikoruptivnim aktivnostima te dostavljala tražene podatke u vezi s provođenjem aktivnosti na dostavljanju i unosu podataka u već postojeće registre (Registar imenovanih u javnom sektoru, Registar zaposlenih u javnom sektoru, Registar o javnim nabavkama u Kantonu Sarajevo kao i Registar javnih oglasa).

U izvještajnom periodu Upravni odbor je održao ukupno 9 (devet) sjednica, dok je Nadzorni odbor održao isto tako ukupno 9 (devet) sjednica.

U izvještajnom periodu Javna ustanova je provodila i zakonske procedure javnih nabavki robe, usluga i radova, a detaljnije informacije su navedene u Izvještaju o provedenim postupcima javnih nabavki koji je sastavni dio ovog izvještaja.

Pravna služba je u saradnji s Nadzorničkom službom obrađivala zapisnike i službene zabilješke sa ostalom dokumentacijom o nedozvoljenim aktivnostima i radnjama kao i povredama mjera zaštite pravnih i fizičkih lica u zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo, te pripremala zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka prema nadležnim organima.

Kontinuirano održavanje i unapređenje web GIS preglednika zaštićenih prirodnih područja KS

U Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja, implementacija softvera za GIS je započela 2020. godine kada je implementiran Gauss WebPresenter atlas sa PostgreSQL bazom podataka. Sistem se od trenutka implementacije kontinuirano održava. Sistem je implementiran na iznajmljenoj infrastrukturi koja uključuje virtuelni server, OS, DBMS i usluge održavanja. Prema sporazumu sa Ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša obezbijeđena su sredstva za unapređenje postojećeg interfejsa Gauss WebPresenter atlas aplikacije, na način da bude podesiv pojedinačno za korisnike i administratore sistema, da omogućava editovanje podataka, uz punu kontrolu pristupa i unosa podataka. Za to je neophodno implementirati funkcionalnost poput rada s više karti, različitim izvorima podataka poput baza ili fajlova, prostorno-vremenskom prezentacijom, tematskim kartama, interaktivnim dijagramima, te dijeljenjem podataka sa drugim sistemima putem web servisa ili društvenih mreža. Dodatno potrebno je omogućiti zaposlenicima Ustanove, kao i nadzornicima da pomoću GPS uređaja Mobile mapper 6 mogu direktno sa terena unositi podatke u bazu podataka. Dodatno će se uraditi update modela podataka postojećih baza podataka za svih pet područja, kao i uspostava baza podataka za praćenje aktivnosti nadzornih timova i kvalitetnije upravljanje istim.

VIII PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE, KADROVSKE I MATERIJALNE OSPOSOBLJENOSTI

Upravni odbor Javne ustanove je usvojio Pravilnik o radu, dok je Vlada Kantona Sarajevo donijela Odluku broj: 02-05-36548-4/19 od 03.10.2019. godine o davanju saglasnosti na Pravilnik o radu.

Pravilnikom o radu su sistematizovana 42 izvršioca, dok je zadnjim izmjenama i dopunama Pravilnika o radu povećan broj izvršilaca sa 55 na 58 izvršilaca.

U radnom odnosu na neodređeno vrijeme evidentirano je 34 radnika.

Tabela 3: Pregled uposlenih na neodređeno vrijeme po važećoj sistematizaciji radnih mjesta u izvještajnom periodu:

Stručna sprema predviđena sistematizacijom	Broj radnika
VSS	1 radnik ¹
VSS	12 radnika
SSS III i IV stepen	24 radnika
NK	2 radnika
	Ukupno: 38 radnika

Jedna radnica VSS a je sredinom izvještajnog perioda stekla zakonske uslove za odlazak u penziju te je po tom osnovu imenovanoj i prestao radni odnos, dok je jednoj radnici prestao radni odnos smrću.

Također jedan radnik SSS-a u izvještajnom periodu sporazumnim putem je zaključio radni odnos zasnovan na neodređeno vrijeme.

U Javnoj ustanovi su se u protekloj godini zapošljavali i angažovali radnici na određeno vrijeme putem projekata JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo" i Federalnog zavoda za zapošljavanje što je i detaljno obrazloženo u ovom izvještaju. Također je na osnovu Saglasnosti resornog ministarstva, a nakon provedene procedure javnog oglašavanja, bilo zaposleno 13 (trinaest) radnika na određeno vrijeme u trajanju do 12 mjeseci. Radnici obavljaju stručne poslove, poslove neposrednog nadzora, poslove naplate ulaza u područje Spomenika prirode "Vrelo Bosne", zatim uređenja i održavanja zaštićenih prirodnih područja.

U izvještajnom periodu Javna ustanova je od strane Vlade Kantona Sarajevo pribavila saglasnost za zapošljavanje 6 (šest) upražnjenih radnih mjesta na neodređeno vrijeme, te je u izvještajnom periodu okončala procedure zapošljavanja radnika na neodređeno vrijeme. Konkretno, radi se o radnim mjestima stručnog saradnika za biodiverzitet i održivi razvoj, nadzornika, administrativnog radnika za računovodstvene poslove, radnika na održavanju zaštićenih područja KV radnik, i radnika na održavanju zaštićenih područja PKV radnik.

S druge strane, u svrhu realizacije programa i projekata, u Javnoj ustanovi se ukazala potreba za angažovanjem vanjskih saradnika. Najčešće je u pitanju realizacija projekata koji su detaljno opisani u prethodnim poglavljima ovog izvještaja i izvršiocima su se naknade isplaćivale od obezbijeđenih projektnih sredstava.

¹ Direktor javne ustanove rukovodnu funkciju u mandatnom periodu obnaša u radnom odnosu na određeno vrijeme.

IX NAČIN OSTVARIVANJA SARADNJE S FEDERALNIM ORGANIMA, DRUGIM KANTONIMA, OPĆINAMA, GRADOM SARAJEVOM, OMBUDSMENIMA, NEVLADINIM SEKTOROM I DR.

Javna ustanova u kontinuitetu sarađuje s resornim ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša - Sektorom zaštite okoliša u vezi svih bitnih pitanja za funkcionisanje Javne ustanove.

Ministarstvo je svojim prijedlozima, sugestijama i smjernicama dalo poseban doprinos efikasnom radu Javne ustanove i njenih radnika. Pored konstantne savjetodavne pomoći, resorno ministarstvo Javnoj ustanovi daje značajnu finansijsku podršku.

Također Javna ustanova je ostvarila vrlo uspješnu saradnju sa Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo koje je Javnoj ustanovi pružilo i značajnu finansijsku podršku.

U posljednjih nekoliko godina ostvarena je veoma uspješna saradnja s Federalnim ministarstvom okoliša i turizma. U tom kontekstu realizovane su brojne aktivnosti zahvaljujući finansijskim sredstvima odobrenim od strane prednje navedenog ministarstva, a u cilju uspostave monitoringa prirodnih vrijednosti, razvoja ekoturizma, kao i izgradnje infrastrukture kojom se unapređuje turistička ponuda zaštićenih područja. Prilikom vršenja poslova i zadataka iz djelokruga rada.

Ustanova je u protekloj godini implementirala jedan projekat i započela implementaciju drugog na osnovu potpisanih ugovora i obezbijeđenih finansijskih sredstava iz javnih poziva Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine.

Javna ustanova je ostvarila značajnu saradnju s organima uprave i upravnim organizacijama na federalnom i kantonalnom nivou, kantonalnim javnim komunalnim preduzećima, kantonalnim javnim preduzećima, općinama, visokoškolskim ustanovama i školama. Pored gore navedenih institucija, ostvarena je saradnja s nacionalnim parkovima i parkovima prirode iz BiH i regije, WWF-om (Svjetskom organizacijom za zaštitu prirode), Turističkom zajednicom Kantona Sarajevo, fondacijama i udruženjima, lokalnim zajednicama zaštićenih prirodnih područja Kantona Sarajevo, te ostalim pravnim i fizičkim licima.

DIREKTOR

Asad Jelešković, dipl.ing.polj.

Broj: 01-_____/25

Sarajevo, _____2025.godina

PRILOZI IZVJEŠTAJA O RADU JAVNE USTANOVE:

Izveštaj o radu Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu;

Izveštaj o radu Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu i

Izveštaj o radu direktora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu.

U skladu sa članom 26. alineja 11., a u vezi sa alinejom 13. Zakona o ustanovama i odredbi Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija, Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja **p o d n o s i**

X IZVJEŠTAJ O RADU UPRAVNOG ODBORA KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2024. GODINU

Vlada Kantona Sarajevo je Rješenjem broj: 02-04-2751-13.1/20 od 06.02.2020. godine imenovala Upravni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu Javna ustanova) u sljedećem sastavu:

1. Mario Vukasović, predsjednik
2. Hanka Mušibegović, član i
3. Elma Reiz-Bešić, član (iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi).

Upravni odbor je imenovan na mandatni period od 4 (četiri) godine. U mjesecu februaru 2024. godine je održao jednu sjednicu razmatrao i usvojio materijal koji je bio predmet dnevnog reda te zaključio svoj četverogodišnji rad. U februaru 2024. godine Rješenjem Vlade Kantona Sarajevo broj:02-04-3936-9.1/24 od 09.02.2024. godine Upravni odbor je razriješen.

Vlada Kantona Sarajevo je Rješenjem broj: 02-04-3936-9.2/24 od 09.02.2024. godine imenovala vršioca dužnosti predsjednika i članova Upravnog odbora na period do okončanja procedure javnog oglasa, a najduže do tri mjeseca od dana imenovanja u sljedećem sastavu:

1. Mario Vukasović, v.d. predsjednika
2. Dževad Lavić, v.d. člana
3. Denisa Dedić, v.d. člana (iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi).

U mjesecu maju 2024. godine Vlada Kantona Sarajevo je Rješenjem razriješila vršioca dužnosti predsjednika i članova Upravnog odbora, te donijela novo Rješenje broj: 02-04-27491-30.2/24 od 09.05.2024. godine o imenovanju vršioca dužnosti predsjednika i članova Upravnog odbora na period do okončanja procedure javnog oglasa, a najduže do tri mjeseca od dana imenovanja u sljedećem sastavu:

1. Amar Kečo, v.d. predsjednika
2. Adna Džanko, v.d. člana
3. Emir Kepeš, v.d. člana (iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi).

Isto tako, Rješenjem Vlade Kantona Sarajevo razriješen je v.d. Upravni odbor i imenovan novi Upravni odbor.

Vlada Kantona Sarajevo je donijela Rješenje broj:02-04-46354-29.2/24 od 10.10.2024. godine o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora u sljedećem sastavu:

1. Mario Vukasović, predsjednik
2. Nenad Marilović, član
3. Denisa Dedić, član (iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi).

Upravni odbor je imenovan na mandatni period od 4 (četiri) godine.

U izvještajnom periodu Upravni odbori su održavali sastanke, te razmatrali aktuelna pitanja s kojima se Javna ustanova susrela i bili involvirani u sva dešavanja Javne ustanove.

U periodu od 12 mjeseci 2024. godine, Upravni odbor je održao ukupno **devet (9) sjednica**.

Na svojim sjednicama Upravni odbor su redovno analizirali aktuelnu problematiku koja je od značaja za djelatnost, rad, izvršavanje poslova i zadataka utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima.

Sjednicama su prisustvovali i Asad Jelešković, direktor Javne ustanove, te stručni saradnici u svojstvu zapisničara, te ostali radnici zavisno od materijala koji je bio predmet dnevnog reda.

Na osnovu ovlaštenja utvrđenih odredbama Zakona o ustanovama i Pravilima Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja, Poslovnika o radu, Upravni odbori i v.d. Upravni odbori su obavljali poslove iz svoje nadležnosti.

U tom smislu tokom izvještajnog perioda Upravni odbori i v.d. Upravni odbori su:

1. Utvrdili:

- Program rada s finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-83/24 od 05.02.2024. godine;
- Plan nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84/24 od 05.02.2024. godine;
- Izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-I/24 od 04.04.2024. godine;
- Dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-II/24 od 19.04.2024. godine;
- Dopune i izmjene Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-III/24 od 14.06.2024. godine;
- Izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-IV/24 od 22.07.2024. godine;
- Dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-V/24 od 22.11.2024. godine;
- Izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-VI/24 od 12.12.2024. godine;
- Izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-VII/24 od 30.12.2024. godine;
- Plan zaštite ihtiofaune na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo broj:01-189/24 od 13.03.2024. godine;
- Operativno-tehnički plan gašenja požara za 2024. godinu broj 01-185/24 od 13.03.2024. godine;
- Program zaštite očuvanja, korištenja i promocije zaštićenih prirodnih područja za 2024. godinu broj: 01-184/24 od 13.03.2024. godine;
- Plan zaštite divljači na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo 2024./2025. godina broj: 01-324/24 od 19.04.2024. godine;
- Plan rodne ravnopravnosti za Kantonalnu javnu ustanovu za zaštićena prirodna područja broj: 01-1023/24 od 22.11.2024. godine.

2. Donijeli:

- Odluku o konstituisanju v.d. Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja po Rješenju Vlade Kantona Sarajevo broj 02-04-3936-9.2/24 od 09.02.2024. godine;
- Poslovnik o radu v.d. Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja broj 01-183/24 od 13.03.2024. godine;
- Odluku o konstituisanju v.d. Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja po Rješenju Vlade Kantona Sarajevo broj 02-04-27491-30.2/24 od 09.05.2024. godine;
- Poslovnik o radu v.d. Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja broj 01-573/24 od 14.06.2024. godine;
- Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o radu broj: 01-731/24 od 22.07.2024. godine;

- Privremene upravljačke smjernice za Spomenik prirode "Skakavac" broj: 01-85-1/24 od 05.02.2024. godine;
- Odluku o konstituisanju Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja po Rješenju Vlade Kantona Sarajevo broj 02-04-46357-29.2/24 od 10.10.2024. godine;
- Poslovnik o radu Upravnog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja broj 01-1201/24 od 22.11.2024. godine;
- Smjernice za poduzimanje efikasnih mjera za sprečavanje i zaštitu od uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu broj 01-1203/24 od 22.11.2024. godine.

3. Usvojili:

- Godišnji obračun Javne ustanove za 2024. godinu;
- Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2023. godinu s Izvještajem o radu Upravnog odbora, Izvještajem o radu Nadzornog odbora, Izvještajem o radu direktora i Izvještajem o provedenim postupcima javnih nabavki broj: 01-323/24 od 19.04.2024. godine;
- Izvještaj o pokrenutim i realizovanim postupcima javnih nabavki robe, usluga i radova Javne ustanove za 2024. godinu broj: 01-574/24 od 14.06.2024. godine.

Također, Upravni odbori su odlučivali o svim bitnim pitanjima za obavljanje djelatnosti Javne ustanove i usmjeravali njen rad, odlučivali o korištenju finansijskih sredstava preko iznosa utvrđenog Pravilima Javne ustanove i obavljali druge poslove iz svog djelokruga rada.

Tokom svog rada Upravni odbori su usvajali zapisnike s prethodnih sjednica, primali na znanje informacije o pokrenutim i realizovanim aktivnostima Javne ustanove, usvajali izvještaje. Pored normativnih akata, Upravni odbori su tokom 2024. godine donosili i pojedinačne odluke, razmatrali i donijeli odluku po uloženom prigovoru nakon okončane procedure javnog oglašavanja zapošljavanja, zauzimali različite stavove i direktoru Javne ustanove davali usmjerenja po pitanju rukovođenja Javnom ustanovom.

**Predsjednik
Upravnog odbora**

Mario Vukasović, s.r.

Broj: 01-_____-1/25

Sarajevo, _____.2025. godine

U skladu sa članom 35. alineja 4. Zakona o ustanovama i odredbi Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i Izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija, Nadzorni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja **p o d n o s i**

XI IZVJEŠTAJ O RADU NADZORNOG ODBORA KANTONALNE JAVE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2024. GODINU

Organ kontrole poslovanja u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu: Javna ustanova) je Nadzorni odbor.

Vlada Kantona Sarajevo je Rješenjem broj: 02-04-2751-13.2/20 od 06.02.2020. godine imenovala Nadzorni odbor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja u sljedećem sastavu:

1. Nenad Marilović, predsjednik
2. Fuad Durgut, član i
3. Sadiković Amela, član (iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi).

Nadzorni odbor je imenovan na mandatni period od 4 (četiri) godine.

Međutim, Vlada Kantona Sarajevo je donijela Rješenje o razrješenju Fuada Durguta, imenovanog kao člana Nadzornog odbora Javne ustanove Rješenjem broj 02-04-3512-10.1/23 od 09.02.2023. godine.

Za vršioca dužnosti člana Nadzornog odbora Javne ustanove imenovan je Adnan Mahmutović. Rješenjem Vlade Kantona Sarajevo broj 02-04-3512-10.2/23 od 09.02.2023. godine i to na period do okončanja procedure Javnog oglasa i konačnog imenovanja na mjesto člana Nadzornog odbora, a najduže na period do tri mjeseca od dana imenovanja. Od maja 2023. godine do razrješenja Nadzornog odbora isti je zasjedao i vodio sjednice sa predsjednikom i jednim članom.

U mjesecu februaru 2024. godine Nadzorni odbor je održao jednu sjednicu, razmatrao i usvojio materijal koji je bio predmet dnevnog reda te zaključio svoj četverogodišnji rad. U februaru 2024. godine Rješenjem Vlade Kantona Sarajevo broj:02-04-3936-10.2/24 od 09.02.2024. godine Nadzorni odbor je razriješen.

Vlada Kantona Sarajevo je Rješenjem broj 02-04-3936-10.3/24 od 09.02.2024. godine imenovala vršioca dužnosti predsjednika i članova Nadzornog odbora na period do okončanja procedure javnog oglasa, a najduže do tri mjeseca od dana imenovanja u sljedećem sastavu:

1. Amar Kečo, v.d. predsjednika
2. Adna Džanko, v.d. člana
3. Emir Kepeš, v.d. člana (iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi).

U mjesecu maju 2024. godine Vlada Kantona Sarajevo je Rješenjem razriješila vršioca dužnosti predsjednika i članova Nadzornog odbora te donijela Rješenje broj: 02-04-27491-29.2/24 od 09.05.2024. godine o imenovanju vršioca dužnosti predsjednika i članova Nadzornog odbora na period do okončanja procedure javnog oglasa a najduže do tri mjeseca od dana imenovanja u sljedećem sastavu:

1. Mario Vukasović, v.d. predsjednika
2. Dževad Lavić, v.d. člana
3. Denisa Dedić, v.d. člana (iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi).

Isto tako Rješenjem Vlade Kantona Sarajevo razriješen je v.d. Nadzorni odbor i imenovan je novi Nadzorni odbor. Vlada Kantona Sarajevo je donijela Rješenje broj: 02-04-46354-30.2/24 od 10.10.2024. godine o imenovanju predsjednika i članova Nadzornog odbora u sljedećem sastavu:

1. Midhad Kazaz, predsjednik
2. Adna Džanko, član

3. Emir Kepeš, član (iz reda stručnih radnika zaposlenih u Javnoj ustanovi).
Nadzorni odbor je imenovan na mandatni period od 4 (četiri) godine.

Na osnovu ovlaštenja utvrđenih odredbama Zakona o ustanovama, Pravilima Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja i Poslovníkom o radu, Nadzorni odbori su obavljali poslove iz svog djelokruga rada.

Nadzorni odbori su održavali sjednice na kojima je prisustvovao i direktor Javne ustanove Asad Jelešković, dipl.ing.polj.

U periodu od 12 mjeseci 2024. godine, Nadzorni odbori su održali ukupno **9 (devet) sjednica**.

U izvještajnom periodu Nadzorni odbor je:

1. Analizirao, prihvatio i proslijedio na dalje postupanje Upravnom odboru:

- Godišnji obračun Javne ustanove za 2024. godinu;
- Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2023. godinu s Izvještajem o radu Upravnog odbora, Izvještajem o radu Nadzornog odbora, Izvještajem o radu direktora Javne ustanove i Izvještajem o provedenim postupcima javnim nabavkama;
- Informaciju o obavljenom popisu sredstava, potraživanja i obaveza Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja na dan 31.12.2023. godine;
- Program rada Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu s pripadajućim finansijskim planom;
- Plan nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu;
- Sve izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu koje su se pripremale tokom 2024. godine;
- Izvještaj o pokrenutim i realizovanim postupcima javnih nabavki robe, usluga i radova Javne ustanove za 2024. godinu.

2. Donio:

- Odluku o konstituisanju v.d. Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja po Rješenju Vlade Kantona Sarajevo broj 02-04-3936-10.3/24 od 09.02.2024. godine;
- Poslovnik o radu v.d. Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja broj 02-181/24 od 13.03.2024. godine;
- Odluku o konstituisanju v.d. Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja po Rješenju Vlade Kantona Sarajevo broj 02-04-27491-29.2/24 od 09.05.2024. godine;
- Poslovnik o radu v.d. Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja broj: 02-568/24 od 13.06.2024. godine;
- Odluku o konstituisanju Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja po Rješenju Vlade Kantona Sarajevo broj 02-04-46354-30.2/24 od 10.10.2024. godine;
- Poslovnik o radu Nadzornog odbora Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja broj: 02-1198/24 od 22.11.2024. godine;

Razmatrane i prihvaćene materijale Nadzorni odbor je uputio na dalju proceduru Upravnom odboru.

Na svojim sjednicama Nadzorni odbor pored analiziranja i razmatranja gore pobrojanog materijala donosio je odluke, zaključke, saglasnosti, zapisnike sa sjednica i dr.

Napominjemo da Javna ustanova posluje putem Jedininstvenog računa Trezora Kantona Sarajevo te da se svi računovodstveni poslovi obavljaju putem Ministarstva finansija Kantona Sarajevo.

**Predsjednik
Nadzornog odbora**

Midhad Kazaz, s.r.

Broj: 02- _____-2/25

Sarajevo, _____2025. godine

U skladu sa članom 32. Zakona o ustanovama i odredbi Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i Izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija, direktor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja **p o d n o s i**

XII IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2024. GODINU

Organ rukovođenja u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu: Javna ustanova) je direktor.

Upravni odbor je uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona Sarajevo donio Odluku broj: 01-459/21 od 19.07.2021. godine o imenovanju Asada Jeleškovića za direktora Javne ustanove na mandatni period od 4 (četiri) godine.

Direktor Javne ustanove je poduzimao aktivnosti na realizaciji kako programskih aktivnosti tako i vanprogramskih aktivnosti koje proizlaze iz djelokruga rada Javne ustanove, te je kontinuirano pratio, usmjeravao i vršio kontrolu izvršenja radnih zadataka svih radnika pri čemu je vodio računa o utvrđivanju problema, vršio analizu alternativnih rješenja, kao i selekciju najboljih rješenja kao osnovu za provođenje poslovnih akcija Javne ustanove.

U izvještajnom periodu su se obavljali poslovi utvrđeni Zakonom o ustanovama i Pravilima Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja, a to su:

1. organizacija rada i rukovođenje radom Javne ustanove;
2. prisustvo svim sjednicama Upravnog i Nadzornog odbora;
3. izvršavanje odluke i zaključaka Upravnog odbora i Nadzornog odbora;
4. pripremanje planova, programa, informacija i izvještaja, te dostavljanja na razmatranje, utvrđivanje i prihvatanje Upravnom odboru i Nadzornom odboru;
5. zastupanje i predstavljanje Javne ustanovu prema trećim licima;
6. zaključivanje ugovora i sporazuma;
7. organizovanje i usklađivanje procesa rada, predlaganje poslovne politike Javne ustanove;
8. saradnja s lokalnim zajednicama, stručnim i drugim organizacijama;
9. briga o finansijskom poslovanju;
10. saradnja sa zaštićenim prirodnim područjima iz BiH i regiona.
11. Također direktor je u okviru svojih ovlaštenja odlukom odredio i imenovao osobe zadužene za provođenje procedura prijava korupcije i nedozvoljenih radnji.

U skladu s nadležnostima, tokom izvještajnog perioda organ rukovođenja je donosio različite odluke, rješenja, zatim potpisivao ugovore, sporazume, memorandum o saradnji koji su bili od interesa za cjelokupni rad Javne ustanove.

Proveden je veliki broj postupaka javnih nabavki, pri čemu su zaključivani ugovori o nabavci robe, ustupanju usluga i izvođenju radova koji su neophodni za kontinuirano obavljanje poslova za djelokrug rada Javne ustanove. Tokom provođenja zakonskih postupaka javnih nabavki bitno je napomenuti da je u izvještajnom periodu nije bilo uloženi žalbi na postupke javnih nabavki.

Direktor je u izvještajnom periodu započeo aktivnosti na provođenju plana rodne ravnopravnosti, te je potpisao Odluku o politici nulte tolerancije prema djelima seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja po osnovu spola.

Tokom 2024. godine direktor je gostovao i davao intervjue u svrhu promocije zaštićenih prirodnih područja na različitim tv i radio stanicama, ali i drugim medijima štampanog i elektronskog karaktera. Direktor je pokrenuo službenu Facebook i Instagram stranicu Javne ustanove kao i YouTube kanal. Sve navedene aktivnosti su doprinijele podizanju i razvoju ekološke svijesti šire društvene zajednice o

značaju zaštićenih područja, kao i pružanju relevantnih informacija posjetiocima o ljepotama zaštićenih područja te njihovoj odluci da ih dođu posjetiti.

Također je prisustvovo seminarima, radionicama i okruglim stolovima i panel-diskusijama.

Kontinuirano je ostvarivana saradnja s načelnicima općina koje gravitiraju zaštićenim prirodnim područjima, a posebno je ostvarena uspješna saradnja s Općinom Ilidža, Općinom Ilijaš, Općinom Stari Grad i Općinom Centar. Pokretane su inicijative zajedničkog finansijskog ulaganja u unapređenje zaštićenih područja.

Također, ostvarena je uspješna saradnju s organima uprave i upravnim organizacijama na federalnom i kantonalnom nivou, kantonalnim komunalnim i javnim preduzećima, visokoškolskim ustanovama, lokalnim stanovništvom zaštićenih područja i ostalim pravnim licima, te i nacionalnim parkovima i parkovima prirode iz BiH i regije, Turističkom zajednicom Kantona Sarajevo, fondacijama, udruženjima, institutima.

U izvještajnom periodu direktor je redovno informisao o zaključcima kako Upravnog odbora, tako i Nadzornog odbora, kao i o svakodnevnim dešavanjima resorno ministarstvo.

Na kraju se može zaključiti da je direktor svojim nesebičnim zalaganjem i vođenjem poslovne politike unaprijedio, afirmisao i poslovanje Javne ustanove, a kao najbolji pokazatelj poslužit će podatak o ostvarenim vlastitim prihodima od prodaje ulaznica i karti u zaštićena prirodna područja gdje se zvanično vrši naplata ulaza, te ambijentalnom uređenju lokaliteta Stojčevac, kao i drugim projektima realizovanim na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

DIREKTOR

Asad Jelešković, dipl. ing. polj.

Broj: 03-_____-3/25

Sarajevo, _____.2025. godine

U skladu sa članom 32. Zakona o ustanovama i odredbi Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i Izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija, direktor Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja **p o d n o s i**

XIII IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA ZA 2024. GODINU

Imajući u vidu elemente i pokazatelje navedene u finansijskom planu za 2024. godinu, predlažemo Izvještaj o realizaciji prihoda i rashoda za 2024. godinu. Slijedi prikaz planiranih i ostvarenih prihoda i planiranih i ostvarenih rashoda.

Osnov za izradu Izvještaja o finansijskom poslovanju Javne ustanove čine obaveze utvrđene Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/12).

Finansijsko poslovanje Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja u 2024. godini obavljalo se u skladu sa Finansijskim planom za 2024.godinu, Planom javnih nabavki za 2024. godinu, i usvojenim Budžetom Kantona Sarajevo za 2024.godinu.

U toku dvanaest mjeseci, za 2024. godinu finansijsko poslovanje Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja izvršavano je na osnovu Zakona o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za 2024. godinu.

U 2024. godine vršene su izmjene u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, a na osnovu Odluka vlade Kantona Sarajevo odnosno premijera Kantona Sarajevo te je izvršen unos razgraničenih transfera, koji su ostvareni u periodu 01.01. - 31.12.2023. godine, a nisu utrošeni, kao i prihoda i transfera neutrošenih iz prethodnih godina. Također je na isti način izvršen unos ostvarenih transfera koji nisu bili planirani Finansijskim planom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za tekuću godinu kao i više naplaćenih vlastitih prihoda u odnosu na planirana.

Nakon donesenih odluka i izvršenih unosa

- razgraničenja,
- ostvarenih vlastitih prihoda koji su viši od planiranih,
- doznačenih kapitalnih i tekućih transfera drugih nivoa vlasti
- i namjenskih sredstava

u ukupnom iznosu od 1.712.275 KM ukupni Finansijski plan Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja na kraju 2024. godine iznosio je 5.190.290 KM.

○ PRIHODI

Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja za izvještajni period 01.01.-31.12.2024. godine je ostvarila ukupno 2.097.905,00 KM prihoda. Od ukupno ostvarenih prihoda u 2024. godini 2.077.144 KM odnosi se na neporezne prihode, dok se iznos od 20.761 KM odnosi na kapitalne i tekuće transfere ostvarene u toku 2024. godine. Ukupno ostvareni prihodi su za 178,51 % viši u odnosu na ostvarene prihode u 2023. godini (tabela ispod).

Tabela 1: Pregled prihoda ustanove za 2024. godinu

Ekonomski kod			Naziv stavke	Zakonski Budžet za 2024 godinu	Zakonski Budžet za 2024 godinu/unosi razgraničenja	Ukupno ostvareno za period 01.01.- 31.12.2024	Ukupno ostvareno za period 01.01.- 31.12.2023	Index 3/2	Index 3/4
				1	2	3	4	5	6
			I+II UKUPNA SREDSTVA	3.478.015	5.190.290	2.097.905	1.175.232	40,42	178,51
			I PRIHODI IZ TEKUĆE GODINE	3.478.015	5.190.290	2.097.905	1.175.232	40,42	178,51
710000			PRIHODI OD POREZA	2.214.354	2.256.605	0	0	0,00	0,00
			Prihodi iz Budžeta Kantona Sarajevo za tekuće izdatke	2.214.354	2.256.605	0	0	0,00	0,00
			Prihodi iz Budžeta Kantona Sarajevo za tekuće izdatke	2.214.354	2.256.605			0,00	0,00
720000			NEPOREZNI PRIHODI	1.100.000	2.546.869	2.077.144	926.940	81,56	224,09
	722300		Prihod resornog ministarstva za realizaciju planova upravljanja	0	521.869	37.622	0	7,21	0,00
		722320	Prihod resornog ministarstva za realizaciju planova upravljanja		521.869	37.622		7,21	0,00
	722600		Prihodi od pružanja javnih usluga i vlastiti javni prihodi	1.100.000	2.025.000	2.039.522	926.940	100,72	220,03
		722641	Vlastiti javni prihodi od iznajmljivanja	22.000	22.000	18.089		82,22	0,00
		722651	Vlastiti javni prihodi od prodaje usluga, pristupa i korištenja	3.000	3.000	1.268		42,27	0,00
		722655	Vlastiti javni prihodi od distribucije i prodaje pisanih, foto i video publikacija i materijala, obrazaca	5.000	5.000	2.030		40,60	0,00
		722659	Vlastiti javni prihodi od ostalih aktivnosti	1.070.000	1.995.000	2.018.135	926.940	101,16	217,72
730000			TEKUĆI TRANSFERI (TRANSFERI I DONACIJE)	163.661	386.816	20.761	248.292	5,37	8,36
	731100		Primljeni tekući transferi od inostranih vlada	0	0	0	205.488	0,00	0,00
		731111	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada				205.488	0,00	0,00
		731121	Primljeni tekući transferi od međunarodnih organizacija					0,00	0,00
	732100		Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	126.661	346.210	20.761	35.000	6,00	59,32
		732112	Primljeni tekući transferi od Federacije		180.433	20.761	35.000	11,51	59,32
		732114	Primljeni tekući transferi od Kantona	126.661	126.661			0,00	0,00
		732116	Primljeni tekući transferi od Općina		39.116			0,00	0,00
	733100		Donacije	17.000	20.606	0	7.804	0,00	0,00
		733112	Donacije od pravnih lica	17.000	20.606	0	7.804	0,00	0,00
	742100		Primljeni kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti	20.000	20.000	0	0	0,00	0,00
		741111	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	20.000	20.000			0,00	0,00
		742112	Primljeni kapitalni transferi od Federacije					0,00	0,00
		742114	Primljeni kapitalni transferi od Kantona					0,00	0,00
		742116	Primljeni kapitalni transferi od Općina					0,00	0,00

Vlastiti prihodi

Vlastiti prihodi ostvareni su u ukupnom iznosu 2.039.522 KM, što je za 0,72% više u odnosu na planirana sredstva i za 120,03% više u odnosu na ostvarene vlastite prihode prošle godine ili izraženo u apsolutnom iznosu više za 1.112.582 KM. Od ukupno ostvarenih vlastitih prihoda najveći dio sredstava ostvaren je od prodaje ulaznica u području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" kao i ulaznica u područje Zaštićenog pejzaža "Bijambare", dok je dio prihoda ostvaren od pruženih usluga iz sadržaja koje se pružaju posjetiocima na području ZP „Bijambare“ odnosno od prodaje karti za turistički voz na elektro pogon, ulaznica u bijambarsku pećinu i iznajmljivanja poslovnog prostora na području ZP „Bijambare“.

S obzirom da je Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja u proteklom periodu izvršila rekonstrukciju i uređenje većine lokaliteta kojim upravlja i obogatila sadržaj na istim, to je doprinijelo povećanju broja posjetilaca u toku 2024 godine, što je i najveći razlog povećanja ostvarenja vlastitih prihoda u 2024. godini. Važno je istaći da je zbog visokih inflatornih skokova koji su se odrazili na povećanje troškova usluga, na osnovu Odluke vlade Kantona Sarajevo, Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja povećala cijenu ulaznica što je dijelom razlog povećanja ostvarenih prihoda u toku 2024. godine, uz već pomenuto povećanje broja posjetitelja kao i uvođenje novih sistema naplate usluga i kontrole naplate karata.

Pored vlastitih prihoda u okviru neporeznih prihoda, Ustanova je u toku 2024. godine ostvarila ukupno 521.869 KM namjenskog prihoda od Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša i Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, koja su isključivo namijenjena za realizaciju akcionih planova iz planova upravljanja zaštićenih prirodnih područja. Od ukupno ostvarenih namjenskih prihoda iznos od 230.000,00 KM odnosi se na namjenske prihode ostvarene u toku 2024. godine, dok se iznos od 291.869 KM odnosi na razgraničene namjenske prihode iz 2023. godine. Od ukupno namjenskih prihoda u toku 2024. godine, utrošeno je 37.622 KM te je navedeni iznos i prikazan kao ukupni iznos ostvarenih namjenskih prihoda u 2024. godini. Ostatak neutrošenih namjenskih prihoda u iznosu od 484.247 KM je u skladu sa namjenom i u cilju njihove realizacije po projektima je razgraničen u Budžet Kantona Sarajevo za 2025. godinu te u skladu s tim isti nisu ni prikazani kao ostvareni prihod 2024. godine.

Primljeni tekući i kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti

Ova sredstva obuhvataju tekuće i kapitalne transfere drugih nivoa vlasti koji su dodijeljeni za realizaciju određenih projekata, kao i transfere inozemnih vlada i međunarodnih organizacija. Namjena ovih sredstava je unaprijed određena od strane njihovog uplatioca, te se ne mogu koristiti u druge svrhe. U toku 2024. godine KJU za zaštićena prirodna područja je ostvarila ukupno 489.329,00 KM transfera. Od ukupno ostvarenih transfera iznos od 269.780,00 KM odnosi na kapitalne transfere ostvarene u toku 2024 godine, dok se iznos od 219.549 KM odnosi na razgraničene transfere iz 2023. godine.

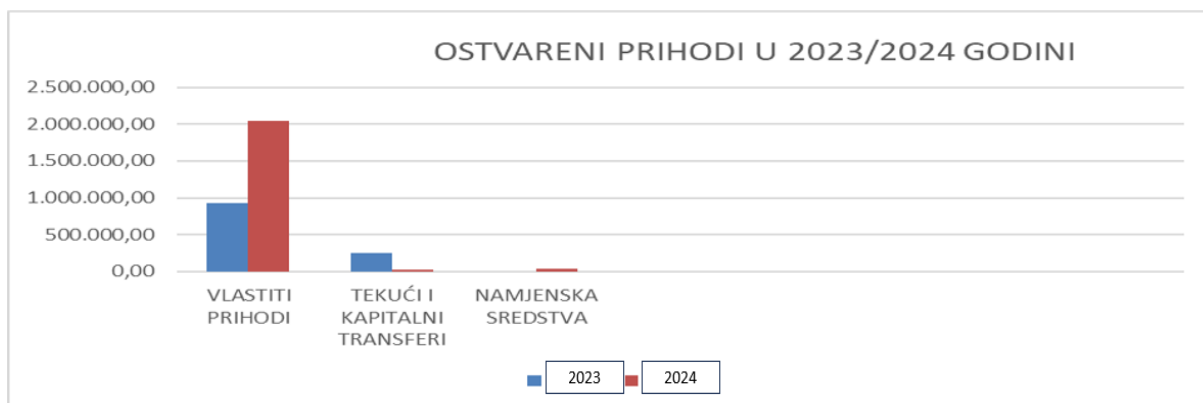
Od ukupnog iznosa doznačenih transfera u toku 2024. godine, iznos od 230.664 KM se odnosi na kapitalni transfer Federacije BiH, dok se iznos od 39.116,00 KM odnosi na kapitalne transfere primljene od općina. Kapitalni transferi koji su doznačeni KJU za zaštićena prirodna područja odnose se na kapitalne investicije Ustanovi kao nosiocu realizacije kapitalnih projekata. Između ostalog najviše sredstava je doznačeno za projekte

- Upravljanje otpadom na zaštićenim područjima,
- Projekat ekološke rekultivacije i revitalizacije površine na ZP „Bentbaša“,
- Projekat uspostave kontinuiranog monitoringa livadskih ekosistema na području SP „Skakavac“ i ZP „Bijambare“.

Prema računovodstvenim pravilima, primljeni transferi i donacije iskazuju se kao prihod u periodu kada se iskazuje realizacija (rashod) po osnovu trošenja ovih sredstava. S obzirom da do kraja 2024. godine projekti koji se dijelom finansiraju iz sredstava transfera nisu realizovani u potpunosti i da se realizacija istih nastavlja u 2025. godini, neutrošeni dio doznačenih sredstava se razgraničio u Budžet Kantona Sarajevo za 2025. godinu odnosno u Finansijski plan KJU za zaštićena prirodna područja. Prema navedenom, od ukupno 489.329,00 KM ostvarenih tekućih i kapitalnih transfera u toku 2024. godine, utrošeno je 20.761 KM te je navedeni iznos i prikazan kao ukupni iznos ostvarenih transfera u 2024. godini. Ostatak neutrošenih transfera u iznosu od 468.569 KM je u skladu sa namjenom i u cilju njihove realizacije po projektima, razgraničeni u Budžet Kantona Sarajevo za 2025. godinu te u skladu s tim isti nisu ni prikazani kao ostvareni prihod 2024. godine. Važno je istaći da je KJU za zaštićena prirodna područja u 2024. godini u odnosu na izvještajni period 2023. godine ostvarila više transfera i da se svake godine bilježi tendencija rasta ovih prihoda.

Shodno navedenom, može se konstatovati da se 53% ukupnih rashoda u izvještajnom periodu odnosi na sredstva ostvarena kao vlastiti prihod KJU za zaštićena prirodna područja dok se preostali dio finansira iz budžetskih sredstva koja su obezbijeđena od strane osnivača tj Kantona Sarajevo.

Grafički prikaz ostvarenih prihoda u 2023/2024 godina

Grafikon 1: prikaz povećanja rasta vlastitih prihoda u toku 2024. godine (2.039.522 KM) u odnosu na vlastite prihode ostvarene u 2023.godini (926.940 KM).

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

RASHODI I IZDACI

Raz	Glava	Potroška jedinica	Ekon.kod	Sub-analitika	Funkcija	OPIS	Zakonski Budžet za 2024 godinu	Zakonski Budžet za 2024 godinu/unosi razgraničenja	Izvršenje budžeta 01.01.-31.12.2024	Izvršenje budžeta 01.01.-31.12.2023	index 3/2	Indeks 3/4	
							1	2	3	4	5	6	
						Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja							
						I UKUPNO TEKUĆI IZDACI ORGANA UPRAVE (611000+612000+613000)	3.050.854	3.380.418	2.895.692	2.344.449	85,66	123,51	
33	01	0003	33010003	611000		Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.958.020	1.938.997	1.643.764	1.395.568	84,77	117,78	
33	01	0003	33010003	611100		Bruto plaće i naknade plaća	1.703.614	1.579.774	1.312.176	1.159.069	83,06	113,21	
33	01	0003	33010003	611200		Naknade troškova zaposlenih	254.406	359.223	331.588	236.499	92,31	140,21	
33	01	0003	33010003	611200	YBA001	054F	Naknade troškova prevoza na posao i s posla	52.207	54.091	42.091	36.909	77,82	114,04
33	01	0003	33010003	611200	YBA002	054F	Naknade za topli obrok	162.140	197.925	197.873	156.744	99,97	126,24
33	01	0003	33010003	611200	YBA003	054F	Naknade za regres za godišnji odmor	22.319	61.267	47.180	35.304	77,01	133,64
33	01	0003	33010003	611200	YBA004	054F	Otpremnine zbog odlaska u penziju	9.500	11.300	10.720	0	94,87	0,00
33	01	0003	33010003	611200	YBA005	054F	Naknade u slučaju smrti i teže invalidnosti	8.240	34.640	33.724	7.542	97,36	447,15
33	01	0003	33010003	612000		Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	178.879	180.610	178.868	143.197	99,04	124,91	
33	01	0003	33010003	612100	054F	Doprinosi poslodavca	178.879	180.610	178.868	143.197	99,04	124,91	
33	01	0003	33010003	613000		Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	913.955	1.260.811	1.073.060	805.684	85,11	133,19	
33	01	0003	33010003	613100	054F	Putni troškovi	15.000	29.000	7.211	4.679	24,86	154,11	
33	01	0003	33010003	613200	054F	Izdaci za energiju	33.433	39.933	27.808	20.753	69,64	133,99	
33	01	0003	33010003	613300	054F	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	49.000	49.000	40.076	34.250	81,79	117,01	
33	01	0003	33010003	613400	054F	Nabavka materijala i sitnog inventara	38.000	74.000	70.470	60.345	95,23	116,78	
33	01	0003	33010003	613500	054F	Izdaci za usluge prevoza i goriva	58.000	60.550	50.311	44.848	83,09	112,18	
33	01	0003	33010003	613600	054F	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	49.000	55.700	49.239	44.754	88,40	110,02	
33	01	0003	33010003	613700	054F	Izdaci za tekuće održavanje	200.700	258.785	248.611	86.823	96,07	286,34	
33	01	0003	33010003	613800	054F	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	15.488	19.094	8.887	11.287	46,54	78,74	
33	01	0003	33010003	613900		Ugovorene i druge posebne usluge	455.334	674.749	570.447	497.945	84,54	114,56	
33	01	0003	33010003	613900	054F	Ugovorene i druge posebne usluge	440.400	637.807	552.920	484.395	86,69	114,15	
33	01	0003	33010003	613900	YBK001	054F	Posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda	5.434	5.442	5.441	4.369	99,99	124,55
33	01	0003	33010003	613900	YBK002	054F	Posebna naknada za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	9.500	31.500	12.086	9.181	38,37	131,64
						II UKUPNO TEKUĆI TRANSFERI (614000)	100	4.850	4.719	12.126	97,31	38,92	
33	01	0003	33010003	614000		TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	100	4.850	4.719	12.126	97,31	38,92	
33	01	0003	33010003	614800		Drugi tekući rashodi	100	4.850	4.719	12.126	97,31	38,92	
33	01	0003	33010003	614800	054F	Drugi tekući rashodi	100	4.850	4.719	12.126	97,31	38,92	
						III UKUPNO KAPITALNI TRANSFERI (615000)	40.000	120.000	120.000	0	100,00	0,00	
33	01	0003	33010003	615000		KAPITALNI TRANSFERI	40.000	120.000	120.000	0	100,00	0,00	
33	01	0003	33010003	615100		Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima	40.000	120.000	120.000	0	100,00	0,00	
33	01	0003	33010003	615100	054F	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima	40.000	120.000	120.000	0	100,00	0,00	
						V UKUPNO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (821000)	387.061	1.685.022	931.839	498.604	55,30	186,89	
33	01	0003	33010003	821000		Izdaci za nabavku stalnih sredstava	387.061	1.685.022	931.839	498.604	55,30	186,89	
33	01	0003	33010003	821100	054F	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.000	1.000	0	0	0,00	0,00	
33	01	0003	33010003	821200	054F	Nabavka građevina	1.000	100.000	85.760	0	85,76	0,00	
33	01	0003	33010003	821300	054F	Nabavka opreme	132.000	857.640	569.220	185.093	66,37	307,53	
33	01	0003	33010003	821600	054F	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	253.061	726.382	276.859	313.511	38,11	88,31	
						Ukupno za:Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja	3.478.015	5.190.290	3.952.250	2.855.179	76,15	138,42	

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

Realizacija rashoda iz Budžeta Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja u izvještajnom periodu od 01.01.-31.12.2024. godine vršila se u skladu sa usvojenim Budžetom.

Ukupni rashodi i izdaci u Budžetu Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu planirani su u iznosu od 5.190.290 KM. U izvještajnom periodu od 01.01. do 31.12.2024. godine izvršeni su rashodi u iznosu od 3.952.250 KM, ili 76,15 % u odnosu na plan. Izvršenje rashoda i izdataka u periodu 2024. godine je za 38,42%, više u odnosu na izvršenja rashoda za isti izvještajni period 2023. godine.

Tabela 2: Ukupno realizovani rashodi i izdaci

R/b	Ek.kod	OPIS	Zakonski Budžet "Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja" za 2024. godinu	Zakonski Budžet "Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja" za 2024. godinu unosi	Izvršenje budžeta 01.01.- 31.12.2024	Izvršenje budžeta 01.01.- 31.12.2023	index 3/2	Indeks 3/4
			1	2	3	4	5	6
	I	I TEKUĆI RASHODI (A+B+C)	3.050.954	3.385.268	2.900.411	2.356.575	85,68	123,08
	A	Plaće, naknade i doprinosi (od 1 do 3)	2.136.899	2.119.607	1.822.632	1.538.765	85,99	118,45
1	611100	Bruto plaće i naknade	1.703.614	1.579.774	1.312.176	1.159.069	83,06	113,21
2	611200	Naknade troškova zaposlenih	254.406	359.223	331.588	236.499	92,31	140,21
3	612100	Doprinos poslodavca	178.879	180.610	178.868	143.197	99,04	124,91
	B	Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)	913.955	1.260.811	1.073.060	805.684	85,11	133,19
4	613100	Putni troškovi	15.000	29.000	7.211	4.679	24,86	154,11
5	613200	Izdaci za energiju	33.433	39.933	27.808	20.753	69,64	133,99
6	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	49.000	49.000	40.076	34.250	81,79	117,01
7	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	38.000	74.000	70.470	60.345	95,23	116,78
8	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	58.000	60.550	50.311	44.848	83,09	112,18
9	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	49.000	55.700	49.239	44.754	88,40	110,02
10	613700	Izdaci za tekuće održavanje	200.700	258.785	248.611	86.823	96,07	286,34
11	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	15.488	19.094	8.887	11.287	46,54	78,74
12	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	455.334	674.749	570.447	497.945	84,54	114,56
	C	Tekući transferi (13)	100	4.850	4.719	12.126	97,31	38,92
13	614800	Drugi tekući rashodi	100	4.850	4.719	12.126	97,31	38,92
	II	KAPITALNI TRANSFERI I IZDACI (D+E)	427.061	1.805.022	1.051.839	498.604	58,27	210,96
	D	Kapitalni transferi (14)	40.000	120.000	120.000	0	100,00	0,00
14	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	40.000	120.000	120.000	0	100,00	0,00
	E	Izdaci za nabavku stalnih sredstava (15+16+17+18)	387.061	1.685.022	931.839	498.604	55,30	186,89
15	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.000	1.000	0	0	0,00	0,00
16	821200	Nabavka građevina	1.000	100.000	85.760	0	85,76	0,00
17	821300	Nabavka opreme	132.000	857.640	569.220	185.093	66,37	307,53
18	821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	253.061	726.382	276.859	313.511	38,11	0,00
		RASHODI I IZDACI I+II	3.478.015	5.190.290	3.952.250	2.855.179	76,15	138,42

Plaće i naknade troškova zaposlenih

Zakonskim budžetom Kantona Sarajevo za 2024. godinu, sredstva za bruto plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinose poslodavca su planirani i isplaćivani na osnovu važećih propisa i prema postojećoj strukturi zaposlenih. U okviru rashoda i izdataka za bruto plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinosa nalaze se naknade za prevoz sa posla i na posao, naknade za topli obrok, regres za godišnji odmor, otpremnine zbog odlaska u penziju, kao i pomoći u slučaju smrti ili teže bolesti. Od ukupno planiranih 2.119.607 KM, izvršeno je 1.822.632 KM, ili 85,99% od plana, što je za 18,45% više u odnosu na isti izvještajni period prošle godine. Od ukupno planiranih 180.610 KM na poziciji doprinosi poslodavca izvršeno je 178.868 KM ili 99,04% od planiranog. Razlog porasta troškova za plaće, naknade zaposlenih i doprinosa je zbog činjenice da je zbog inflatornih skokova cijena došlo i do povećanja plata u 2024. godini. S obzirom da se isplata određenih naknada zaposlenih veže za prosječnu federalnu platu, rastom iste je došlo do povećanja troškova zaposlenih (topli obrok, regres, nakande za slučaj bolesti i smrti užeg člana porodice).

Prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati u 2024. godini iznosi 71 zaposlenih, a uključuje zaposlene u stalnom radnom odnosu, zaposlene na određeno vrijeme kao i zaposlene po projektima Federalnog zavoda za zapošljavanje i Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo.

Plaće direktora i uposlenika Javne ustanove obračunate su u skladu sa odredbama Pravilnika o plaćama i naknadama uposlenih u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja koji je usaglašen sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo.

Tabela 3: Bruto plaće, naknade zaposlenih i doprinosi

Ek.kod	PLATE, NAKANDE ZAPOSLENIH I DOPRINOSI	Zakonski Budžet "Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja" za 2024. godinu unosi	Izvršenje budžeta 01.01.- 31.12.2024	Izvršenje budžeta 01.01.- 31.12.2023	index 3/2	Indeks 3/4
		1	2	3	4	5
611000	Plaće, naknade i doprinosi	2.119.607	1.822.632	1.538.765	85,99	118,45
611100	Bruto plaće i naknade	1.579.774	1.312.176	1.159.069	83,06	113,21
611200	Naknade troškova zaposlenih	359.223	331.588	236.499	92,31	140,21
612100	Doprinos poslodavca	180.610	178.868	143.197	99,04	124,91

Zakonskim budžetom Kantona Sarajevo za bruto plaće i naknade zaposlenih predviđena su sredstva u iznosu od 1.579.774,00 KM a utrošeno je 1.312.176,00 KM.

Naknade troškova uposlenih planirane su u iznosu od 359.223,00 KM, a utrošeno je 331.588,00 KM i uključuju:

- troškove prevoza na posao i s posla uposlenika u iznosu od 42.091,00 KM;
- naknade za topli obrok u iznosu od 197.873,00 KM;
- naknade za regres za godišnji odmor u iznosu od 47.180,00 KM;
- otpremnina zbog odlaska u penziju u iznosu od 10.720,00 KM;
- naknada za slučaj smrti i teže invalidnosti u iznosu 33.724,00 KM.

Sve naknade su planirane prema Pravilniku o plaćama i naknadama uposlenih u Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja te prate broj uposlenih Javne ustanove.

Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge obuhvataju različite vrste troškova, tu spadaju putni troškovi, izdaci za energiju, izdaci za komunalne usluge, nabavka materijala, usluge prevoza i goriva, unajmljivanje imovine i opreme, tekuće održavanje, osiguranje, bankarske i ugovorene usluge. Izdaci za materijal i usluge su u periodu od 01.01. do 31.12.2024. godine, planirani u iznosu 1.260.811,00 KM, a u posmatranom periodu izvršeni su u iznosu od 1.073.060,00 KM, što predstavlja izvršenje 85,11% od ukupno planiranih sredstava u ove svrhe za 2024. godinu, a istovremeno su za 33,19 % veći u odnosu na isti izvještajni period 2023. godine. Do povećanja troškova je došlo zbog povećanja cijena svih usluga kao i zbog dodatnih površina koje Ustanova održava (Spomen kosturnica - Nacionalni spomenik u obuhvatu SP „Vrelo Bosne“).

Tabela 4: Struktura izvršenih izdataka za materijal i usluge

IZVRŠENJE BUDŽETA ZA PERIOD 01.01.-31.12.2024						
Ek.kod	Izdaci za materijal i usluge	Zakonski Budžet "Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja" za 2024. godinu unosi	Izvršenje budžeta 01.01.- 31.12.2024	Izvršenje budžeta 01.01.- 31.12.2023	index 3/2	Indeks 3/4
613000	OPIS	1	2	3	4	5
613100	Putni troškovi	29.000	7.211	4.679	24,86	154,11
613200	Izdaci za energiju	39.933	27.808	20.753	69,64	133,99
613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	49.000	40.076	34.250	81,79	117,01
613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	74.000	70.470	60.345	95,23	116,78
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	60.550	50.311	44.848	83,09	112,18
613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	55.700	49.239	44.754	88,40	110,02
613700	Izdaci za tekuće održavanje	258.785	248.611	86.823	96,07	286,34
613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	19.094	8.887	11.287	46,54	78,74
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	674.749	570.447	497.945	84,54	114,56
	UKUPNO	1.260.811	1.073.059	805.684	85,11	133,19

- Izdaci za putne troškove iznosili su 7.211,00 KM- sredstva na ovom ekonomskom kodu su utrošena na studijska putovanje i učešća na stručnim seminarima stručnih saradnika a povodom:
 - Prisustvo stručnom seminaru pod nazivom Tourism Think Tank 2024 – Regeneration for the Region, s ciljem da se razmjene iskustva upravljanja destinacijama na održivi način.
 - Prisustvo XXI Međunarodnom ekonomskom forumu- korporativno upravljanje- Zelena transformacija & održivo poslovanje.
 - Prisustvo na stručno- edukativnoj posjeti tokom koje je održana i 25. redovna skupština udruženja UŠIT-a.
 - Prisustvo stručnom seminaru na temu "Metode i kriteriji ocjene poslovne zrelosti organizacije, kroz samoprocjenu, primjenom FUK-a & ISO 9004:2018 & CAF europski model".
 - Prisustvo na stručnom seminaru III MEĐUNARODNI KONGRES JAVNOG SEKTORA pod nazivom „VRIJEME JE“ u organizaciji Revicon.

- Izdaci za električnu energiju iznosili su 27.808,00 KM;
- Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge iznosili su 40.076,00 KM (odnose se na izdatke za fiksni i mobilni telefon i internet, poštanske usluge, izdatke za vodu i kanalizaciju, usluge odvoza smeća sa zaštićenih prirodnih područja, usluge preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije službenih prostorija; usluge pranja Velike aleje, usluge zimskog održavanja parking-prostora na području Zaštićenog pejzaža "Trebević", usluge generalnog čišćenja i crpljenja otpadnih voda specijalnim vozilom-vomom iz šahtova bioprečistača zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorom na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenog pejzaža "Bijambare", najam i servisiranje pokretne eko wc kabine na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"-Stojčevac i Zaštićenog pejzaža "Trebević", kao i druge komunalne usluge i usluge održavanja);
- Izdaci za nabavku materijala iznose 70.470,00 KM (odnosi se na nabavku materijala i sitnog inventara za popravak i održavanje službenih prostorija i zaštićenih prirodnih područja kojima Javna ustanova upravlja, nabavku kancelarijskog materijala i tonera, nabavku materijala za potrebe očuvanja šuma - feromona za zaštitu šuma od štetnih uzročnika - šestozubog i osmozubog smrčinog potkornjaka, medicinskog alkohola, guma za službena vozila i voz na elektropogon kao i za quad, nabavka, službenih uniformi, obuće i HTZ opreme za uposlenike Javne ustanove, kompjuterskog materijala, hrane za životinje, materijala za čišćenje i održavanje službenih prostorija i objekata na zaštićenim prirodnim područjima, nabavka vreća za odlaganje smeće s ciljem održavanja higijene zaštićenih područja i službenih prostorija, nabavka rasadnog cvijeća za Vrelo Bosne i Bijambare, nabavka boje i platna povodom održavanja slikarske kolonije na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" a s ciljem promocije Javne ustanove i zaštićenih područja kojima upravlja);
- Izdaci za usluge prevoza i goriva iznosili su 50.311,00 KM (izdaci se odnose na nabavku benzina, dizel goriva, plina i motornog ulja za službena vozila, goriva za traktore, kosilice, trimere i motorne pile; usluge prevoza traktora i priključnih vozila sa zaštićenih prirodnih područja na tehnički pregled, usluge prevoza službenog vozila /šlep služba/ na popravak, usluge prevoza voza na elektro pogon sa Zaštićenog pejzaža "Bijambare" na popravak, usluge prevoza srednjih škola na zaštićena prirodna područja s ciljem njihovog učestvovanja na manifestacijama organizovanim povodom obilježavanja značajnih ekoloških datuma, usluge tehničkog pregleda i registracije službenih vozila);
- Za usluge unajmljivanja imovine, opreme i nematerijalne imovine utrošeno je 49.239,00 KM (odnosi se na godišnji zakup službenih prostorija od strane KJP "Sarajevo - šume" d.d. i zakup poslovnih prostorija- kancelarija u prostorijama Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo);
- Izdaci za tekuće održavanje iznosili su 248.610,88 KM, a odnose se na: nabavku materijala i usluge popravke i održavanja službenih prostorija i pratećih objekata na zaštićenim prirodnim područjima, nabavku materijala i usluge popravke i održavanja službenih vozila, quad vozila i voza na elektro pogon, nabavka materijala i usluge popravke i održavanja opreme u službenim prostorijama i na zaštićenim područjima (rezervni dijelovi za trimere, motorne pile, kosačice, računare i računarsku opremu, fiskalne kase), nabavku boja za farbanje ograda, klupa i kanti za otpad, nabavku soli za posipanje puteva, nabavku materijala za popravak i održavanje cesta, nabavku ivičnjaka, nabavku elektromaterijala i usluge popravke elektroinstalacione opreme, usluge servisa bioprečistača na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i Zaštićenog pejzaža "Bijambare", usluge periodičnog pregleda i izdavanje upotrebnih dozvola za radne mašine koje se koriste u Javnoj ustanovi, usluge popravke i održavanja drvenog mobilijara na zaštićenim prirodnim područjima, usluge mašinskog održavanja pješačkih staza, putnih komunikacija i propusta unutar zaštićenih prirodnih područja, uređenje i održavanje velikog parka spomen-kosturnica-Nacionalni spomenik u obuhvatu SP „Vrelo Bosne“. Takođe sa ovoga konta isplaćen je dio usluga za provedene aktivnosti u sklopu projekta vegetacione sanacije i rekultivacije površine na ZP „Bentbaša“, a sredstva za iste obezbijeđena su putem projekta prema Federalnom ministarstvu okoliša i turizma;

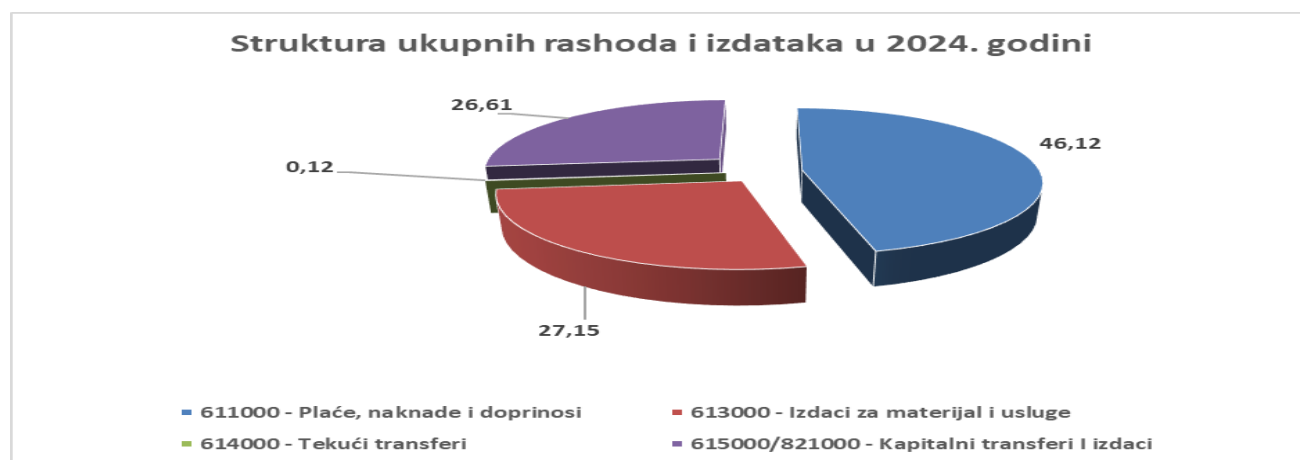
- Za izdatke osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa utrošeno je 8.887,03 KM i odnosi se na kolektivno osiguranje radnika za 2024. godinu od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) za vrijeme rada i u slobodno radno vrijeme, tokom 24 sata bez vremenskog i prostornog ograničenja; usluge osiguranja od AO i kasko osiguranja službenih vozila, usluge osiguranja od AO traktora sa priključcima, quada i turitičkog voza na elektro pogon, osiguranje imovine i izdatke za bankarske usluge tj. provizije).

Za ugovorene i druge posebne usluge u 2024. godini utrošeno 570.447,39 KM i to:

- Za usluge medija utrošeno je ukupno 6.197,00 KM i to na usluge unapređenja nastupa na društvenim mrežama u svrhu vidljivosti i promocije zaštićenih prirodnih područja, usluge objavljivanja teksta u izdanju publikacije "Sarajevo navigator", usluge izrade i provođenja promotivnih aktivnosti Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja na Kantonalnoj televiziji;
- Za usluge štampanja utrošeno je 25.717,48 KM (uključuje usluge kolor štampe na plastičnim tablama - informativnim panoima, štampa brošura u promotivne svrhe, usluge grafičkog dizajna i promotivnog materijala za zaštićena prirodna područja. Ustanova je u protekloj godini imala potrebu za nabavkom usluga promotivnog materijala, edukativnih tabli i grafičkog dizajna. Sve ovo igra ključnu ulogu u promociji zaštite prirode i podizanju ekološke svijesti, jer omogućuje učinkovitu komunikaciju s različitim ciljnim grupama, širenje važnih poruka i motiviranje na akciju. Ovi materijali su od izuzetne važnosti radi slijedećeg: vizualna privlačnost i pažnja, edukacija i informisanje, dostupnost i jednostavnost razumijevanja, inspiracija za djelovanje, podizanje ekološke svijesti u zajednici te pozitivna percepcija i angažman. Kombinacija edukativnih tabli, promotivnih materijala i grafičkog dizajna učinkovito doprinosi boljoj informisanosti, angažmanu i promjeni ponašanja koje su ključne za dugoročnu zaštitu okoliša. S obzirom na izazove u zaštiti prirode sa kojima se svakodnevno suočavamo ovakvi materijali su nezaobilazan alat u nastojanju da se šira javnost uključi u održivo upravljanje zaštićenim područjima);
- Izdaci za usluge reprezentacije u iznosu od 5.426,60 KM odnose se na ugostiteljske usluge povodom organizovanja sastanka i radionica sa partnerima po odobrenim međunarodnim i domaćim projektima, nabavku bezalkoholnih napitaka i kafe povodom održavanja sastanaka sa poslovnim partnerima u službenim prostorijama Ustanove, nabavku novogodišnjih paketića za djecu uposlenika Ustanove; usluge organizovanja poslovnog događaja povodom prezentacije ostvarenih rezultata rada Javne ustanove, sendviče i sokove za učenike srednjih i osnovnih škola koji učestvuju na manifestacijama organizovanim povodom obilježavanja značajnih ekoloških datuma;
- Izdaci za ostale stručne usluge iznosili su 125.892,53 KM, a odnose se na:
 - Usluge obilježavanja prostorno-uređajnih jedinica na području ZP "Bijambare",
 - Usluge obnove šumskih progala nastalih uslijed posljedice prenamnožavanja potkornjaka smrče na području ZP "Bijambare",
 - Usluge sanacije i primjene uzgojnih mjera na stablima na području SP "Vrelo Bosne",
 - Usluge održavanja digitalne turističke aplikacije Sarajevo Outdoor routes,
 - Usluge zdravstvene zaštite životinjskih vrsta na zaštićenim prirodnim područjima,
 - Usluge geodetskog snimanja na zaštićenim područjima,
 - Usluge plana reintrodukcije i reintrodukcija divlje orhideje-Gospina papučica,
 - Usluge edukacije za certificiranje zelene destinacije,
 - Usluge izrade glavnog projekta montažnog slobodnostojećeg objekta sa pripadajućim enterijerom "Prezentacijski paviljon-ZP Bijambare",
 - Usluge procjene zdravstvenog stanja šuma u zaštićenim područjima,

- Usluge izrade glavnog projekta adaptacija kancelarijskog prostora i nus prostorija u sklopu zgrade poslovnice na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne",
 - Izrada elaborata "Tekuće održavanje objekta budućeg prezentacijskog centra" na SP "Vrelo Bosne",
 - Usluge uklanjanja i kontrole babuške-*Carassius gibelio*,
 - Usluge izrade glavnog projekta ambijentalnog uređenja dijela ZP "Trebević"-lokalitet Kosmatica,
 - Usluga molekularne analize glavnih vrsta šumskog drveća,
 - Usluge izrade projektne dokumentacije na uspostavi vodovodnog sistema za vodosnabdijevanje na području ZP "Bijambare",
 - Usluge obilježavanja - prstenovanja jedinki Labuda-Cygnus olor na području SP "Vrelo Bosne",
 - Usluga genetičkog monitoringa šumskih vrsta drveća na području ZP "Trebević",
 - Izrada elaborata za postupanje s animalnim otpadom na zaštićenim područjima,
 - Usluge redizajna interpretacijskih panoa za opremanje edukativne staze unutar SP "Vrelo Bosne",
 - Izrada elaborata privremene regulacije saobraćaja u toku održavanja manifestacije biciklijada.
- Usluge objavljivanja tendera i oglasa u iznosu od 8.047,49 KM odnose se na usluge objavljivanja oglasa i konkursa za prijema radnika u radni odnos na određeno vrijeme, usluge objavljivanja obavještenja o pokrenutim postupcima javnih nabavki, usluge objavljivanja čestitki povodom državnih i vjerskih praznika, objavljivanje smrtovnica, usluge objavljivanja pravilnika,
 - Usluge stručnog obrazovanja u iznosu od 2.209,47 KM odnose se na izdatke za učešće na seminaru iz oblasti javnih nabavki, izdatke za učešće na stručnom seminaru "Novine u praktičnoj primjeni finansijskog upravljanja i kontrole (FUK), usluge obuke uposlenika iz oblasti protivpožarne zaštite, izdaci za učešće na seminaru na temu "Savjetovanje iz oblasti mobinga, disciplinska prijava, medijacija, disciplinski postupak";
 - Izdaci računovodstvenih i revizorskih usluga u iznosu od 640,00 KM odnose se na plaćanje naknade za prijem, kontrolu i ovjeru podataka računovodstvenog iskaza kao i na usluge izrade završnog računa za 2023. godinu;
 - Pravne usluge u iznosu od 6.000,00 KM odnose na advokatske usluge i usluge pružanja pravnih usluga, plaćanje advokatskih troškova utvrđenih od strane Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine;
 - Kompiuterske usluge u iznosu od 11.969,45 KM odnose se na usluge hostinga, instalacije, konfiguracije i održavanja servera, usluge extreme hosting paketa;
 - Usluge ispitivanja okoline iznosile su 5.938,65 KM i odnose se na:
 1. Usluge monitoringa vode za piće na zaštićenim prirodnim područjima;
 2. Usluge ispitivanja zemljišta na zaštićenim prirodnim područjima;
 3. Usluge ispitivanja kvaliteta (monitoring) otpadnih voda na zaštićenim prirodnim područjima;
 4. Usluge inventarizacije populacije reptila i vodozemaca- II dio;
 5. Usluge monitoringa slatkovodnih puževa na području zaštićenog pejzaža "Bijambare";
 - Izdaci za rad komisija (Upravni i Nadzorni odbor Javne ustanove, komisije za prijem u radni odnos na određeno i neodređeno vrijeme uposlenika u Javnu ustanovu, supervizori u konkursnoj proceduri za prijem u radni odnos na određeno i neodređeno vrijeme imenovani od strane Ureda za borbu protiv korupcije, komisije za tehnički prijem infrastrukturnih radova na zaštićenim područjima) iznosili su 23.450,06 KM u neto iznosu;

- Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada iznosili su 6.600,00 KM i odnose se na finansiranje naknada za rad po osnovu angažovanja osobe po ugovoru o djelu, a u skladu sa dobijenom saglasnosti resornog ministarstva;
- Za posebnu naknadu za poticanje rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom u iznosu od 12.086,25 KM;
- Za posebnu naknadu na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća utrošeno je 5.723,27 KM;
- Doprinosi za zdravstveno osiguranje iznosili su 1.192,22 KM (upravni i nadzorni odbor, komisije za prijem u radni odnos na određeno i neodređeno vrijeme uposlenika u Javnu ustanovu, supervizori u konkursnoj proceduri za prijem u radni odnos na određeno i neodređeno vrijeme imenovani od strane Ureda za borbu protiv korupcije, naknada za rad po osnovu angažovanja osobe po ugovoru o djelu, a u skladu sa dobijenom saglasnosti resornog ministarstva);
- Doprinosi za PIO na primitak od drugih samostalnih djelatnosti iznosili su 1.789,05 KM (Upravni i Nadzorni odbor, komisije za prijem u radni odnos na određeno i neodređeno vrijeme uposlenika u Javnu ustanovu, supervizori u konkursnoj proceduri za prijem u radni odnos na određeno i neodređeno vrijeme imenovani od strane Ureda za borbu protiv korupcije, naknada za rad po osnovu angažovanja osobe po ugovoru o djelu, a u skladu sa dobijenom saglasnosti resornog ministarstva);
- Porez na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti povremenog samostalnog rada iznosio je 2.862,20 KM (Upravni i Nadzorni odbor, komisije za prijem u radni odnos na određeno i neodređeno vrijeme uposlenika u Javnu ustanovu, supervizori u konkursnoj proceduri za prijem u radni odnos na određeno i neodređeno vrijeme imenovani od strane Ureda za borbu protiv korupcije, naknada za rad po osnovu angažovanja osobe po ugovoru o djelu, a u skladu sa dobijenom saglasnosti resornog ministarstva);
- Za ostale nespomenute usluge i dažbine utrošeno je 24.514,15 KM, a odnose se na sljedeće:
 - Usluge izrade glavnog projekta slobodnostojećeg montažnog objekta na ZP "Bijambare";
 - Usluge pratnje i transporta novca i drugih vrijednosti sa zaštićenih prirodnih područja na kojima se vrši naplata do ovlaštene banke;
 - Usluge fizičke zaštite ljudi i imovine na SP „Vrelo Bosne“;
 - Članarina za 2024. godinu za udruženje UŠIT;
 - Usluge nadzornog centra i po potrebi usluge intervencije;
 - Izdaci za PDV iznosili su 294.191.52 KM.

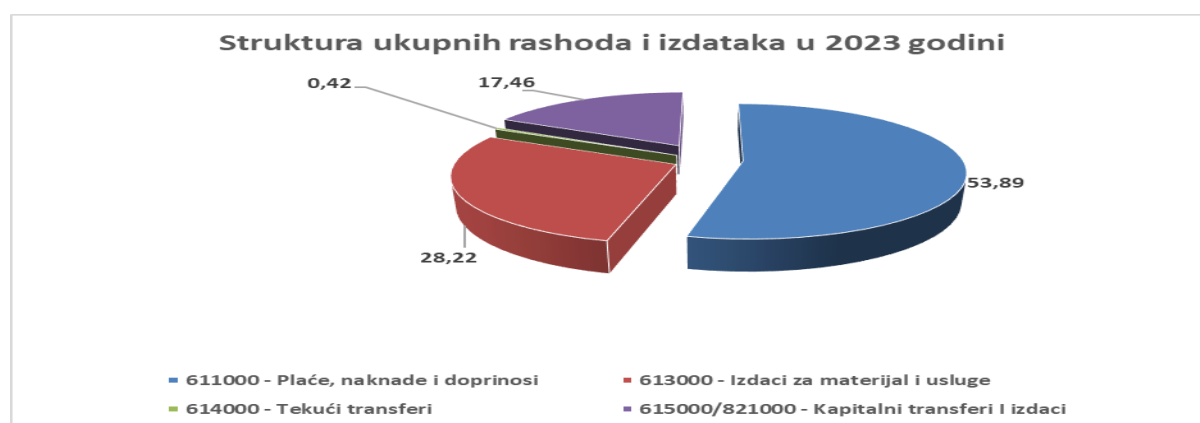

Grafikon 2: Prikaz strukture rashoda i učešće u ukupnim izdacima 2024 godine

Grafički prikaz strukture ukupnih rashoda Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu, pokazuje da izdaci za plaće, naknade zaposlenih i doprinosi učestvuju sa 46,12% i imaju najveće učešće u ukupnim rashodima. U ukupnim rashodima Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu, izdaci za materijal i usluge učestvuju sa 27,15%, zatim slijede kapitalni transferi i izdaci sa 26,61% učešća, te tekući transferi sa 0,12% učešća.

U usporedbi sa 2023. godinom može se konstatovati da povećanjem naplate vlastitih prihoda i samim tim povećanjem ukupnog Finansijskog plana Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja da se struktura ukupnih rashoda promijenila na način da Ustanova više sredstva ulaže u kapitalne investicije, te njihovo učešće u ukupnim ostvarenim rashodima je veće za 9,15% u odnosu na isti izvještajni period prošle godine.

Zbog inflatornih skokova cijena je došlo i do povećanja plata u 2024. godini, a pri tome se i isplata određenih naknada zaposlenih veže direktno za prosječnu federalnu platu, rastom iste je došlo do povećanja troškova zaposlenih (topli obrok, regres, nakande za slučaj bolesti i smrti užeg člana porodice), što se odrazilo i na ukupni porast izdataka za plaće, naknade zaposlenih i doprinose. Uprkos navedenom, procenat učešća plata, naknada zaposlenih i doprinosa u ukupnim rashodima Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja je manji za 7,77%, što ukazuje na to da je primarni cilj Ustanove ulaganje u kapitalne investicije koje su i glavni izvor prihoda iste.

Grafikon 3: Grafički prikaz strukture rashoda i učešće u ukupnim izdacima 2023. godine

Usporedbe radi, kao što se može vidjeti iz grafikona br. 2 i 3, procentalni iznos rashoda koji se odnosi na plaće, naknade i doprinose je u 2024.godini za 7,77% manji u odnosu na 2023. godinu, a istovremeno stavka koja se odnosi na kapitalne projekte koje je Ustanova realizovala u 2024. godini su za 9,15% veći u odnosu na 2023.godinu kada je u pitanju cjelokupan iznos budžeta.

Kapitalni transferi i izdaci

Finansijskim planom KJU za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu, kapitalni transferi i izdaci su planirani u iznosu 1.805.022 KM, a u periodu 01.01.-31.12.2024. godine izvršeni su u iznosu od 1.051.839 KM, odnosno 58,27% od ukupno planiranih sredstava u ove svrhe, te pomenuto izvršenje je za 110,96% veće u odnosu na izvršenje kapitalnih transfera i izdataka u istom periodu 2023. godine.

Tabela 5: Izvršenje budžeta za 2024. godinu

IZVRŠENJE BUDŽETA ZA PERIOD 01.01.-31.12.2024						
Ek.kod	KAPITALNI TRANSFERI I IZDACI	Zakoniski budžet "Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja" za 2024.	Izvršenje budžeta 01.01.- 31.12.2024	Izvršenje budžeta 01.01.- 31.12.2023	index 3/2	Indeks 3/4
		1	2	3	4	5
	KAPITALNI TRANSFERI I IZDACI (E+F)	1.805.022	1.051.839	498.604	58,27	210,96
615000	Kapitalni transferi	120.000	120.000	0	100,00	0,00
615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	120.000	120.000	0	100,00	0,00
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.685.022	931.839	498.604	55,30	186,89
821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.000	0	0	0,00	0,00
821200	Nabavka građevina	100.000	85.760	0	85,76	0,00
821300	Nabavka opreme	857.640	569.220	185.093	66,37	307,53
821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	726.382	276.859	313.511	38,11	0,00

Izvršenje kapitalnih transfera i izdataka iako ima značajan porast u odnosu na prošlu godinu, ipak još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou. Najveći razlog slabijeg izvršenja jest što najznačajniji kapitalni projekti koje realizuje KJU za zaštićena prirodna područja i koji su započeti u 2024. godini nisu završeni do kraja tekuće godine, te će se njihova realizacija nastaviti i u toku 2025. godine. Započeti kapitalni projekti bi trebali biti okončani u 2025. godini što će doprinijeti da ukupno izvršenje kapitalnih projekata bude na zadovoljavajućem nivou. Također u okviru kapitalnih projekata važno je spomenuti činjenicu da su projekti koje realizuje KJU za zaštićena prirodna područja dobili na značaju i kod drugih nivoa vlasti koji su u toku 2023. i 2024. godine doznali značajna sredstva za realizaciju istih i koju su razgraničena i prenesena u finansijski plan za 2025. godinu. Slabija realizacija kapitalnih transfera i izdataka se reflektovala i na ukupno izvršenje budžeta. Sva ulaganja vezana za kapitalne transfere i kapitalna ulaganja detaljno su obrazložena u nastavku.

821200-Nabavka građevina

Ukupni izdaci za 2024. godinu na ovom ekonomskom kodu iznosili su 85.759,83 KM i uključuju:

821221-Vanjska rasvjeta, pločnici i ograde- 85.759,83 KM (nabavka, isporuka i ugradnja drvene pješačke platforme na ZP "Bijambare").

821300- Nabavka opreme

Ukupni izdaci za 2024. godinu na ovom ekonomskom kodu iznosili su 569.220,18 KM i uključuju:

- 821311- Namještaj- 3.880,00 KM (nabavka kancelarijskih stolica, stolova i komodica za službene prostorije, za naplatne kućice i ladice za čuvanje novca),
- 821312- Kompjuterska oprema- 10.635,30 KM (nabavka, isporuka i instaliranje računarske opreme sa licencama, nabavka eksternog hard diska i uredskog printera),
- 821 313- Oprema za prenos podataka- 1.383,00 KM (nabavka motorola za potrebe službe naplate na ZP "Bijambare" kao i mobilnog telefona /1 kom./ za Nadzorničku službu),
- 821319- Ostale uredske mašine- 1.183,27 KM -nabavka konvektora i grijalica za SP "Vrelo Bosne" i ZP "Bijambare" i nabavka frižidera za čuvanje feromona,
- 821321- Motorna vozila- 340.996,90 KM.

Nabavka službenog vozila-Toyota-Caddy-(za potrebe službe održavanja-prevoz radnika i alata-iznos od 58.700 KM-vlastita sredstva), nabavka terenskog vozila-Toyota-HILUX (za potrebe Nadzorničke službe-iznos od 101.450,00 KM-sredstva u cijelom iznosu obezbjeđena putem projekta Federalnog ministarstva okoliša i turizma). Nabavka navedenih vozila bila je neophodna radi kapacitiranja Nadzorničke službe i službe održavanja, a s ciljem pravovremene reakcije i odgovora izazovima na terenu koje podrazumijeva održivo upravljanje zaštićenom prirodnom vrijednosti, usljed velikog pritiska posjetilaca. Treba naglasiti da su vozila kojima Ustanova trenutno raspolaže u lošem stanju, stara i dotrajala, a što implicira visoke izdatke za njihovo održavanje. Ustanovi su odobrena sredstva od Federalnog fonda za zaštitu okoliša u iznosu od 97. 000,00 KM za sufinansiranje nabavke za projekat upravljanja otpadom, a u svrhu nabavljanja komunalne čistilice sa sistemom za čišćenje-KARCHER (za koju je plaćen iznos od 158.476,50 KM-ostatak od 61.476,50 KM je iz vlastitih prihoda što je i jedan od uslova za aplikaciju prema Federalnom fondu okoliša). Takođe skuteri-Piaggio na elektro pogon (2 kom) za koje je plaćen iznos od 22.370,40 KM (sredstva iz vlastitih prihoda) nabavljena za potrebe Nadzorničke službe. S obzirom na otvorenost prostora cilj nabavke ovih vozila je bio brza reakcija unutar obuhvata područja te olakšan pristup svakom dijelu terena, posebno u ljetnom periodu kada je posjećenost velika. Ova vozila su ekološki prihvatljiva i njihovom upotrebom svakako će se smanjiti saobraćanje vozila sa SUS motorima te na taj način dajemo primjer kroz ekološku primjenu prevoznih sredstava naše nadzorničke službe u smislu zaštite okoliša i brige za isti.

821322- Poljoprivredna motorna vozila- 90.500,00 KM (nabavka dva traktora za potrebe održavanja na zaštićenim područjima, a sredstva u cijelom iznosu obezbijedena od Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja,građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo kao i Federalnog ministarstva okoliša i turizma).

- 821329- Ostala prevozna oprema- 13.900,00 KM (nabavka priključaka za traktore);
- 821335- Rekreativna oprema- 1.168,00 KM (nabavka košarkaških tabli (2 kom.) radi promjene dotrajalih na ZP "Bijambare");
- 821341- Elektronska oprema- 8.425,67 KM (nabavka, isporuka i instaliranje sistema video nadzora na zaštićenim prirodnim područjima i nabavka projektor);
- 821342- Fotografiska oprema- 4.095,00 KM (nabavka senzorskih kamera za praćenje divljači);
- 821353- Oprema za ispitivanje okoliša- 20.808,63 KM (sonda za ispitivanje bioloških kvaliteta vode i GPS-ovi-iznos odobren od strane Federalnog fonda za zaštitu okoliša a za projekat "Uspostavljanje kontinuiranog monitoringa livadskih ekosistema na području SP "Skakavac" i ZP "Trebević");
- 821361- Mašine, uređaji i alati – 42.699,34 KM (nabavka ručnih, motornih i električnih alata za potrebe održavanja zaštićenih prirodnih područja, leđni puhač, benzinski trimeri, motorne

pile, udarna bušilice, svrdla za zemlju, samohodne kosilice, punjač baterija za voz na elektro pogon, klime za naplatne kućice);

- 821372- Inventar- 27.800,66 KM (nabavka interpretacijske infrastrukture na edukativnoj stazi "Nukleus Vrelo Bosne"); -Sredstva Općine Ilidža;
- 821382- Policijska oprema- 1.744,41 KM (nabavka i isporuka vatrogasne opreme).

821600- Rekonstrukcija i investiciono održavanje

Rashodi na ovom ekonomskom kodu iznosili su 276.858,55 KM i uključuju:

- 821611- Rekonstrukcija na zemljištu, vanjska osvjetljenja i pločnici, ograde- 120.660,72 KM (radovi na zamjeni postojeće rasvjete na lokalitetu SP "Vrelo Bosne");
- 821612- Rekonstrukcija cesta i mostova- 145.782,00 KM (rekonstrukcija drvenih mostova i postavljanje zaštitne ograde na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne");
- 821619- Ostale rekonstrukcije i poboljšanja- 10.415,83 KM (izvođenje radova na uređenju posjetiteljske infrastrukture-pješačka staza do Gornje bijambarske pećine.

PREGLED OBRAČUNATIH PLAĆA I DODATNIH PRIMANJA

ZA PERIOD Januar 2024 - Decembar 2024

Budžetski korisnik	Mjesec	Broj zap.		Dohodak	Doprinosi iz plaća	Bruto plaće (6111)	Doprinosi i naknade na teret poslodavca (6121)	Ukupno plaće sa porezima i doprinosima	Topli obrok (611221)	Prevoz (611211)	Regres (611224)	Ostala dodatna primanja (6112)	Materijalni troškovi (6139)	Ukupna izdvajanja
		Uk.	PK											
Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja	012024	64	64	88,859.15	39,922.23	128,781.38	13,522.05	142,303.43	14,239.70	3,364.00	0.00	0.00	412.30	160,319.43
	022024	61	61	83,234.96	37,395.42	120,630.38	12,666.19	133,296.57	13,076.59	3,152.00	0.00	0.00	386.71	149,911.87
	032024	60	60	77,812.33	34,959.17	112,771.50	11,841.01	124,612.51	12,068.76	2,666.00	0.00	0.00	362.66	139,709.93
	042024	71	71	76,689.68	34,454.79	111,144.47	11,670.17	122,814.64	12,348.25	2,458.00	30,567.00	0.00	355.72	168,543.61
	052024	75	75	97,434.67	43,775.00	141,209.67	14,827.02	156,036.69	19,224.00	3,677.00	0.00	0.00	452.25	179,389.94
	062024	77	77	102,225.92	45,927.59	148,153.51	15,556.12	163,709.63	16,777.20	3,677.00	0.00	0.00	473.06	184,636.89
	072024	75	75	100,826.83	45,299.01	146,125.84	15,343.21	161,469.05	19,568.78	3,643.00	0.00	0.00	466.86	185,147.69
	082024	72	72	92,897.51	41,736.56	134,634.07	14,136.57	148,770.64	17,846.71	3,590.00	664.50	0.00	430.28	171,302.13
	092024	74	74	94,197.15	42,320.45	136,517.60	14,334.35	150,851.95	18,058.74	3,652.00	0.00	0.00	436.34	172,999.03
	102024	75	75	118,731.53	53,664.60	172,396.13	18,176.73	190,572.86	20,967.60	3,947.00	0.00	0.00	1,266.01	216,753.47
	112024	74	74	121,806.93	54,724.85	176,531.78	18,535.84	195,067.62	15,825.64	4,000.00	0.00	0.00	561.53	215,454.79
	122024	78	78	117,891.13	53,906.70	171,797.83	18,258.71	190,056.54	17,871.45	4,265.00	0.00	0.00	2,647.99	214,840.98
				1,172,607.79	528,086.37	1,700,694.16	178,867.97	1,879,562.13	197,873.42	42,091.00	31,231.50	0.00	8,251.71	2,159,009.76

XIV IZVJEŠTAJ O JAVNIM NABAVKAMA S PODACIMA O PLANU JAVNIH NABAVKI, POKRETANJU I TOKU POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI I UGOVARANJU I REALIZACIJI JAVNIH NABAVKI

Izvještaj o provedenim postupcima javnih nabavki robe, usluga i radova za 2024. godinu pripremljen je u skladu s Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i Izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija, činjeničnog stanja i ostvarenih rezultata rada.

Nakon usvajanja Budžeta Kantona Sarajevo za 2024. godinu i Finansijskog plana za 2024. godinu, Upravni odbor je utvrdio Plan nabavke robe, usluga i radova broj: 01-84/24 od 05.02.2024. godine.

Međutim, tokom redovnog obavljanja poslova iz nadležnosti rada Javne ustanove, ukazala se potreba za izmjenama i dopunama već utvrđenog Plana nabavke, a prevashodno zbog dodatnog obezbjeđenja finansijskih sredstava po odobrenim projektima, te obezbjeđenja novčanih sredstava od strane resornog ministarstva u cilju realizacije aktivnosti po važećim planovima upravljanja pojedinačnim zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo.

U tom kontekstu Upravni odbor je na svojim sjednicama utvrdio:

- Izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-I/24 od 04.04.2024. godine;
- Dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-II/24 od 19.04.2024. godine;
- Dopune i izmjene Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-III/24 od 14.06.2024. godine;
- Izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-IV/24 od 22.07.2024. godine;
- Dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-V/24 od 22.11.2024. godine;
- Izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-VI/24 od 12.12.2024. godine;
- Izmjene i dopune Plana nabavke robe, usluga i radova Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja za 2024. godinu broj: 01-84-VII/24 od 30.12.2024. godine.

U izvještajnom periodu ukupno je provedeno 113 **postupaka javnih nabavki sa zaključivanjem ugovora**.

Od 113 provedenih postupaka javnih nabavki u izvještajnom periodu je provedeno 8 otvorenih postupaka nabavke robe, usluga i radove, zatim 16 postupaka konkurentskog zahtjeva koji su okončani zaključivanjem ugovora. Što se tiče provedenih postupaka putem direktnog sporazuma, u izvještajnom periodu je ukupno provedeno 88 postupaka direktnog sporazuma i 1 pregovarački postupak (zbog ukazane potrebe za dodatnim radovima).

Kada su u pitanju žalbeni postupci, u izvještajnom periodu nije bilo uložених žalbi na procedure javnih nabavki robe, usluga i radova.

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

Redni broj	Naziv predmeta javne nabavke	CPV KOD	Vrstu postupka nabavke	Da li se predmet nabavke dijeli na lotove DA/NE	Vrstu ugovora	Da li će biti zaključen ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum	Period trajanja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma	Procijenjena vrijednost nabavke (KM)	Dodjeljena vrijednost nabavke (KM)	Okvirni datum pokretanja postupka nabavke	Izvor finansiranja		Drugi podaci i napomene	Status javne nabavke
											Vlastita sredstva DA/NE	Budžetska sredstva DA/NE		
ROBE														
1	Nabavka i isporuka vreća za odlaganje i sortiranje otpada na zaštićenim prirodnim područjima	19640000-4	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	4.000,00	3.990,50	FEBRUAR	DA		613400	Ugovor je realizovan
2	Nabavka feromonskih klopki i feromonskih mamaca za zaštitu šuma od potkornjaka	90720000-0	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	6.000,00	4.508,00	FEBRUAR	DA		613400	Ugovor je realizovan
3	Nabavka materijala za investicijsko održavanje, građevinskog materijala i sitnog inventara za održavanja zaštićenih prirodnih područja	44511100-6 39224210-3 44800000-1 44832000-1	ROBE	NE	KONKURENTSKI ZAHTEJEV	OKVIRNI SPORAZUM	12 MJESECI	30.000,00	20.000,00	AUGUST	DA		613400	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
4	Nabavka i isporuka tonera i ketridža	30125110-5 30125120-8	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.890,00	MAJ	DA		613400	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
5	Nabavka, isporuka i montaža mobilijara za zaštićena prirodna područja	03419100-1	ROBE	DA LOT 1. Nabavka, isporuka i montaža urbanog mobilijara LOT 2. Nabavka, isoruka i montaža drvenog mobilijara LOT 3. Nabavka ispruka i montaža drvenih mostova (faza III)	OTVORENI POSTUPAK	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	244.486,00	Lot 2 73.299,00 Lot 3 120.000,00 Lot 1-Ugovor poništen zbog neispunjavanja ugovorenih obaveza	JUNI	DA	DA	821300	Lot 2 i Lot 3 realizovani Lot 1 - Ugovor poništen zbog neispunjavanja ugovorenih obaveza
6	Nabavka i isporuka štampanog i ostalog promo materijala	22457000-8 22459000-2 22462000-6 22110000-4	ROBE	DA LOT 1. Štampani materijal LOT 2. -Promotivni materijal	KONKURENTSKI ZAHTEJEV	OKVIRNI SPORAZUM	12 MJESECI	15.000,00	Lot 1 9.900,00 Lot 2 4.300,00	OKTOBAR	DA		613400	Potpisan okvirni sporazum, realizacija u toku
7	Nabavka, isporuka i montaža slobodnostojećeg objekta u cilju uspostave prezentacijskog paviljona	44211000-2	ROBE	NE	OTVORENI POSTUPAK	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	107.000,00	107.000,00	SEPTEMBAR		DA	821300	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
8	Nabavka i isporuka ručnih GPS uređaja sa instaliranim mobilnim GIS aplikacijama	30220000-7	ROBE	NE	KONKURENTSKI ZAHTEJEV	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	16.800,00	16.800,00	MART		DA	821300	Ugovor je realizovan
9	Nabavka traktora za potrebe održavanja zaštićenih prirodnih područja	16100000-6	ROBE	LOT 1- Nabavka eko-traktora sa priključcima LOT 2- Nabavka mehanizovanog sredstva za održavanje sa priključcima	OTVORENI POSTUPAK	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	90.000,00	Lot 1 34.615,38 Lot 2 54.615,33	AUGUST		DA	821300	Ugovor je realizovan

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

10	Nabavka komunalnog vozila za čišćenje i održavanje šetnica	34921000-9	ROBE	NE	OTVORENI POSTUPAK	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	135.500,00	135.450,00	MART		DA	821300	Ugovor je realizovan
11	Nabavka fotografske i videografske opreme	32300000-6	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	3.410,26	NOVEMBAR	DA		821300	Ugovor je realizovan
12	Nabavka računarske opreme sa licencama	30200000-1	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.999,00	JUNI	DA		821300	Ugovor je realizovan
13	Nabavka i isporuka guma za službena vozila i lokomotivu turističkog voza na elektro pogon sa uslugama demontaže postojećih i montaže novih guma	34350000-5	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	6.084,00	APRIL	DA		613400	Ugovor je realizovan
14	Nabavka ručnih, motornih i električnih alata za potrebe održavanja zaštićenih područja	43830000-0 44510000-8	ROBE	LOT 1-Nabavka ručnih, motornih i električnih alata za održavanje zaštićenih prirodnih područja LOT 2-Nabavka motornih uređaja za održavanje zaštićenih područja(motorni bušaći,puhači i guljači)	KONKURENTSKI ZAHTEJEV	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	25.000,00	Lot 1 12.799,00 Lot 2 12.170,00	AUGUST	DA		821300	Ugovor je realizovan
15	Nabavka drvene građe za sitne popravke i održavanje postojećeg drvenog i urbanog mobilijara na zaštićenim područjima	44190000-8	ROBE	NE	KONKURENTSKI ZAHTEJEV	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	3 MJESECA	20.000,00	11.750,00	MAJ	DA		613400	Ugovor je realizovan
16	Nabavka klima uređaja sa ugradnjom za naplatne kioske	30190000-7	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	1 MJESEC	6.000,00	5.958,00	FEBRUAR	DA		821300	Ugovor je realizovan
17	Nabavka i isporuka sadnog materijala	03451100-7	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	3 MJESECA	6.000,00	5.730,10	SEPTEMBAR	DA		613400	Ugovor je realizovan
18	Nabavka i isporuka uniformi-sukcesivna isporuka robe tokom 2024. godine	35810000-5	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.984,00	JUNI	DA		613400	Ugovor je realizovan
19	Nabavka i isporuka htz i ostale zaštitne opreme-sukcesivna isporuka robe tokom 2024. godine	18143000-3	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.998,00	FEBRUAR	DA		613400	Ugovor je realizovan
20	Nabavka i isporuka sredstava za čišćenje i dezinfekciju javnih toaleta i službenih prostorija sukcesivna isporuka robe tokom 2024. godine	39000000-2	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.860,91	FEBRUAR	DA		613400	Ugovor je realizovan

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

21	Nabavka i isporuka ubrusa i toalet papira za potrebe javnih toaleta i službenih protorija	33761000-2	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.766,00	FEBRUAR	DA		613400	Ugovor je realizovan
22	Nabavka i isporuka kancelarijskog materijala-sukcesivna isporuka tokom 2024. godine	22810000-1 301251110-5	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.976,85	FEBRUAR	DA		613400	Ugovor je realizovan
23	Nabavka rezervnih dijelova za radne mašine sa uslugama servisa-sukcesivna isporuka	34913000-0	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.919,82	MART	DA		613700	Ugovor je realizovan
24	Nabavka, isporuka i ugradnja trakcionih ćelija za lokomotivu turističkog voza na elektro pogon	31400000-0	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.719,99	FEBRUAR	DA		613700	Ugovor je realizovan
25	Nabavka, isporuka namještaja za opremanje naplatnih kioska na zaštićenim prirodnim područjima i info pulta na ZP Bijambare	39130000-2	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	24 mjeseca	3.000,00	1.275,21	JUNI	DA		831300	Ugovor je realizovan
26	Nabavka boja i lakova	44800000-8	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.938,89	MAJ	DA		613700	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
27	Nabavka jedinki potočne pastrmke za oplemenjivanje vodotoka na području SP Vrelo Bosne	03311000-2	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	1 mjesec	5.500,00	5.500,00	MAJ	DA		613900	Ugovor je realizovan
28	Nabavka, isporuka i ugradnja klima uređaja za službene prostorije i info pult	301900000-7	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	24 mjeseca	4.000,00	3.996,00	JUNI	DA		821300	Ugovor je realizovan
29	Nabavka i isporuka fiksnih stolova za stoni tenis na lokalitetu Stojčevac u obuhvata Spomenika prirode Vrelo Bosne	37461500-2	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 mjeseci	6.000,00	5.940,00	JUNI	DA		821300	Ugovor je realizovan
30	Nabavka i isporuka punjača za bateriju za turistički voz na elektro pogon	31158100-9	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	2.000,00	1.964,70	JUNI	DA		821300	Ugovor je realizovan
31	Nabavka opreme za monitoring divljači	35125300-2 37413200-8	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 mjeseca	6.000,00	4.224,79	JUNI	DA		821300	Ugovor je realizovan

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

32	Nabavka, isporuka i montaža stubova javne rasvjete sa rasjetnim svjetiljkama i popratnim potrošnim materijalom.	31000000-6	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	24 mjeseca	6.000,00	5.990,64	JUNI	DA		821300 613700	Ugovor je realizovan
33	Nabavka, isporuka i instaliranje sistema videonadzora na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo	32323500-8	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	24 mjeseca	6.000,00	5.997,43	AUGUST	DA		821300	Ugovor je realizovan
34	Nabavka i isporuka htz i ostale zaštitne opreme-sukcesivna isporuka robe tokom 2024. godine- drugi dio	18143000-3	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	4.000,00	3.997,00	AUGUST	DA		613400	Ugovor je realizovan
35	Nabavka službenih uniformi	358100000-5	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	4.000,00	3.996,00	NOVEMBAR	DA		613400	Ugovor je realizovan
36	Nabavka automobila za potrebe nadzorničke službe i službe održavanja	34100000-8 34115300-9	ROBE	LOT 1.Nabavka patrolnog automobila za potrebe nadzorničke službe LOT 2. Nabavka putničkog vozila "zatvoreni furgon" za potrebe službe održavanja LOT 3. Nabavka elektro-skutera za potrebe SP Vrelo Bosne	OTVORENI POSTUPAK	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	24 mjeseca	161.500,00	Lot 1 86.709,4 Lot 2 50.171,00 Lot 3 19.120,00 Ukupan iznos 156.000,37	NOVEMBAR	DA		821300	Ugovor je realizovan
37	Nabavka, isporuka i montaža portala za ljetnu baštu u sklopu informaciono-edukaciono centra na ZP Bijambare	44221000-5	ROBE	NE	KONKURENTSKI ZAHTEJ	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	15.000,00	14950	NOVEMBAR	DA		821600 613700	Ugovor je realizovan
38	Nabavka računarske opreme sa licencama	30200000-1	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	4.000,00	3.951	NOVEMBAR	DA		821 300	Ugovor je realizovan
39	Nabavka i isporuka nafte i naftnih derivata	09134220-5 09132100-4 09211100-2	ROBE	NE	OTVORENI POSTUPAK	OKVIRNI SPORAZUM	24 MJESECA	85.000,00	84.869,75	NOVEMBAR	DA		613500	Potpisan okvirni sporazum, realizacija u toku
40	Nabavka i isporuka elektromaterijala za potrebe održavanja objekata na zaštićenim prirodnim područjima	31000000-6 31500000-1	ROBE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	4.000,00	4.000,00	DECEMBAR	DA		613700	Ugovor je realizovan
41	Nabavka, isporuka i montaža urbanog mobilijara	03419100-1	ROBE	NE	OTVORENI POSTUPAK	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	3 MJESECA	49.900,00	49.860,00	DECEMBAR	DA		821300	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

USLUGE														
1	Usluge održavanja WebPresenter-Atlas annual maintance	7241000-7	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	4.000,00	4.000,00	APRIL	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
2	Usluge hostinga, konfiguracije i održavanja servera sa bazom podataka	72000000-5	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	5.500,00	5.400,00	APRIL	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
3	Usluge procjene zdravstvenog stanja šuma na zaštićenim prirodnim područjima	77000000-0	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	6.000,00	MART	DA		613900 613700	Ugovor je realizovan
4	Usluge uređenja i održavanja lokaliteta Spomen kosturnice- nacionalni spomenik u obuhvatu SP Vrelo Bosne	77300000-3	USLUGE	NE	OTVORENI POSTUPAK	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	90.000,00	89.700,00	FEBRUAR		DA	613700	Ugovor je realizovan
5	Monitoring biodiverziteta livadskih i šumskih ekosistema na području Spomenika prirode "Skakavac" i livadskih na području Zaštićenog pejzaža "Trebević"	9070000-4	USLUGE	LOT 1-Uspostava kontinuiranog monitoringa biodiverziteta livadskih ekosistema na području SP Skakavac i ZP Trebević LOT 2- Nastavak monitoringa šumskih ekosistema na području SP Skakavac	KONKURENTSKI ZAHTJEV	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	31.600,00	Lot 1 25.600,00 Lot 2 6.000,00	MAJ	DA	DA	613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
6	Usluga obilježavanja jedinki labuda Cygnus olor prstenovanjem na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"	9070000-4	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	4.000,00	4.000,00	JULI	DA		613900	Ugovor je realizovan
7	Izrada studija društvene, ekonomske i ekološke opravdanosti uspostave botaničke bašte na području ZP "Trebević"	9070000-4	USLUGE	NE	KONKURENTSKI ZAHTJEV	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	6 MJESECI	17.100,00	17.000,00	MAJ		DA	613900	Ugovor je realizovan
8	Uklanjanje invazivne vrste Allanthus altissima na području Zaštićenog pejzaža "Bentbaša"	77000000-0 45111220-6	USLUGE	NE	KONKURENTSKI ZAHTJEV	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	1 MJESEC	10.000,00	9.899,00	AUGUST		DA	613700 613900	Ugovor je realizovan
9	Usluge vegetacionog uređenja, ekološke sanacije i rekultivacije površine na ZP Bentbaša	90720000-4 90522400-6	USLUGE	NE	KONKURENTSKI ZAHTJEV	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 mjeseci	66.700,00	65.999,00	APRIL		DA	613900 613700	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
10	Unapređenje web GIS preglednika	48326100-0 48326000-9 71354100-5	USLUGE	NE	KONKURENTSKI ZAHTJEV	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 mjeseci	25.700,00	25.600,00	AUGUST		DA	613900 613700	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
11	Pružanje usluga kateringa	97110000-8	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	5.000,00	5.000,00	APRIL	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

12	Usluge uspostave interpretacijske infrastrukture na edukativnoj stazi "Nukleus Vrelo Bosne-arheološki lokalitet Crkvina	90700000-4 80540000-1	USLUGE	NE	KONKURENTSKI ZAHTJEV	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	5 MJESECI	30.000,00	23.761,25	JUNI	DA	613900	Ugovor je realizovan
13	Plan reintrodukcija i reintrodukcija divlje orhideje Gospina papučica (Cypripedium calceolus L.)	90700000-4	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	6 MJESECI	4.000,00	3.900,00	MART	DA	613900	Ugovor je realizovan
14	Usluge sanacije i primjene uzgojnih mjera na stablima na području Spomenika prirode Vrelo Bosne	77000000-0	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	6.000,00	5.999,76	AUGUST	DA	613900	Ugovor je realizovan
15	Usluge izrade Glavnog projekta montažnog slobodnostojećeg objekta sa pripadajućim enterijerom "Prezentacijski paviljon - Zaštićeni pejzaž Bijambare"	77230000-1	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	5 MJESECI	6.000,00	5.993,90	FEBRUAR	DA	613900	Ugovor je realizovan
16	Usluge izrade Glavnog projekta za uspostavu sajamskog prostora na Zaštićenom pejzažu "Bijambare"	71200000-2	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	3 MJESECA	6.000,00	5.893,50	SEPTEMBAR	DA	613900	Ugovor je realizovan
17	Usluge obilježavanja prostorno uređajnih jedinica na području ZP Bijambare (odjeli i odsjeci)	77230000-1	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	6.000,00	5.980,00	SEPTEMBAR	DA	613900	Ugovor je realizovan
18	Usluge molekularne analize glavnih vrsta šumskog drveća	77230000-1 73120000-9	USLUGE	NE	KONKURENTSKI ZAHTJEV	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	15.000,00	15.000,00	SEPTEMBAR	DA	613900	Ugovor je realizovan
19	Usluge edukacija za certificiranje zelene destinacije	73000000-2 73220000-0	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	3.500,00	3.500,00	MART	DA	613900	Ugovor je realizovan
20	Usluge monitoringa vode za piće na zaštićenim prirodnim područjima-sukcesivne usluge tokom 2024.godine	71900000-7	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	6.000,00	FEBRUAR	DA	613900	Ugovor je realizovan
21	Usluge ispitivanje kvaliteta (monitoring) otpadnih voda na zaštićenim prirodnim područjima	90400000-1	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	4.000,00	2.835,00	MAJ	DA	613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
22	Usluge servisiranja i održavanja vodnih objekata (bioprečištaća) i mastolova na Spomenik prirode „Vrelo Bosne“ i Zaštićeni pejzaž „Bijambare“	90490000-8	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	4.860,00	APRIL	DA	613300 613700	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
23	Generalno čišćenje i crpljenje otpadne vode iz šahtova bioprečištaća zajedno sa taložnim slivnicima i sabirnim separatorom na zaštićenim prirodnim područjima	90733000-4	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.992,25	APRIL	DA	613300	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

24	Mehaničko čišćenje, dezinfekcija i hiperhlorinacija kaptaža i rezervoara distributivnog sistema za vodu sve do istočišta SP „Skakavac“ i ZP "Bijambare".	90733900-3	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.200,00	MAJ	DA		613300	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
25	Usluge izrade saobraćajnog elaborata za putnu komunikaciju Velika aleja - Vrelo Bosne	71000000-8	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	3 MJESECA	3.000,00	2.990,00	SEPTEMBAR	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
26	Usluge objavljivanja kroz službena glasila koja se objavljuju od strane NIO Službenog lista BiH	79341000-6	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	13 MJESECI	4.000,00	4.000,00	FEBRUAR	DA		613900	Ugovor je realizovan
27	Advokatske usluge	71242000-6	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	6.000,00	MART	DA		613900	Ugovor je realizovan
28	Usluge kolektivnog osiguranja radnika za 2024. godinu	66512000-2	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	6.000,00	DECEMBAR	DA		613800	Ugovor je realizovan
29	Usluge osiguranje imovine za 2024. godinu	66515200-5	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	1.200,00	1.045,45	DECEMBAR	DA		613800	Ugovor je realizovan
30	Usluge registracije i tehničkog pregleda voznog parka	71631200- 2	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	2.863,62	DECEMBAR	DA		613500	Ugovor je realizovan
31	Usluge kasko osiguranja i osiguranja od auto odgovornosti službenih vozila, traktora, voza na elektro pogon i kvada za 2024. godinu	6651410-0	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 mjeseci	5.500,00	4.888,28	DECEMBAR	DA		613800	Ugovor je realizovan
32	Usluge održavanja i servisiranja računarske i uredske opreme	50312000-5	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	6.000,00	APRIL	DA		613700	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
33	Usluge transporta novca sa naplatnih mjesta do najbliže ovlaštene banke	60000000-8	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	6 MJESECI	6.000,00	5.540,00	APRIL	DA		613900	Ugovor je realizovan
34	Usluge održavanja alarmnih sistema i videonadzora sa uslugama intervencije u cilju zaštite sefova za odlaganje novca i vrijednosnih papira na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo	31625200-5 79711000-1	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	2.600,00	APRIL	DA		613700	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

35	Usluge održavanja parking prostora, pješačkih staza i putnih komunikacija na zaštićenim prirodnim područjima	90610000-6 90620000-9	USLUGE	LOT 1: Usluge mašinskog održavanja pješačkih staza, putnih komunikacija i propusta unutar zaštićenih prirodnih područja tokom ljetnog perioda - ZP "Trebević, ZP "Bentbaša" i SP "Vrelo Bosne" Lot 2: Usluge mašinskog održavanja pješačkih staza, putnih komunikacija i propusta unutar zaštićenih prirodnih područja tokom ljetnog perioda - ZP "Bijambare" i SP "Skakavac" Lot 3: Usluge zimskog održavanja parking prostora i šetnica na zaštićenim prirodnim područjima -ZP "Trebević, ZP "Bentbaša" i SP "Vrelo Bosne" LOT 4: Usluge zimskog održavanja parking prostora i šetnica na zaštićenim prirodnim područjima -ZP "Bijambare" i SP "Skakavac"	KONKURENTSKI ZAHTJEV	OKVIRNI SPORAZUM	12 MJESECI	20.000,00	Lot 1 6.000,00 Lot 2 5.000,00 Lot 3 6.000,00 Lot 4 3.000,00 Ukupno 20.000,00	MAJ	DA		613300	Potpisan je okvirni sporazum, realizacija u toku
36	Usluge geodestkog snimanja-sukcesivno tokom 2024. godine	71355000-1	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	3.000,00	3.000,00	FEBRUAR	DA		613900	Ugovor je realizovan
37	Usluge izrade elaborata " Tekuće održavanje objekta budućeg prezentacijskog centra na prostoru Spomenik prirode "Vrelo Bosne"	92000000-1	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	6.000,00	5.980,00	JULI	DA		613900	Ugovor je realizovan
38	Usluge sistematskog pregleda radnika sa otežanim uslovima rada	79998000-6	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	1 MJESEC	3.000,00	2.150,00	NOVEMBAR	DA		613900	Ugovor je realizovan
39	Usluge zdravstvene zaštite životinja na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo	85200000-1 77400000-4	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.960,00	MART	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
40	Usluge izrade projektne dokumentacije na uspostavi vodovodnog sistema za vodosnabdjevanje na području Zaštićenog pejzaža Bijambare"	71200000-1	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	3 mjeseca	6.000,00	5.950,00	SEPTEMBAR	DA		613900	Ugovor je realizovan
41	Usluge odvoza otpada sa zaštićenih prirodnih područja-sukcesivne usluge tokom 2024.godine	90500000-2	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	4 MJESECA	6.000,00	5.785,07	FEBRUAR	DA		613900	Ugovor je realizovan
42	Usluge servisa voznog parka sa nabavkom rezervnih dijelova	34330000-9	USLUGE	LOT 1 Servis službenih vozila u garantnom roku LOT 2 Servis službenih vozila van garantnog roka LOT 3 Servis traktora LOT 4 Servis quada	KONKURENTSKI SPORAZUM	OKVIRNI SPORAZUM	12 MJESECI	25.000,00	Lot 1 3.000,00 Lot 2 16.000,00 Lot 3 3.000,00 Lot 4 3.000,00	FEBRUAR	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
43	Usluge iznajmljivanje eko WC kabina	24955000-3	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	4 MJESECA	4.000,00	3.600,00	MART	DA		613300 613600	Ugovor je realizovan

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

44	Usluge održavanja i servisiranja instaliranog sistema video nadzora na zaštićenim prirodnim područjima	50340000-0	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12MJESECI	3.000,00	3.000,00	MART	DA		613700	Ugovor je realizovan
45	Usluge održavanja i servisiranja reciklomata na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"	50316000-3	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	1.500,00	1.500,00	MART	DA		613700	Ugovor je realizovan
46	Usluge električara za niskonaponsku mrežu, servisiranje i otklanjanje kvarova	50000000-3 71314100-3	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	3.000,00	3.000,00	MART	DA		613700	Ugovor je realizovan
47	Usluge na unapređenju nastupa na društvenim mrežama u svrhu vidljivost i promocija zaštićenih prirodnih područja	79340000-9	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	6.000,00	MART	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
48	Usluge održavanja digitalne turističke aplikacije sarajevo outdoor routes	72000000-5 72421000-7	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	6.000,00	5.832,00	MAJ	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
49	Nastavak usluga vegetacionog uređenje i uklanjanje konkurentskih i korovskih vrsta na lokalitetu Stojčevac SP Vrelo Bosne	45111220-6	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	6.000,00	4.950,00	MAJ	DA		613700	Ugovor je realizovan
50	Usluge obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	90923000-3 90921000-9	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	2.500,00	2.140,00	APRIL	DA		613900	Ugovor je realizovan
51	Usluge prevoza	60000000-8 63000000-9	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	5.000,00	5.000,00	APRIL	DA		613900	Ugovor je realizovan
52	Usluge obezbjeđenja imovine i lica od strane zaštitarske agencije	98000000-3	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	8 mjeseci	6.000,00	6.000,00	APRIL	DA		613900	Ugovor je realizovan
53	Usluge postavljanja zaštitne ograde na mostove u cilju poboljšanja sigurnosti posjetilaca- lokalitet Stojčevac - SP Vrelo Bosne	50000000-5	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 mjeseci	4.600,00	4.600,00	JUNI	DA		613900	Ugovor je realizovan
54	Usluge izrade glavnog projekta adaptacije kancelarijskog prostora i nus prostorija u sklopu zgrade poslovnice na području Spomenika prirode Vrelo Bosne	71220000-6	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	30 dana	2.000,00	1.800,00	JUNI	DA		613900	Ugovor je realizovan
55	Usluge popravke i održavanja gromobranskih instalacija na području ZP Bijambare i SP Vrelo Bosne	50711000-2	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 mjeseci	6.000,00	5.550,00	JUNI	DA		613900	Ugovor je realizovan
56	Usluge iznajmljivanja sajamskog prostora	98000000-3	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	1 mjesec	1.500,00	1.500,00	MAJ	DA		613900	Ugovor je realizovan

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

57	Usluge servisiranja i održavanja vodnih objekata (bioprečištača) i mastolova na SP Vrelo Bosne i ZP Bijambare - drugi dio	90490000-8	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	4.000,00	4.000,00	AUGUST	DA		613300 613700	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
58	Usluge kolektivnog osiguranja radnika za 2024. godinu - drugi dio	66512000-2	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 MJESECI	4.000,00	4.000,00	SEPTEMBAR	DA		613800	Ugovor je realizovan
59	Usluge sanacije i primjene uzgojnih mjera na stablima na području Spomenika prirode Vrelo Bosne - Drugi dio	7700000-0	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	1 Mjesec	4.000,00	4000	NOVEMBAR	DA		613900	Ugovor je realizovan
60	Usluga izrade idejnog projekta ambijentalnog uređenja i opremanja prostora na lokalitetu " Drveni grad" - ZP Bijambare	73300000-5	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	1 Mjesec	4.500,00	4.500,00	NOVEMBAR	DA		613900	Ugovor je realizovan
61	Uklanjanje i kontrola babuške - <i>Carassius gibelio</i>	03311000-2	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 Mjeseci	6.000,00	6000	NOVEMBAR	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
62	Usluge edukacije za sticanje vještina za apliciranje i upravljanje EU projektima	80530000-8	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	12 Mjeseci	3.500,00	3.360,00	NOVEMBAR	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
63	Usluge izrade glavnog projekta ambijentalnog uređenja dijela ZP Trebević - lokalitet "Kosmatica"	73300000-5	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	1 mjesec	2.000,00	2000,00	NOVEMBAR	DA		613900	Ugovor je realizovan
64	Usluge stručnog nadzora za potrebe uspostave montažnog slobodno-stojećeg objekta paviljonskog karaktera na ZP Bijambare	71520000-9	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	3 Mjeseca	4.000,00	3.200,00	NOVEMBAR	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
65	Usluge na izradi projektne dokumentacije - za uređenje i opremanje prezentacijskog paviljona za uspostavu speleološke postavke na lokalitetu ZP "Bijambare"	73300000-5	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 mjeseca	6.000,00	5.800,00	NOVEMBAR	DA		613900	Ugovor je realizovan
66	Nabavka usluga izvođenja arheoloških istraživanja u obuhvatu Historijskog lokaliteta Fort Draguljac - Kula na Dragulju, Zaštićeni pejzaž Trebević"- I faza	73000000-2	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	6 MJESECI	6.000,00 KM	6000	DECEMBAR	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
67	Izrada Glavnog projekta uređenja pješačkih staza na lokalitetu Vrelo Bosne unutar obuhvata Spomenika prirode Vrelo Bosne	71220000-6	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	3 MJESECA	6.000,00	6.000,00	DECEMBAR	DA		613900	Ugovor je realizovan
68	Nabavka usluga idejnog projekta pješačkog prelaza u sklopu pješačke drvene staze na ZP Bijambare	71220000-6	USLUGE	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	2 MJESECA	6.000,00 KM	5.820,00	DECEMBAR	DA		613900	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2024.GODINU

RADOVI														
1	Radovi na postavljanju dekorativnog kamena u bojama u svrhu označavanja državnih simbola na području SP Vrelo Bosne	45112711-2	RADOVI	NE	DIREKTNI SPORAZUM	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	1 MJESEC	3.300,00	3.277,95	APRIL	DA		821600	Ugovor je realizovan
2	Nepredviđeni radovi na zamjeni postojeće rasvjete sa novim energetske efikasnijim sistemom rasvjete na lokaciji Vrela Bosne u obuhvatu SP Vrelo Bosne	45316110-9	RADOVI	NE	PREGOVARAČKI POSTUPAK	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	3 MJESECA	10.000,00	8.280,00	APRIL	DA		821600	Ugovor je realizovan
3	Sanacija i uređenje pješačke staze na dionici Ravne - Vidikovac na području ZP Trebević	71220000-6	RADOVI	NE	OTVORENI POSTUPAK	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	5 MJESECI	120.000,00	119.738,60	DECEMBAR		DA	821600	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku
4	Radovi na tekućem održavanju javnog toaleta na prostoru Zaštićenog pejzaža „Bijambare“	45400000-1	RADOVI	NE	KONKURENTSKI ZAHTEJ ZA DOSTAVU PONUDA	UGOVOR O JAVNOJ NABAVCI	5 MJESECI	60.000,00 KM	58.340,19	DECEMBAR	DA		821600	Potpisan ugovor o jn, realizacija u toku